

1

Návrh

2

Praha XX. XXXX 2015

3

Čj. ČTÚ-XX/2015-611

4 Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný správní orgán podle § 108
5 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých
6 souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
7 (dále jen „Zákon“) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě výsledků veřejné
8 konzultace uskutečněné podle § 130 a konzultace podle § 131 Zákona, rozhodnutí Rady
9 Úřadu podle § 107 odst. 9 písm. b) bod 2 a k provedení § 51 Zákona vydává opatřením obecné
10 povahy

11

analýzu trhu č. A/8/XX.2015-Y,

12

trh č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích

13

Článek 1

14

Výsledky analýzy relevantního trhu

15 (1) Úřad analyzoval relevantní trh č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných
16 mobilních telefonních sítích (dále jen „relevantní trh“)¹.

17 (2) Na základě analýzy Úřad konstatuje, že trh nesplnil test tří kritérií a nelze jej proto nadále
18 považovat za trh relevantní. Uplatnění ex-ante regulace na analyzovaném trhu není možné.
19 Další zkoumání, zda je trh efektivně konkurenční a zda na něm působí podnik s významnou
20 tržní silou, není opodstatněné.

21

Článek 2

22

Účinnost

23 Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho
24 uveřejnění v Telekomunikačním věstníku.
25

¹ Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4.

27 **Část A**28 **Stanovení relevantního trhu Úřadem v roce 2012**

29 Úřad v dubnu roku 2012, po provedení tzv. testu tří kritérií², stanovil³ relevantní trh č. 8
30 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích, jako
31 velkoobchodní trh zahrnující přístup k mobilním hlasovým voláním, SMS a datovým službám,
32 a služby originace volání ve veřejných mobilních telefonních sítích GSM a UMTS.

33 Vymezení tohoto relevantního trhu předcházelo vymezení souvisejícího
34 maloobchodního trhu hlasových volání ve veřejných mobilních telefonních sítích GSM a UMTS
35 a hodnocení úrovně konkurence na tomto maloobchodním trhu. Úřad na základě hodnocení
36 řady kritérií⁴ dospěl k závěru, že v posledních letech před vymezením maloobchodního trhu
37 došlo ke zpomalení dynamiky jeho vývoje a k zafixování tržních podílů jednotlivých
38 poskytovatelů služeb. Úřad dále konstatoval, že nedochází k očekávanému poklesu
39 maloobchodní cenové hladiny v reakci na pokles velkoobchodních cen terminace a na
40 maloobchodním trhu, na rozdíl od většiny států EU, nepůsobí žádní virtuální mobilní operátoři
41 (dále též „MVNO“), kteří by mohli pozitivně přispět k dalšímu rozvoji konkurence.

42 **Dosavadní průběh analýzy relevantního trhu**

43 Úřad zahájil v květnu 2012⁵ analýzu nově vymezeného velkoobchodního relevantního
44 trhu č. 8, v jejímž rámci došel k závěru, že na trhu není žádný subjekt se samostatnou tržní
45 silou, avšak na základě naplnění kritérií pro stanovení společné tržní síly Úřad identifikoval tři
46 subjekty (všechny tři mobilní síťové operátory působící na relevantním trhu) jako podniky se
47 společnou významnou tržní silou. Úřad návrh analýzy s těmito závěry předložil v závěru roku
48 2012 k veřejné konzultaci⁶. Obdržené připomínky Úřad vypořádal a informace o výsledku
49 veřejné konzultace zveřejnil v podobě tabulky vypořádání dne 15. března 2013.

50 **Změny na maloobchodním trhu mezi lety 2012 – 2015**51 **Příchod MVNO a snížení maloobchodní cenové hladiny**

52 Poté, kdy se Úřad zabýval zapracováním připomínek z veřejné konzultace do textu
53 návrhu analýzy a aktualizací dat za rok 2012 před odesláním návrhu analýzy Úřadu pro
54 ochranu hospodářské soutěže (dále též „ÚOHS“), byly Úřadu signalizovány možné vstupy
55 mobilních virtuálních operátorů na trh mobilních služeb v České republice. Tyto informace
56 Úřadu avizovali jak mobilní síťoví operátoři (dále též „MNO“), tak subjekty, které již dříve
57 deklarovaly zájem vstoupit na trh mobilních služeb ve formě virtuálních mobilních operátorů.
58 Veškeré pokusy potenciálních MVNO o vstup na (velkoobchodní i maloobchodní) trh mobilních
59 služeb byly do té doby (tj. do roku 2012) neúspěšné. To bylo spolu s vyššími maloobchodními
60 cenami mobilních služeb na trhu v České republice hlavním důvodem pro opětovné vymezení
61 relevantního trhu č. 8 ze strany Úřadu.

62 Tyto informace se v průběhu velmi krátkého období začaly potvrzovat a poté, co byl na
63 podzim roku 2012 na trh jedním z mobilních operátorů uveden první značkový přeprodejce

² Kritéria jsou vymezena v Doporučení Komise ze dne 9. října 2014 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, [2014/710/EU](#).

³ V opatření obecné povahy č. [OOP/1/04.2012-4](#), kterým se mění opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly.

⁴ Vývoj počtu účastníků, vývoj originovaného provozu, vývoj tržeb za originovaný provoz, vývoj cen aj.

⁵ Viz [sdělení](#) Úřadu ze 14. května 2012.

⁶ Viz [výzva k uplatnění připomínek](#) (na diskusním místě), které bylo možno podávat od 21. prosince 2012 do 31. ledna 2013.

64 (BLESKmobil) s alternativní nabídkou služeb, začaly v průběhu roku 2013 na maloobchodní
65 trh vstupovat první MVNO. Úřad tak zaznamenal výraznou změnu v chování mobilních
66 síťových operátorů. Ta byla podle názoru Úřadu dána především reálnou hrozbou uplatnění
67 nápravných opatření na základě výsledků analýzy relevantního trhu č. 8 a možným vstupem
68 nového síťového operátora na maloobchodní trh mobilních služeb v návaznosti na tehdy
69 probíhající aukci kmitočtů.

70 Ve druhé polovině roku 2013 a v roce 2014 docházelo dále k reálnému vstupu většího
71 počtu MVNO na maloobchodní trh a současně na velkoobchodní relevantní trh 8 vstoupili
72 i MVNE⁷. K 31. prosinci 2014 Úřad evidoval již 119⁸ podnikatelů, kteří poskytovali na
73 maloobchodním trhu své služby jako MVNO/MVNE a 18 značkových přeprodejců (tzv.
74 „branded resellerů“). Komerční nabídky pro MVNO na velkoobchodním trhu vytvářejí a rozšiřují
75 všichni tři síťoví operátoři (MNO). V současnosti na trhu působí také 3 MVNO⁹, kteří jsou
76 majetkově propojení s MNO. Úřad se níže v textu věnoval i vyhodnocení vývoje tržního podílu,
77 jeho příčin a dopadů u těchto majetkově propojených MVNO.

78 V průběhu dubna 2013 uvedli všichni tři mobilní síťoví operátoři na maloobchodní trh
79 nabídku nových, tzv. neomezených tarifů, které vedly k poměrně výraznému poklesu cenové
80 hladiny na maloobchodním trhu¹⁰. Postupně vstupovali na maloobchodní trh i MVNO
81 s obdobnými nabídkami paušálních (post-paid) tarifů. Cenová hladina výrazně klesla
82 i u předplacených (pre-paid) služeb, které jsou určeny spíše skupinám uživatelů s nižší
83 spotřebou mobilních služeb. Zatímco ještě v polovině roku 2012 stála minuta hlasového volání
84 z předplacené karty některého ze síťových mobilních operátorů typicky více než 5 Kč,
85 s příchodem značkového přeprodejce BLESKmobil na maloobchodní trh v listopadu 2012
86 klesla nejnižší cena volání z předplacené karty na polovinu (2,5 Kč/min).

87 Kromě rozšíření nabídky služeb na maloobchodním trhu v důsledku vstupu MVNO
88 a poklesu maloobchodní cenové hladiny došlo v průběhu let 2012 – 2014 k dalším významným
89 změnám, které mohou ovlivnit úroveň konkurence jak na maloobchodním, tak přeneseně
90 i velkoobchodním trhu. Mezi tyto změny patří důsledky, které s sebou přinesla aukce kmitočtů
91 pro síť LTE v podobě očekávaného rozvoje poskytování datových služeb a v podobě
92 povinných velkoobchodních referenčních nabídek pro služby poskytované na tomto typu síť
93 (LTE), dále akvizice a fúze u některých operátorů působících na maloobchodním trhu
94 a konečně i společná výstavba a sdílení sítí u dvou ze tří největších síťových operátorů.

95 Popis těchto skutečností a jejich vliv na maloobchodní a přeneseně i velkoobchodní trh
96 je uveden níže.

97 LTE síť a VoLTE

98 V roce 2013 proběhlo opakované¹¹ výběrové řízení za účelem udělení práv k využívání
99 rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600
100 MHz. Smyslem výběrového řízení bylo umožnit zájemcům získat kmitočtové přiděly pro
101 mobilní síť nové generace, s možností poskytovat služby vysokorychlostního mobilního
102 Internetu, a rovněž i vytvořit podmínky pro případný vstup nového subjektu na maloobchodní

⁷ MVNE – Mobile Virtual Network Enabler – je subjekt nabízející výhradně velkoobchodní služby dalším operátorům (ve formě MVNO či značkových přeprodejců), tzn. bez vlastních účastnických smluv. Disponuje některými prvky mobilní sítě, nikoliv však mobilní přístupovou sítí (RAN).

⁸ Z toho jeden podnikatel poskytuje jen datové služby (bez hlasových služeb) a není tedy zařazen do tohoto trhu.

⁹ Jedná se o O2 Family s.r.o. (v minulosti Bonerix), Tesco Mobile ČR s.r.o. a COOP Mobil s.r.o.

¹⁰ Měřeno např. mezinárodním cenovým srovnáním společnosti Strategy Analytics (Teligen), které Úřad zveřejnil v [Monitorovací zprávě č. 8/2013](#) za srpen 2013, str. 16-42. To dokladuje výraznou změnu maloobchodní cenové hladiny v roce 2013 oproti předchozímu roku 2012, vlivem představení nových tarifů ze strany tuzemských MNO. Dále viz i [Monitorovací zpráva č. 8/2014](#) za srpen 2014, str. 7-17.

¹¹ První výběrové řízení bylo v březnu 2013 ze strany Úřadu zrušeno. Blíže viz [Zpráva o průběhu a výsledcích výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz](#) z 26. dubna 2013.

103 trh mobilních služeb. V druhé polovině února 2014 nabyla právní moci rozhodnutí o přidělu
104 rádiových kmitočtů třem největším stávajícím mobilním síťovým operátorům¹², čímž bylo
105 výběrové řízení ukončeno.

106 Na základě podmínek účelného využívání rádiových kmitočtů získaných v rámci
107 výběrového řízení jsou vlastníci přidělu povinni zajistit:

- 108 - zahájení účelného využívání rádiových kmitočtů, tj. zahájení poskytování komerčních
109 služeb s využitím veřejných komunikačních sítí provozovaných na přidělených
110 rádiových kmitočtech, ve lhůtě do 2 let od nabytí právní moci přidělu rádiových
111 kmitočtů. Povinnost zahájit využívání komerčních služeb platí samostatně pro každé
112 z kmitočtových pásem, které držitel v rámci výběrového řízení získal,
- 113 - zahájení využívání rádiových kmitočtů s využitím celého rozsahu přidělených rádiových
114 kmitočtů, ve lhůtě do 7 let od právní moci přidělu rádiových kmitočtů,
- 115 - zajištění pokrytí území a obyvatel nabídkou služeb v rozsahu definovaném pro
116 jednotlivá kmitočtová pásma.

117 Držitelé kmitočtových přidělů se zavázali učinit a příslušným způsobem uveřejnit
118 závaznou referenční nabídku na přístup k síti. Tato nabídka měla být učiněna a uveřejněna
119 nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy držitel přidělu zahájí poskytování komerčních služeb na
120 přidělených frekvencích. I když je povinnost zveřejnění velkoobchodní nabídky definována
121 s podmínkami pro plnohodnotného („full“) MVNO, platí současně také povinnost LTE operátorů
122 jednat s každým zájemcem – tedy i v podobě jiné formy MVNO než plnohodnotného MVNO,
123 o jeho požadavku na přístup. Současně mají držitelé přidělů naplnit závazek poskytnout při
124 splnění stanovených podmínek národní roaming oprávněnému zájemci, který by úspěšně
125 získal určenou část z prodávaných kmitočtů. V návaznosti na přidělené kmitočty byl rok 2014
126 ve znamení budování LTE sítí¹³, a to u všech tří největších mobilních síťových operátorů.
127 Aktuální pokrytí LTE lze sledovat i na k tomu určených webových stránkách Úřadu¹⁴.
128 K červenci 2015 všichni tři největší síťoví mobilní operátoři v každém kraji České republiky
129 pokrývali signálem LTE sítí (či signálem UMTS na kmitočtovém pásmu 2100 MHz) již výraznou
130 většinu obyvatelstva (v rozmezí od 94,6-95,9 % obyvatel v souhrnu za všechny MNO
131 a všechny kraje). Z hlediska soutěže na trhu je rovněž důležité, že zatímco dva z mobilních
132 operátorů se orientovali na společný postup při výstavbě LTE sítí na kmitočtech z aukce (viz
133 dále informace o sdílení), společnost Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“) se
134 orientovala na nasazení a plošný rozvoj – zejména ve venkovských oblastech, technologie
135 LTE v kmitočtovém pásmu 900 MHz.

136 Pro další rozvoj sítí LTE je hlavní stimulací rostoucí poptávka¹⁵ po datovém připojení
137 v mobilních sítích, spojená s rozvojem koncových zařízení (smartphonů, tabletů, notebooků),
138 které nejen že do značné míry umožňují plnohodnotné využívání všech funkcí sítě internet, ale
139 oproti klasickému využívání přes stolní počítač přináší i funkce nové¹⁶.

140 Z výše uvedeného lze usuzovat, že v průběhu následujících let bude, s rostoucím
141 rozšířením koncovým terminálů schopných využívat signál LTE sítí, docházet k postupnému
142 nárůstu datového provozu přes tento typ sítě, která bude souběžně nahrazovat starší sítě

¹² Konkrétně pro společnost T-Mobile nabylo rozhodnutí právní moci dne 24. února 2014, pro společnost O2 dne 26. února 2014 a pro společnost Vodafone dne 27. února 2014.

¹³ K prvnímu budování LTE sítí však docházelo již od roku 2012, soustřeďovalo se však jen na několik vybraných lokalit (části Prahy, Brno, Mladá Boleslav či Karlovy Vary).

¹⁴ Viz [tyto stránky](#) Úřadu, kde lze zjistit pokrytí České republiky signálem LTE sítí v pásmech 800 MHz, 900 MHz a 2600 MHz a UMTS sítě v pásmu 2100 MHz pro každého držitele přidělu rádiových kmitočtů.

¹⁵ Mezi roky 2012 a 2014 narostl celkový objem přenesených dat o 92 %.

¹⁶ V souvislosti s rozvojem a rozšířením chytrých telefonů (smartphonů) vznikla řada aplikací, které s využitím mobilního datového připojení umožňují uspokojovat řadu specifických potřeb uživatelů – od turistického průvodce, či možnosti objednat taxi až po sportovní aplikace.

143 UMTS. Význam LTE sítí přitom nespočívá jen v přínosu pro rychlejší a kvalitnější přístup k síti
144 internet, ale může dále podpořit i využívání speciálních aplikací¹⁷, využívajících datové
145 připojení (prostřednictvím IP protokolu) pro přenos hlasu a textových zpráv¹⁸ mezi uživateli.
146 Budování LTE sítí a rostoucí využívání na nich poskytovaných služeb ze strany uživatelů tak
147 bude mít nepochybně vliv na dynamiku soutěže na vymezeném maloobchodním trhu
148 a přeneseně i trhu velkoobchodním.

149 Rovněž je třeba zmínit, že LTE sítě umožňují i využívání hlasových služeb (bez nutnosti
150 instalovat speciální aplikace typu Skype). Podle agentury GSA¹⁹ poskytovalo ke konci prvního
151 čtvrtletí 2015 VoLTE celkem 16 operátorů na světě. V tuzemsku jako první komerčně spustil
152 VoLTE ve své síti T-Mobile v květnu 2015. Ostatní operátoři zatím VoLTE testují a do své sítě
153 postupně implementují. Výhledově může VoLTE ovlivnit dynamiku konkurence na vymezeném
154 maloobchodním trhu hlasových volání ve veřejných mobilních telefonních sítích GSM a UMTS
155 a souvisejícím velkoobchodním relevantním trhu. Protože však definitivní nasazení VoLTE
156 v sítích všech tuzemských operátorů zůstává nejisté, stejně jako rychlost rozšiřování
157 koncových terminálů podporujících tuto technologii, zmiňuje Úřad tuto variantu zatím spíše
158 jako možnost, kterou uvažuje z hlediska výhledu vývoje trhu, a která zatím nemá bezprostřední
159 dopad na konkurenci na vymezeném maloobchodním trhu.

160 **Akvizice, fúze a dobrovolná separace**

161 V závěru roku 2013 a na počátku roku 2014 došlo k významným akvizicím, které se
162 týkají subjektů poskytujících služby na trhu mobilních služeb a služeb v pevném místě. Jedná
163 se o prodej společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. (dále jen „Telefónica“) investiční
164 skupině PPF a akvizici společnosti GTS Central Europe (pod kterou spadá i společnost GTS
165 působící v České republice) německým operátorem Deutsche Telekom, který je většinovým
166 vlastníkem společnosti T-Mobile.

167 Dne 5. listopadu 2013 bylo oznámeno, že mateřská společnost tuzemského mobilního
168 síťového operátora Telefónica, španělská Telefónica S.A., se dohodla na prodeji majoritního
169 podílu ve společnosti Telefónica finanční skupině PPF. Hodnota transakce za majetkový podíl
170 65,9 %, který zahrnuje i 100% podíl v dceřiné společnosti Telefónica Slovakia, byla stanovena
171 ve výši 2,467 mld. EUR (63,6 mld. Kč).

172 Novým vlastníkem se stala společnost PPF Arena 2 B.V., která je ze 100 % ovládána
173 skupinou PPF. Skupina PPF patří k významným investorům v řadě odvětví, a to od
174 bankovníctví a finančních služeb přes pojišťovnictví, nemovitosti, oblast energetiky a těžbu
175 nerostů, zemědělství, maloobchodní služby až po biotechnologie. Působnost skupiny PPF
176 sahá ze střední a východní Evropy přes Rusko až do Asie. Skupina je na trhu cca 20 let
177 a vlastní aktiva ve výši zhruba 22,113 mld. EUR (k 30. červnu 2013).

178 Dokončení transakce bylo podmíněno souhlasem Evropské komise s nabytím kontroly
179 nad společností Telefónica ze strany PPF. Ke schválení transakce Evropskou komisí došlo
180 dne 15. ledna 2014²⁰. S účinností k 21. červnu 2014 nový vlastník rozhodl o přejmenování
181 společnosti na O2 Czech Republic a.s. (dále jen „O2“).

182 V závěru roku 2014 došlo k odkupu dalších podílů menšinových akcionářů, PPF tak
183 koncem roku 2014 vlastní cca 83 % akcií společnosti O2. Výše uvedený prodej společnosti O2
184 (resp. dříve Telefónica) investiční skupině PPF podle Úřadu nemá vliv ani na vymezení
185 maloobchodního (či velkoobchodního) trhu ani na změnu jeho struktury²¹ ovlivňující úroveň
186 konkurence.

¹⁷ V anglické terminologii je užíván termín Over-the-top (alias OTT) aplikace.

¹⁸ Ve formě OTT aplikace umožňující tzv. instant messaging (IM).

¹⁹ Global mobile Suppliers Association

²⁰ Viz [zde](#) zveřejnění informace v Úředním věstníku Evropské unie ze dne 25. ledna 2014.

²¹ Např. v podobě počtu hráčů. V důsledku prodeje společnosti O2 nedošlo ani ke změně počtu hráčů ani ke změně velikosti jejich tržních podílů.

187 Ve druhé polovině roku 2014 informovali zástupci společnosti O2 Úřad, že je
188 zvažováno vyčlenění telekomunikační infrastruktury do samostatné firmy, která by poskytovala
189 velkoobchodní služby jak pro maloobchodní část stávající O2, tak i pro další operátory na trhu.
190 Úřad byl následně o záměru rozdělit společnost O2 podrobněji informován v říjnu 2014. Dne
191 1. června 2015 byla dovršena dobrovolná separace, v rámci které vznikla odštěpením od
192 společnosti O2 společnost Česká telekomunikační infrastruktura a.s. (dále jen „CETIN“), na
193 kterou bylo převedeno vlastnictví datových center, pevné veřejné komunikační sítě a fyzické
194 infrastruktury veřejné mobilní komunikační sítě, jakožto anténní stožáry, přenosové systémy
195 vč. přiřazených prostředků, vyjma mobilních ústředí. Kmitočtové přiděly v pásmech 450, 800,
196 900, 1800, 2100 a 2600 MHz pro provozování mobilních sítí, a z nich vyplývající individuální
197 oprávnění, nadále zůstaly v užívání společnosti O2. Vzhledem k tomu, že výše uvedené
198 kmitočtové přiděly a mobilní ústředny zůstávají nadále ve vlastnictví společnosti O2, je
199 provozovatelem veřejné mobilní komunikační sítě stále společnost O2.

200 Jak je již uvedeno výše, prodej společnosti O2 (resp. dříve Telefónica) investiční
201 skupině PPF podle Úřadu nemá vliv ani na vymezení maloobchodního (či velkoobchodního)
202 trhu, ani na změnu jeho struktury. Nový vlastník však může přinést novou obchodní strategii či
203 nové služby a tím opět přispět k intenzivnější soutěži na maloobchodním trhu mobilních služeb.
204 V tuto chvíli však budoucí rozhodnutí společnosti O2 v této věci nelze předjímat, a proto Úřad
205 nepovažuje změnu vlastníka ve vztahu k vymezení maloobchodního trhu za zásadní.

206 Zásadnější vliv na fungování vymezeného trhu by naopak mohlo mít uskutečněné
207 rozdělení společnosti O2, která, s výjimkou mobilních ústředí, přestala vlastnit mobilní síť.
208 Správa této sítě přešla nově na společnost CETIN, která na bázi smluvního vztahu
209 („outsourcingu“) bude pro společnost O2 zajišťovat kapacitu mobilní sítě. Společnost CETIN
210 pak deklarovala²² ochotu obdobné služby nabízet i dalším operátorům, budou-li vlastnit
211 příslušné kmitočtové spektrum. Potenciálně by tak služby společnosti CETIN mohli využívat
212 i ostatní dva mobilní síťoví operátoři či noví operátoři, kteří by na základě výsledků některé
213 budoucí aukce kmitočtů chystali vstup na tuzemský trh mobilních služeb. Zatím však tato
214 možnost zůstává nevyužita a její bezprostřední dopad na vymezený maloobchodní
215 i velkoobchodní trh není patrný.

216 Dne 10. listopadu 2013 byla zveřejněna informace o akvizici společnosti GTS Central
217 Europe v hodnotě 546 milionů EUR (cca 1,47 miliardy Kč) společností Deutsche Telekom.
218 Společnost Deutsche Telekom je přední světovou společností zaměřenou na integrované
219 telekomunikační služby. V době zveřejnění akvizice byla společnost Deutsche Telekom
220 většinovým vlastníkem tuzemské společnosti T-Mobile. Zástupci společnosti Deutsche
221 Telekom v této souvislosti v tiskové zprávě²³ uvedli, že stávající aktivity v České republice,
222 které se zaměřují primárně na mobilní služby, budou v rámci této akvizice profitovat zejména
223 z dostatečné fixní infrastruktury. Záměrem bylo podpořit tržní pozici zahrnující mobilní a pevné
224 služby, přičemž za základní pilíř strategie společnosti bylo považováno posílení postavení
225 v segmentu firemních zákazníků.

226 Dne 10. února 2014 Deutsche Telekom oznámil odkoupení zbývajících minoritního
227 podílu (39,23 %) ve společnosti T-Mobile za cenu 0,8 mld. EUR (přibližně 22 mld. Kč).
228 Společnost Deutsche Telekom se tak stala 100% vlastníkem české společnosti T-Mobile.

229 V závěru května 2014 bylo zveřejněno, že do konce roku dojde k fúzi obou společností,
230 tj. GTS a T-Mobile, resp. na provozní úrovni by mělo být proces fúze dokončen na počátku
231 čtvrtého čtvrtletí 2014. S účinností od 2. ledna 2015 pak došlo k fúzi společnosti GTS
232 sloučením bez likvidace se společností T-Mobile, která se tak stala nástupnickou společností.
233 S ohledem na výše uvedené lze předpokládat, že dojde k posilování pozice společnosti
234 T-Mobile, která získá jak infrastrukturu pevné sítě společnosti GTS, tak její zákazníky z řad
235 firemního sektoru, na který se právě společnost GTS zaměřovala. Společnost T-Mobile tak

²² Při jednáních s Úřadem.

²³ Viz [tisková zpráva](#) Deutsche Telekom.

236 může navýšit svůj tržní podíl na segmentu firemních zákazníků. Rovněž dojde k posílení
237 vertikální integrace společnosti T-Mobile a její schopnosti nabízet konvergované služby
238 prostřednictvím vlastní mobilní a fixní sítě. Tato akvizice nemá bezprostřední dopad na
239 vymezení velkoobchodního (ani přeneseně maloobchodního) trhu či jeho strukturu z důvodu
240 nízkého tržního podílu GTS na tomto trhu.

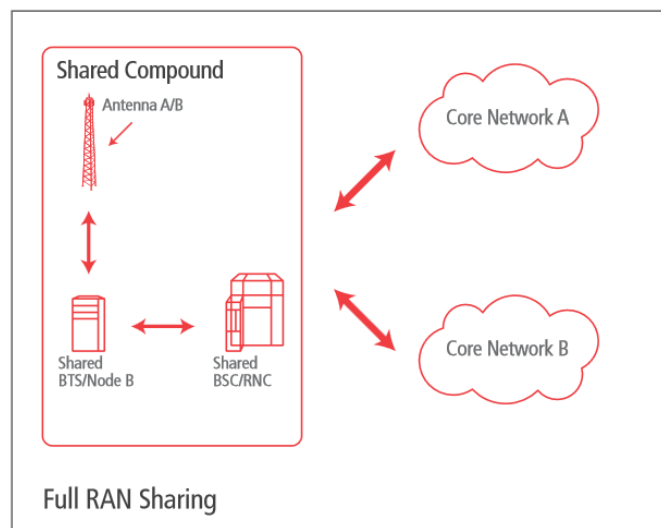
241 Sdílení sítí

242 V únoru 2011 uzavřely společnosti O2 a T-Mobile smlouvu o sdílení UMTS sítě v dosud
243 nepokrytých, venkovských, oblastech, na jejímž základě byla v témže roce zahájena výstavba
244 infrastruktury. Projekt byl, jak bylo plánováno, dokončen v roce 2012. Společná infrastruktura
245 zahrnuje vysílače, přičemž každý z operátorů vybudoval a spravuje polovinu z nich.
246 Společnost O2 pokrývá východní části České republiky, zatímco společnost T-Mobile má na
247 starost západní části České republiky.

248 Dne 29. října 2013 uzavřely společnosti O2 a T-Mobile dohodu²⁴, na jejímž základě
249 bylo v první polovině roku 2014 postupně zahájeno kompletní sdílení mobilních GSM a UMTS
250 sítí těchto společností.

251 Smlouva o sdílení sítí je založená na sdílení v režimu RAN (Radio Access Network),
252 které zahrnuje sdílení veškerého přístupového síťového vybavení až k bodu připojení k páteřní
253 síti (Core Network). Připojení k páteřní síti (tzv. backhaul) je podle vzájemné dohody
254 zajišťováno tzv. „Master operátorem“ dané oblasti. Na polovině území infrastrukturu pro oba
255 operátory provozuje společnost O2, která má na starosti východ republiky, a na druhé,
256 západní, polovině území společnost T-Mobile. Města Praha a Brno nejsou do sdílení sítí
257 zahrnuta.

258 Obrázek č. 1: Sdílení sítí na principu RAN (Radio Access Network)

259 Zdroj: Mobile Infrastructure Sharing. Překlad: BTS/Node B – Základnová převodní stanice (v GSM se jedná o Base
260 Transceiver Station – BTS, v UMTS o Node B). BSC/RNC – Ovladač základnové stanice (v GSM se jedná o Base
261 Station Controller – BSC, v UMTS o Radio Network Controller – RNC)
262

263 Deklarovaným cílem dohody je zajistit optimální pokrytí území České republiky sítěmi
264 2G (GSM) a 3G (UMTS) a zvýšit efektivitu provozu mobilních sítí obou operátorů, dále
265 maximalizovat výhody pro koncové zákazníky a využít úspor ze sdílení sítí k investicím do
266 mobilních sítí a služeb zákazníkům. Společnosti zároveň deklarovaly, že plánovaná dohoda
267 nemá žádný vztah k novým technologiím, ani k budoucím kmitočtovým přidělením. Z dohody

²⁴ Dohoda o sdílení sítí se skládá ze Smlouvy o sdílení sítí a z Rámcové smlouvy o pronájmu optických vláken a poskytování služeb určených přenosových linek. Obě byly uzavřeny 29. října 2013.

268 vyplývá, že není založena na principu exkluzivity a strany se v ní zavazují postupovat v souladu
269 se zásadami ochrany hospodářské soutěže. Dále je ve Smlouvě o sdílení sítí uvedeno, že se
270 sdílení sítí nedotkne soutěže na maloobchodní úrovni ani smluvních vztahů s MVNO.

271 Dne 25. února 2014 oznámily obě společnosti (O2 a T-Mobile) zahájení jednání
272 o sdílení sítí čtvrté generace (technologie LTE). Předmětem sdílení jsou pasivní síťové prvky
273 (věže, střešní prostory – tzv. rooftopy) a aktivní technologie (radia, antény). Jedná se o sdílení
274 na principu MORAN (Multi-Operator Radio Access Network). Ze sdílení je vyloučena páteřní
275 síť, kterou si oba operátoři zachovají, včetně možnosti jejího vylepšení a modernizace.
276 Připojení k páteřní síti (backhaul) bude na základě vzájemné dohody zajišťováno operátorem,
277 který má na starosti návrh, budování a provozování sítě v dané oblasti (Master operátorem).
278 V tomto případě společnost T-Mobile zajišťuje západ České republiky a společnost O2 její
279 východ. Oba operátoři deklarují, že nadále zůstanou samostatnými a nezávislymi konkurenty,
280 a to jak na velkoobchodním, tak i maloobchodním trhu. Uvedeným cílem spolupráce je rychlejší
281 a kvalitnější pokrytí území 4G technologií než v případě, kdy by ke sdílení nedošlo. Úspory
282 dosažené díky sdílení mají být reinvestovány do provozovaných sítí a poskytovaných služeb.

283 Záměr projektu podle poznatků Úřadu nevyklučuje možnost zapojení třetího partnera,
284 bude-li toto zapojení z technického a ekonomického hlediska proveditelné. Za tímto účelem
285 probíhala od května 2014 se společností Vodafone jednání o uzavření smlouvy o sdílení LTE
286 sítí. K dohodě však k datu vydání této analýzy nedošlo.

287 Sdílení sítí dvěma největšími mobilními síťovými operátory je skutečností, která vnáší
288 novou dynamiku do soutěže na maloobchodním trhu. Tento projekt má nepochybně potenciál
289 přinést oběma operátorům úspory investičních a provozních nákladů, které mohou následně
290 promítnout do kvalitnějších služeb či nižších cen pro uživatele. Lepší provozní výsledky
291 (v podobě růstu zisku obou společností, snižování cen služeb či zlepšování jejich kvalitativních
292 parametrů) dvou dotčených operátorů pak mohou přeneseně vytvářet konkurenční tlak i na
293 třetího významného mobilního síťového operátora (Vodafone) a nutit ho tím k větší efektivitě
294 či inovacím při nabídce svých služeb, a to v konečném důsledku ve prospěch uživatelů. Sdílení
295 sítí tak může zintenzivnit konkurenci na maloobchodním trhu a přinést výhody uživatelům.

296 Na druhou stranu intenzivní soutěž může vést k přirozenému odchodu z trhu u těch
297 společností, které nedokážou poskytovat své služby stejně efektivně jako konkurence. Snížení
298 počtu poskytovatelů služeb ve formě MNO na trhu typickém vysokou koncentrací však může
299 (ale nemusí) výrazně a negativně ovlivnit úroveň konkurence na maloobchodním trhu
300 (a přeneseně i velkoobchodním). Určit či odhadnout, jaké budou v dlouhodobém horizontu
301 převažující účinky sdílení sítí dvěma síťovými operátory, není v tuto chvíli zcela možné.
302 Minimálně v krátkodobém horizontu však Úřad očekává spíše pozitivní dopady ve formě
303 intenzivnější konkurence, která by se měla projevit v kvalitnějších či levnějších službách pro
304 uživatele. K tomuto závěru vedlo Úřad komplexní vyhodnocení celého projektu sdílení sítí
305 a jeho potenciálních rizik. Závěry z tohoto vyhodnocení vztahující se ke konkrétním
306 potenciálním rizikům sdílení sítí (všech generací, kterých se sdílení týká, tj. 2G, 3G i 4G) jsou
307 uvedeny níže.

308 **Potenciální rizika plynoucí ze sdílení sítí:**

309 **Omezení různorodosti služeb na maloobchodním trhu**

310 Toto riziko lze dále členit do tří podskupin.

- 311 - Různorodost služeb daná topologií sítě: Lze předpokládat, že sdílení sítí povede
312 k určité unifikaci parametrů služeb sdílejících operátorů, zejména pokrytí. Nicméně
313 dohody o sdílení sítí mají určité mechanismy umožňující soutěž v této rovině, zejména
314 možnost každého sdílejícího operátora budovat trvalou nebo dočasnou infrastrukturu
315 i na území pokrývaném druhým operátorem. V krátkodobém horizontu Úřad
316 neočekává, že by sdílení sítí mělo zásadní vliv na soutěž na maloobchodním trhu

317 z důvodu případné omezené různorodostí služeb dané shodnou nebo koordinovanou
318 topologií sítě.

319 - Různorodost daná strukturou komerčních nabídek operátorů: Oba sdílející operátoři si
320 ponechávají úplnou nezávislost, pokud jde o vytváření komerčních služeb. Sdílení
321 pasivních a aktivních prvků sítě v rozsahu smluv o sdílení sítí jim neznemožňuje
322 diferencovat služby. Lze tedy předpokládat, že různorodost služeb na maloobchodním
323 trhu v této rovině nebude sdílením sítí nijak dotčena.

324 - Různorodost služeb daná inovací technologie: Sdílení sítí může mít určitý negativní
325 dopad na hospodářskou soutěž v oblasti inovací. Na druhou stranu ale sdílení sítí
326 pravděpodobně urychlí rozvoj 4G technologií a inovace v počáteční fázi výstavby 4G
327 sítí. V současné době lze tedy očekávat spíše pozitivní vliv v oblasti inovací. Ve
328 střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu bude třeba tuto oblast monitorovat
329 a pravidelně vyhodnocovat, zda v důsledku sdílení sítí nedochází ke zpomalování
330 v oblasti inovací a nasazování nových technologií.

331 **Omezení cenové hospodářské soutěže na maloobchodním trhu vyplývající** 332 **z vyrovnaných nákladů sdílejících operátorů**

333 Úřad nepředpokládá, že by sdílení sítí zásadním způsobem přispělo ke sjednocení
334 nákladů sdílejících operátorů na infrastrukturu. Tyto náklady jsou již v současné době poměrně
335 sjednoceny v důsledku jiných faktorů, jako je obdobný rozsah kmitočtového spektra
336 přiděleného oběma operátorům, obdobní výrobci mobilní technologie, od kterých si operátoři
337 nakupují zařízení atp. Dále dle závěru Úřadu náklady na infrastrukturu nejsou hlavní složkou
338 nákladů, která by diferencovala jednotlivé operátory. K nákladové diferenciaci dochází
339 zejména vlivem rozdílných provozních nákladů, především nákladů na marketing, vč. prodeje
340 a péči o zákazníka. Úřad proto vyhodnotil toto riziko jako spíše nízké, alespoň v krátkodobém
341 horizontu.

342 **Vyšší intenzita výměny informací mezi sdílejícími operátory, která může vést k přílišné** 343 **koordinaci soutěžních strategií sdílejících operátorů a vyústit v nežádoucí** 344 **uniformizaci trhu**

345 V současnosti nemá Úřad indikace, že by docházelo k výměně informací, která by
346 mohla vyústit v zásadní omezení hospodářské soutěže. Úřad nicméně shledal, že dohody
347 o sdílení sítí jsou v některých bodech týkajících se výměny informací ne zcela jednoznačné
348 a že bude nadále aktivitu sdílejících operátorů v oblasti výměny informací monitorovat.

349 Vzhledem ke změnám v korporátní struktuře O2, které nabyly účinnosti od 1. června
350 2015, lze předpokládat, že toky informací budou na straně O2 výrazně transparentnější
351 a celkové riziko vyplývající z výměny informací v rámci sdílení sítí se tak sníží. V této souvislosti
352 je třeba zdůraznit, že sdílející stranou od 1. června 2015 již není O2, ale CETIN, který od O2
353 převzal značnou část mobilní sítě. Společnost CETIN by neměla mít přístup k informacím
354 o uživatelských společnostech O2 a samotný potenciál pro vzájemnou výměnu informací mezi
355 sdílejícími subjekty je tak menší.

356 **Omezení soutěže na velkoobchodním trhu v důsledku omezení soutěže v oblasti** 357 **výstavby a údržby sítí**

358 Úřad nedospěl k závěru, že by v důsledku sdílení sítí došlo k významnému omezení
359 soutěže v oblasti výstavby a údržby sítí, a tedy k omezení soutěže na velkoobchodním trhu.
360 Naopak jedním z výsledků sdílení by mělo být lepší pokrytí signálem mobilních sítí i v hůře
361 přístupných či méně obydlených lokalitách České republiky. Navíc skutečnost, že společnost
362 Vodafone, jako dceřiná společnost třetího největšího světového operátora, se projektu sdílení
363 sítí neúčastní, vytváří předpoklady k dalším investicím do inovací a rozvoji infrastrukturní
364 konkurence.

365 **Omezení soutěže v důsledku úspor nákladů realizovaných sdílejícími operátory**

366 Úřad dospěl k závěru, že byť v absolutní hodnotě mohou celkové úspory plynoucí ze
367 sdílení sítí působit významně a motivovat operátory k účasti na tomto typu projektů, jednotková
368 úspora na SIM kartu a měsíc se pohybuje v průměru do cca ■ Kč při sdílení 2G a 3G sítí a do
369 ■ Kč v případě sdílení 4G sítí. Tato úspora se pohybuje na úrovni ■ % průměrného ARPU
370 u všech tří mobilních operátorů a dle názoru Úřadu nemá potenciál vytlačit z trhu operátora,
371 který se projektu sdílení sítí neúčastní.

372 Úřad, jak je uvedeno již výše, na základě analýzy výše uvedených rizik neidentifikoval
373 žádné zásadní riziko, které by v krátkodobém horizontu mohlo vést k podstatnému narušení
374 hospodářské soutěže. Zároveň však nelze bez dalšího uzavřít, že sdílení sítí nemůže mít ve
375 střednědobém či dlouhodobém horizontu dopad na hospodářskou soutěž. Úřad bude dopady
376 sdílení sítí v rámci své činnosti i nadále monitorovat, zejména pokud jde o rizika uvedená výše.
377 Úřad bude také dohlížet na to, aby strany dohod o sdílení sítí dodržovaly veškeré povinnosti
378 a závazky vyplývající ze Zákona i z rozhodnutí o přidělu kmitočtů.

379 **Závěr k dosavadnímu vývoji na maloobchodním trhu**

380 V období let 2013 – 2015 došlo na maloobchodním trhu mobilních služeb k několika
381 zásadním změnám, které buď přímo zvýšily intenzitu konkurence (příchod MVNO), nebo
382 vytvořily potenciál pro její další růst v budoucnu (budování LTE sítí a s nimi spojená povinná
383 velkoobchodní nabídka). Pozitivní změnou pro uživatele byl i všeobecný pokles cenové hladiny
384 jak u paušálních tarifů, tak u předplacených karet. Některé z těchto změn (příchod MVNO
385 a budování LTE sítí) mohou výrazně ovlivnit i samotný vymezený velkoobchodní relevantní trh
386 a Úřad se proto rozhodl posoudit, zda závěry z testu tří kritérií, provedeného Úřadem v roce
387 2012, jsou stále platné, tedy zda vymezený trh může být i nadále považován za trh relevantní.

388 Úřad proto v rámci této analýzy a před vyhodnocením úrovně konkurence na
389 relevantním trhu znovu provedl test tří kritérií s cílem určit, zda vymezený velkoobchodní trh je
390 stále trhem relevantním. Tento postup je v souladu s bodem 1.2 písm. a) Metodiky uvedené
391 v části B.

392 **Vyhodnocování podmínek z velkoobchodních smluv mezi MNO a MVNO/MVNE**

393 Úřad se v průběhu roku 2014 rozhodl z vlastního podnětu vyhodnotit podmínky
394 velkoobchodních smluv mezi jednotlivými účastníky velkoobchodního trhu (MNO, MVNE
395 a MVNO). Cílem Úřadu bylo posoudit podmínky velkoobchodních smluv, jejich charakter (typ
396 smluv) a přiměřenost ve vztahu k podmínkám nastaveným na maloobchodním trhu samotnými
397 MNO.

398 Poskytovatelé velkoobchodních služeb (MNO a MVNE) poskytují na vymezeném trhu
399 služby přístupu na základě smluv, které lze označit jako velkoobchodní smlouvy o přístupu²⁵,
400 popř. jiné velkoobchodní smlouvy mezi podnikateli v elektronických komunikacích, které
401 upravují poskytování služeb.

402 Úřad se věnoval hodnocení smluvních podmínek mezi MNO a MVNO/MVNE a dospěl
403 k závěru, že některá smluvní ustanovení mohou být do jisté míry omezující²⁶, nicméně tyto
404 podmínky nejsou univerzálně uplatňovány napříč trhem. Důležitým poznatkem Úřadu je velká
405 variabilita předložených smluvních ujednání, resp. typů uzavíraných smluv, které jsou
406 následně podkladem pro nabídky a poskytování mobilních služeb na trhu. Lze tak dovozovat,
407 že různé nastavení smluvních podmínek motivuje MVNO vybrat si toho MNO/MVNE, který
408 nejlépe vyhovuje jejich obchodnímu záměru. Tuto skutečnost Úřad shledává jako prostředek
409 pro posilování konkurence na velkoobchodním a přeneseně i maloobchodním trhu.

²⁵ Podle § 80 Zákona.

²⁶ Např. exkluzivita smluvního vztahu, schvalování značky MVNO, vyloučení možnosti využívat VoIP služby a GSM brány.

410 Úřad se v této souvislosti rovněž v jednom případě zúčastnil procesu vyjednávání
411 změny smluvních podmínek mezi MNO a MVNE (tj. k již uzavřené smlouvě o přístupu). Cílem
412 změny bylo upravit podmínky smlouvy tak, aby podpořily prodej služeb dotčeného MVNE
413 (resp. na něj navázaných MVNO) prostřednictvím nižších velkoobchodních cen za volání, SMS
414 a dat, vč. dostupnosti balíčků s vyšším datovým limitem. Předmětem jednání byla i změna
415 dalších smluvních podmínek (např. zrušit exkluzivitu smluvního vztahu, schvalování značky
416 MVNO, umožnění využívat VoIP služby a GSM brány). Některé ze smluvních podmínek byly
417 v rámci jednání za účasti Úřadu změněny, některé zůstaly zachovány, a nedošlo tak k naplnění
418 požadavků MVNE. V této souvislosti (s nedohodou na některých bodech jednání) mohl Úřad
419 na základě požadavku jedné ze stran vydat stanovisko podle § 80 odst. 6 Zákona. O toto
420 stanovisko však nebyl žádnou z dotčených smluvních stran požádán. V této souvislosti tak lze
421 uzavřít, že Úřad za dobu působení MVNO/MVNE na velkoobchodním trhu nebyl požádán
422 o vydání stanoviska ke sporným částem návrhu smlouvy nebo k důvodům odmítnutí, a lze tak
423 oprávněně předpokládat, že poskytovatelé služeb jsou doposud schopni se na nastavení
424 a změně smluvních podmínek dohodnout bez zásahu Úřadu.

425 V souvislosti s rozvojem maloobchodního trhu jako celku²⁷ (rozšiřováním nabídek
426 datových tarifů, zaváděním LTE služeb) poukazovali někteří virtuální operátoři na nemožnost
427 vytvořit obdobné nabídky, jaké nabízejí na maloobchodním trhu síťoví operátoři. Jednalo se
428 zejména o schopnost replikovat datové služby s vyššími datovými limity (např. 10 GB) síťových
429 operátorů, služby poskytované prostřednictvím sítí LTE nebo i neomezená volání
430 a neomezené SMS. V reakci na tyto podněty Úřad předně konstatuje, že služby poskytované
431 přes síť LTE nespádají do vymezení maloobchodního ani velkoobchodního relevantního trhu
432 č. 8. Schopnost vytvořit obdobné maloobchodní nabídky, jaké poskytují síťoví operátoři, je
433 u MVNO (MVNE) individuální jednak v závislosti na samotných podmínkách uzavřených
434 velkoobchodních smluv a jednak na vlastních marketingových schopnostech MVNO využít při
435 tvorbě maloobchodních služeb znalosti o chování zákazníků. Uvedená tvrzení některých
436 virtuálních operátorů jsou však prakticky vyvrácena existencí jak maloobchodních služeb
437 virtuálních operátorů s neomezeným voláním do všech sítí²⁸, tak existencí služeb s vysokými
438 datovými limity²⁹ poskytovanými přes síť LTE. Současně mohou zájemci iniciovat jednání
439 o realizaci povinnosti Velkoobchodní nabídky LTE, kterou MNO převzali jako závazek ze 4G
440 aukce. Úřad dosud nebyl informován o zahájení takových jednání ani požádán o součinnost
441 podle § 80 odst. 6 Zákona.

442 **Část B – Metodika definování relevantních trhů, analýzy relevantních trhů, posouzení** 443 **významné tržní síly a určení nápravných opatření v oblasti elektronických komunikací** 444 **v České republice (dále „Metodika“)**

445 **1. Východiska Metodiky**

446 **1.1 Legislativní rámec**

447 Úřad provádí analýzu relevantních trhů v oboru elektronických komunikací v souladu

448 **a) s relevantními právními předpisy České republiky pro oblast elektronických**
449 **komunikací, kterými jsou:**

²⁷ Tzn. vč. služeb poskytovaných přes LTE síť, které však do maloobchodního ani velkoobchodního trhu, tak jak byl vymezen v OOP/1/04.2012-4, nespádají.

²⁸ Např. operátoři [ČEZ](#) nebo [Dragon](#), společnost [Air Telecom pak nabízí tarif AIR Unlimited s limitem 4 000 minut](#).

²⁹ Např. operátoři [MAXPROGRES](#) či [Dragon](#) nabízí služby s datovým limitem do 10 GB, operátor [GoMobil](#) s datovým limitem do 1,5 GB, všichni tři pak své služby poskytují i přes síť LTE.

- 450 – Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých
451 souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších
452 předpisů („Zákon“)
- 453 – Vyhláška č. 228/2012 Sb., o stanovení kritérií pro posuzování, zda má více subjektů
454 společnou významnou tržní sílu na relevantním trhu elektronických komunikací
455 („Vyhláška“)
- 456 – Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru
457 elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění
458 opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4
- 459 – Opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2015-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru
460 elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly
- 461 **b) s předpisy regulačního rámce EU pro oblast elektronických komunikací:**
- 462 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém
463 rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová směrnice“), ve znění
464 účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 465 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby
466 elektronických komunikací („autorizační směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání
467 tohoto opatření obecné povahy
- 468 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech
469 uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací („směrnice o univerzální
470 službě“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 471 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických
472 komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení („přístupová
473 směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 474 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů
475 a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací („směrnice o soukromí
476 a elektronických komunikacích“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření
477 obecné povahy
- 478 – Směrnice Komise 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb
479 elektronických komunikací
- 480 **c) s ostatními příslušnými dokumenty Evropské komise (dále jen „Komise“):**
- 481 – Doporučení Komise 2008/850/ES ze dne 15. října 2008 o oznámeních, lhůtách
482 a konzultacích stanovených v článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady
483 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických
484 komunikací
- 485 – Doporučení Komise 2014/710/EU ze dne 9. října 2014 o relevantních trzích produktů
486 a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex
487 ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném
488 předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (dále také jen
489 „Doporučení“)

490 – Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích produktů
491 a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylných k regulaci ex ante v souladu
492 se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém
493 rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (SWD(2014) 298) („Vysvětlující
494 memorandum“)

495 – Rozhodnutí Komise 2007/176/ES ze dne 11. prosince 2006 Seznam norem a/nebo
496 specifikací pro sítě a služby elektronických komunikací a přiřazená zařízení
497 a doplňkové služby, který nahrazuje všechny předchozí verze, ve znění účinném ke
498 dni vydání tohoto opatření obecné povahy

499 – Pokyny Komise týkající se analýzy trhů a stanovení významné tržní síly v souladu
500 s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací ze dne
501 11. července 2002 (2002/C165/03) („Pokyny Komise“)

502 **1.2 Základní etapy analýzy relevantních trhů**

503 Proces analýzy relevantních trhů probíhá ve čtyřech etapách:

504 **a) test tří kritérií**

505 Relevantní trhy pro účely ex ante regulace musí splňovat současně následující tři
506 kritéria (dále jen „test tří kritérií“):

507 a) přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh. Tyto překážky mohou být
508 strukturální, právní nebo regulační povahy,

509 b) struktura trhu v přiměřeném časovém období nesměřuje k účinné hospodářské soutěži,

510 c) právo hospodářské soutěže není samo o sobě dostatečně účinné při řešení selhání
511 soutěže na příslušném trhu.

512 Cílem testu tří kritérií je určení, zda se jedná o relevantní trh s potenciální potřebou
513 regulace ex ante.

514 Pokud je splněn test tří kritérií, Úřad provede další etapy analýzy.

515 Pokud není splněn test tří kritérií, nelze trh považovat za relevantní. Uplatnění regulace
516 ex ante není možné a Úřad na tomto trhu regulaci ex ante neuplatní. Úřad nebude dále
517 pokračovat dalšími etapami zkoumání.

518 U trhů uvedených v čl. 2 Opatření Úřad tuto etapu analýzy neprovádí v souladu
519 s bodem 2 Doporučení o relevantních trzích.

520 **b) definování relevantního trhu**

521 Při definování každého relevantního trhu jej Úřad vymezuje z hlediska věcného,
522 územního a časového.

523 **c) vlastní analýza relevantního trhu**

524 Cílem analýzy relevantního trhu je stanovení, zda je trh efektivně konkurenční nebo
525 zda lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém období konkurenčním trhem
526 stane. V případě, že Úřad neshledá na základě výsledků analýzy trh efektivně konkurenčním

527 a pokud nelze důvodně očekávat, že se jím v přiměřeném časovém období stane, Úřad stanoví
528 subjekt(y) s významnou tržní silou na daném relevantním trhu.

529 Úřad stanoví subjekt s významnou tržní silou na základě zkoumání kritérií, která jsou
530 uvedena v Opatření.

531 Analýza trhu se zaměřením na určení subjektů s významnou tržní silou je východiskem
532 při rozhodování o uplatnění, popřípadě zrušení regulačních opatření. Úřad zohledňuje
533 současnou situaci na trhu a předpokládaný budoucí vývoj relevantního trhu ve vymezeném
534 časovém horizontu.

535 **d) návrh povinností a zákazů (dále jen „nápravná opatření“)**

536 Úřad v souladu s ustanoveními § 51 odst. 5, 7, 12 a 13 Zákona navrhne jednu nebo
537 zároveň několik povinností podniku (podnikům) s významnou tržní silou, a to jako prevenci,
538 popř. za účelem zlepšení konkurenčního prostředí.

539 Úřad při návrhu povinností sleduje zejména tyto celkové zásadní cíle regulačního
540 rámce EU:

- 541 a) prosazování hospodářské soutěže,
- 542 b) příspěví k rozvoji vnitřního trhu,
- 543 c) prosazování zájmů koncových uživatelů.

544 Proces volby nápravných opatření tvoří na sebe navazující etapy:

- 545 a) analyzování cílů ex ante regulace,
- 546 b) volba vhodných nápravných opatření odpovídajících těmto cílům,
- 547 c) návrh a konkretizace parametrů nápravných opatření.

548 **1.3 Zdroje informací**

549 Při analýze relevantních trhů Úřad využívá informace a data získaná od subjektů trhu
550 jejich vyžádáním (dotazníky), informace z vlastního/zprostředkovaného průzkumu a z veřejně
551 dostupných zdrojů.

552 **2. Metodika**

553 Metodika stanoví postupy a metody uplatňované v jednotlivých etapách provádění
554 analýzy relevantních trhů (viz bod 1.2). Tyto postupy a metody se použijí při analýze
555 relevantního trhu v rozsahu přiměřeném jeho povaze, přičemž zdůvodnění tohoto rozsahu je
556 součástí analýzy každého relevantního trhu.

557 **2.1 Definování relevantního trhu**

558 Relevantní trhy určené pro regulaci ex ante v oblasti elektronických komunikací jsou
559 trhy stanovené Opatřením.

560 Relevantním trhem je trh takových produktů a služeb, které jsou z hlediska
561 charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně
562 zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní
563 a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

564 S ohledem na očekávaný budoucí vývoj a v souladu se zásadami práva na ochranu
565 hospodářské soutěže Úřad vymezuje jednotlivé relevantní trhy pro účely regulace ex ante
566 z hlediska věcného, územního a časového.

567 **2.1.1 Věcné vymezení**

568 Věcné vymezení relevantního trhu znamená popis produktů a služeb, které tvoří trh.
569 Produktovým trhem se rozumí skupina produktů a služeb, které jsou vzájemně zaměnitelné či
570 zastupitelné, co se týče jejich vlastností a struktury nabídky a poptávky.

571 Úřad analyzuje produkty a služby (včetně dílčích služeb, které jsou dosažitelné v rámci
572 dané služby) na základě jejich základních charakteristik, cen, technických parametrů
573 a podmínek jejich typického využívání.

574 **2.1.1.1 Zkoumání zastupitelnosti na straně poptávky**

575 K určení možných náhrad na straně poptávky vypracuje Úřad seznam potenciálních
576 produktů a služeb, které mohou být z hlediska maloobchodního nebo velkoobchodního
577 uživatele vzájemně zaměnitelné a je možné je nahradit v případě zvýšení cen nebo v případě
578 jiných změn konkurenčních podmínek.

579 K posouzení zastupitelnosti na straně poptávky Úřad:

- 580 a) definuje funkčnost služby s ohledem na koncového uživatele,
- 581 b) identifikuje možné substituty na straně poptávky (maloobchodní nebo
582 velkoobchodní),
- 583 c) vyhodnotí substituty na základě konkrétních kritérií, jimiž jsou zejména zamýšlené
584 využití služby, křížová elasticita cen (citlivost poptávky po určité službě na změnu
585 ceny jiné služby) a ceny.

586 **2.1.1.2 Zkoumání zastupitelnosti na straně nabídky**

587 K zastupitelnosti na straně nabídky dochází ve chvíli, kdy poskytovatel služeb převede
588 své zdroje na poskytování cílových služeb, tedy i takových služeb, které představují alternativu
589 z hlediska poptávky. Takové převedení zdrojů může omezit nezávislost při tvorbě cen
590 stávajících poskytovatelů služby, neboť jejich prostor pro zvyšování cen je omezen možnou
591 dostupností konkurenční služby. Aby náhrada na straně nabídky byla proveditelná, je třeba,
592 aby bylo možno realizovat přechod schůdným způsobem, za relativně nízké náklady
593 a v krátkém časovém horizontu.

594 Úřad se při určení zastupitelnosti na straně nabídky zabývá zejména:

- 595 a) zkoumáním funkční a technické zastupitelnosti

596 V tomto případě Úřad zkoumá zejména technické možnosti a kapacitu sítí
597 poskytovatelů, náklady spojené s „přepnutím“ (včetně nákladů příležitosti) a časové možnosti
598 „přepnutí“. Úřad v této souvislosti dále zkoumá potenciální investiční možnosti včetně
599 překážek k investování na trhu.

- 600 b) určením náhradních poskytovatelů

601 Tento krok je zaměřený na určení náhradních poskytovatelů služby, tj. soutěžitelů, kteří
602 aktuálně působí na zkoumaném trhu a souvisejících trzích, a těch, kteří mají potenciál se

603 takovými soutěžiteli stát a kteří by mohli – za přiměřené náklady a během přiměřené doby –
604 poskytovat služby nahrazující stávající služby.

605 Důležitým východiskem pro tento krok je určení infrastruktury sítě, která by mohla být
606 použita k poskytování služby nebo zajištění velkoobchodních vstupů do této služby.

607 c) zkoumáním regulačních faktorů ovlivňujících zastupitelnost

608 Úřad zejména zkoumá existenci a povahu regulačních opatření omezujících
609 poskytování dané služby ze strany provozovatelů jiných služeb, případně zkoumá zákonné
610 povinnosti týkající se této služby (např. univerzální služba, požadavek na kvalitu služeb), které
611 mohou znemožnit či omezit využití kapacity infrastruktury.

612 d) zkoumáním dalších faktorů

613 K posouzení zastupitelnosti na straně nabídky Úřad zohledňuje i další kritéria, jimiž se
614 řídí především efektivnost a včasnost realizace substituce na straně nabídky na různých trzích.

615 2.1.1.3 Hypotetický monopolistický test

616 V případech, kde je to účelné, využije Úřad jako nástroj pro analýzu zastupitelnosti
617 na straně poptávky a nabídky hypotetický monopolistický test. Při provádění testu Úřad
618 zvažuje reakci na malé (5–10 %), ale významné trvalé zvýšení ceny, provedené hypotetickým
619 monopolním poskytovatelem příslušné služby takto:

- 620 – pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by mnoho spotřebitelů uspokojilo své
621 potřeby přechodem na jinou, náhradní službu, místo aby platili navýšenou cenu, Úřad
622 považuje náhradní službu za součást stejného trhu, a současně,
- 623 – pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by kritické množství poskytovatelů
624 podobných služeb přesunulo své zdroje na poskytování substituční služby, Úřad
625 považuje tyto služby (v závislosti na dalších faktorech) za součást stejného trhu.

626 2.1.2 Územní vymezení

627 Územním vymezením relevantního trhu se rozumí území (geografický trh), na němž
628 dotčené subjekty vystupují na straně nabídky a poptávky daného produktu, přičemž jsou
629 na daném území soutěžní podmínky dostatečně podobné a jsou odlišitelné od soutěžních
630 podmínek na jiném území.

631 Při územním vymezení trhu Úřad zohledňuje národní trh a pouze v případech, kdy
632 konkrétní kritéria indikují odlišné (obvykle menší) geografické trhy, zvažuje vymezení jiných
633 geografických trhů.

634 2.1.3 Časové vymezení

635 Relevantní časový rámec může být pro různé trhy odlišný. Základem pro stanovení
636 časového rámce je vymezení provedené Zákonem, který vymezuje toto období na dobu 1 roku
637 až 3 let. Úřad časově vymezuje jednotlivé trhy v závislosti na současné situaci na trhu
638 a zejména na jeho očekávané dynamice vývoje.

639 2.2 Analýza relevantního trhu

640 Účelem analýzy relevantních trhů je zjištění, zda trh je efektivně konkurenční nebo zda
641 lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním
642 stane. Pokud Úřad analýzou doloží, že na relevantním trhu existuje podnik s významnou tržní

643 silou, zkoumá problémy, které by nastaly nebo mohly nastat v případě, že by podnik
644 s významnou tržní silou jednal ve svém vlastním zájmu a nezávisle na zájmech svých
645 zákazníků i na konkurenčních omezeních představovaných ostatními podnikateli na trhu.

646 Efektivně konkurenčním trhem není trh, na němž působí jeden nebo více podniků
647 s významnou tržní silou a kde nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropské
648 unie v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

649 Proto Úřad provede analýzu trhu s cílem zjistit:

650 a) zda některé podniky na trhu takovou významnou tržní silou nedisponují,

651 b) zda problémy identifikované při určení existence významné tržní síly jsou řešitelné na
652 základě nápravných opatření v oblasti hospodářské soutěže.

653 V případě, že Úřad dojde touto analýzou relevantního trhu k závěru, že trh není
654 efektivně konkurenční, navrhne příslušné nápravné opatření pro ty soutěžitele, jejichž
655 významná tržní síla vedla k nálezu neexistence efektivně konkurenčního trhu.

656 Úřad, pokud zjistí na základě analýzy relevantního trhu, že tento trh je efektivně
657 konkurenční, rozhodne o zrušení uložených povinností.

658 Úřad při zkoumání tržních charakteristik vychází zejména z posouzení současné
659 situace a z odhadu očekávaného vývoje. Tyto činnosti jsou prováděny výhledově od doby první
660 analýzy do doby příští analýzy relevantního trhu.

661 **2.2.1 Posouzení významné tržní síly**

662 Pro posouzení existence významné tržní síly na relevantním trhu Úřad využívá
663 ekonomických kritérií, která jsou uvedena v Opatření a ve Vyhlášce. Kritéria jsou posuzována
664 z hlediska očekávaného/předpokládaného vývoje a současných podmínek panujících na
665 daném trhu.

666 Úřad při svém hodnocení použije kritéria vhodná pro daný relevantní trh, jejichž výčet
667 je uveden v Opatření, ve Vyhlášce a popřípadě v příslušné judikatuře.

668 Úřad posuzuje každý trh individuálně, tj. pro každý případ může stanovit váhy kritérií
669 nezávisle na vahách stanovených pro jiný trh. Toto odůvodní.

670 Při posuzování existence významné tržní síly Úřad bere v úvahu i případnou existenci
671 stávajících nápravných prostředků.

672 **2.2.1.1 Zkoumání samostatné významné tržní síly**

673 Posuzování samostatné významné tržní síly provádí Úřad zejména s přihlédnutím
674 k těmto základním skupinám kritérií/charakteristik:

675 – tržní podíl,

676 – kritéria zaměřená na charakteristiku podniku,

677 – kritéria související s charakteristikou zákazníků,

678 – kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu.

679 Tržní podíl

680 a) velikost tržního podílu

681 Tržní podíl je klíčovým indikátorem síly soutěžitele na trhu. I přes značnou váhu tohoto
682 kritéria na posouzení významné tržní síly jsou i při relativně vysokém tržním podílu posuzována
683 ještě další kritéria, která však nemusí mít samostatně určující charakter/váhu.

684 Úřad při posuzování významné tržní síly vychází z evropského soutěžního práva
685 a přihlíží k velikosti tržního podílu následujícím způsobem:

- 686 – Je-li tržní podíl subjektu nižší než 25 %, není pravděpodobné, že by měl subjekt
687 významnou tržní sílu; to může nastat pouze v případě, že Úřad zkoumáním ostatních
688 kritérií shledá velmi silnou podporu existence významné tržní síly.
- 689 – Je-li výše tržního podílu subjektu v rozmezí 25 % až 40 %, je možné, že zkoumaný
690 subjekt má významnou tržní sílu.
- 691 – Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 40 %, je předpoklad existence významné tržní síly.
- 692 – Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 50 %, jde o silný indikátor existence významné tržní
693 síly.
- 694 – Je-li tržní podíl 75 % a více, jedná se o významnou tržní sílu. Velikost významného
695 tržního podílu již sama o sobě svědčí o existenci významné tržní síly.

696 K měření tržního podílu je používáno více měřítek povahy finanční i výkonové, které
697 vycházejí z charakteristiky trhu.

698 b) vývoj tržního podílu v čase

699 Při zkoumání podílů na trhu Úřad bere v úvahu zejména směr a rychlost změn,
700 ke kterým z hlediska podílu dochází. Úřad přihlíží k vývoji tržního podílu následovně:

- 701 – vysoký tržní podíl, který je během doby stabilní, silně naznačuje existenci samostatné
702 významné tržní síly, zejména je-li pravděpodobné, že se situace nezmění,
- 703 – klesající tržní podíl může svědčit o zvyšující se soutěživosti na trhu, avšak nevylučuje
704 existenci samostatné významné tržní síly,
- 705 – nestálá velikost tržního podílu může naznačovat neexistenci samostatné významné
706 tržní síly.

707 Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku

708 V souvislosti s charakteristikou podniku Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

709 a) celková velikost podniku

710 Posouzení velikosti podnikatelského subjektu je založeno na komplexním hodnocení
711 jeho majetkové, finanční a výnosové situace a perspektivách vývoje.

712 **b) kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné**

713 Ovládnutí infrastruktury, která není dostupná konkurenčním provozovatelům, přispívá
714 k dominanci. Při posouzení ovládnutí infrastruktury Úřad zejména zvažuje, zda je infrastruktura
715 neduplikovatelná, nebo jen těžko duplikovatelná.

716 Ovládnutí může být realizováno různými způsoby, například prostřednictvím
717 vlastnických práv (části nebo celé infrastruktury), užíváním nebo existencí přímého případně
718 nepřímého vlivu na infrastrukturu.

719 **c) technologická výhoda nebo převaha**

720 Přednostní popřípadě výlučný přístup k vyspělým technologiím naznačuje dominanci.
721 Toto kritérium Úřad považuje za velmi směrodatné, protože při poskytování služeb v rámci trhu
722 elektronických komunikací se používají velmi složité technologie.

723 Úřad dále přihlíží k faktorům/skutečnostem, které význam tohoto kritéria při posuzování
724 existence významné tržní síly snižují, zejména jsou to:

- 725 – požadavky na vzájemnou provozuschopnost a propojitelnost, zahrnuté v řadě
726 mezinárodních úmluv a dohod, vedou k tomu, že v praxi komunikační technologie
727 vykazují vysokou míru standardizace,
- 728 – trhy pro tyto technologie (tj. zařízení, včetně software) jsou většinou otevřené,
729 – příslušné technologie, byť složité, jsou ve většině případů vyspělé a stabilní,
- 730 – Úřad usiluje o to, aby zabránil uplatňování nepřiměřených omezení na nově
731 vznikajících trzích (kde je nejpravděpodobnější, že se uplatní technologická inovace).

732 Úřad považuje za relevantní ukazatele při zkoumání technologického náskoku nebo
733 převahy zejména údaje o investicích do výzkumu a vývoje – včetně nákladů na rozvoj nových
734 služeb.

735 **d) snadný nebo privilegovaný přístup ke kapitálovému trhu nebo finančním**
736 **zdrojům**

737 Relativně snadný nebo přednostní přístup na kapitálové trhy nebo k jiným zdrojům
738 kapitálu dává provozovatelům velkou výhodu. Tento přístup se v praxi projevuje v levnějších
739 nákladech na financování investičních akcí, tj. nižšími WACC³⁰ (v porovnání s konkurenty nebo
740 potenciálními novými účastníky trhu), a může působit jako překážka vstupu na trh i jako zdroj
741 zvýhodnění oproti stávajícím konkurentům.

742 Kritérium je směrodatné na trzích, kde je třeba realizovat nákladné investiční akce (což
743 platí pro celou řadu relevantních trhů).

744 Z hlediska posouzení přístupu na kapitálové trhy či k jiným finančním zdrojům Úřad
745 zkoumá zejména podíl daného operátora na trhu, vývoj jeho majetkových, finančních
746 a výnosových ukazatelů, vlastnickou strukturu, podnikovou strategii a stabilitu managementu.

³⁰ WACC (Weighted Average Cost of Capital – vážený průměr nákladů na kapitál) je ekonomická veličina představující průměrnou cenu (vyjádřenou v úrokové míře), kterou musí podnik platit za užití svého kapitálu. Váhami jsou podíly jednotlivých složek ve struktuře kapitálu podniku. Mezi základní složky patří vlastní kapitál (akcie), obligace a jiné dlouhodobé cizí zdroje.

747 **e) rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb**

748 Nabízí-li jeden provozovatel v rámci jedné nabídky více služeb současně, Úřad přihlíží,
749 zda i konkurenti jsou schopni nabízet stejný sortiment služeb.

750 **f) úspory z rozsahu**

751 Úspory z rozsahu se vztahují k nižším jednotkovým nákladům výroby (a distribuce atd.)
752 v důsledku výroby resp. poskytování velkého množství zboží nebo služeb. Tyto jsou také
753 známy pod pojmem „rostoucí výnosy“ a mohou soutěžitelé umožnit jednat nezávisle
754 na provozovatelích působících v menším rozsahu a bránit vstupu na trh potenciálním
755 konkurentům, kteří by k účinné konkurenci potřebovali dosáhnout velkého „kritického objemu“.

756 Úspory z rozsahu umožní soutěžitelé získat v porovnání s méně významným
757 konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka. U tohoto kritéria Úřad posuzuje spíše
758 relativní výhody než absolutní úspory z rozsahu a velikosti, které samy o sobě nejsou
759 ukazatelem významné tržní síly.

760 Výhody, které úspory z rozsahu přinášejí provozovatelé, budou pravděpodobně trvat
761 jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně rozsáhlou nabídku. Proto Úřad
762 porovnává tuto dobu s časovým rámcem stanoveným pro daný trh a určuje, zda je tato doba
763 dostatečně dlouhá na to, aby se muselo toto kritérium brát v potaz.

764 Při hodnocení úspor z rozsahu Úřad zvažuje zejména faktory související s podílem na
765 trhu a velikostí podnikatelského subjektu, existencí souboru služeb a strukturou nákladů.

766 **g) úspory ze sortimentu**

767 Úspory ze sortimentu znamenají nižší jednotkové náklady v důsledku výroby respektive
768 poskytování širokého sortimentu zboží nebo služeb pomocí (částečně) sdílených zdrojů. To
769 může soutěžitelé umožnit jednat nezávisle na provozovatelích, kteří nenabízejí podobně široký
770 sortiment produktů nebo služeb.

771 Úspory ze sortimentu umožní soutěžitelé získat v porovnání s méně významným
772 konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka.

773 Výhody, které úspory ze sortimentu přinášejí provozovatelé, budou pravděpodobně trvat
774 jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně různorodou nabídku.

775 Pro posouzení úspor ze sortimentu Úřad zkoumá zejména faktory související s podílem
776 na trhu a velikostí podnikatelského subjektu a s existencí souboru služeb.

777 **h) vertikální integrace**

778 Jestliže poskytovatel nabízí celou řadu produktů na různých úrovních celého tržního
779 řetězce, tj. produkt nebo službu a zároveň jeho velkoobchodní vstupy, Úřad zkoumá, zda je
780 soutěžitel schopen jednat nezávisle na svých konkurentech. Pro posouzení vertikální integrace
781 Úřad zkoumá zejména vlastnické a řídicí vztahy poskytovatele/poskytovatelů působících na
782 trhu a zda konkurenti jsou vertikálně integrovanému poskytovateli schopni konkurovat.

783 **i) rozvinutost prodejní a distribuční sítě**

784 Úřad zkoumá, zda rozvinuté prodejní a distribuční kanály soutěžitele působí jako
785 překážka vstupu na trh a mohou mu umožnit jednání neomezené konkurenty, kteří tyto sítě
786 nemají a pro které by bylo velmi těžké a nákladné je získat či vybudovat. V této souvislosti

787 může Úřad zkoumat i další relevantní faktory, například schopnost soutěžitele rozvíjet
788 a podporovat svou značku.

789 **j) ceny a ziskovost**

790 Soustavně vysoké ceny v porovnání s ostatními podnikateli mohou naznačovat
791 existenci významné tržní síly. Úřad přitom zvažuje, zda vysoké ceny lze zdůvodnit inovační
792 aktivitou či poskytováním různých výhod. Soustavně vyšší ziskovost může rovněž signalizovat
793 existenci významné tržní síly.

794 **Kritéria související s charakteristikou zákazníků**

795 V souvislosti se zákazníky se zvažují zejména tato kritéria:

796 **a) přístup zákazníků k informacím**

797 Pokud má zákazník provést efektivní výběr mezi poskytovateli na trhu, potřebuje mít
798 přístup k informacím, které mu umožňují srovnání mezi různými nabídky poskytovatelů služeb.
799 Obecně se má za to, že komplikované cenové struktury a různé bonusy a slevy struktur mohou
800 omezit uživateli příležitosti pro efektivní výběr poskytovatele služeb a mohou přispět k posílení
801 již tak dominantního postavení podniku/podniků na trhu.

802 **b) neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky**

803 Podnikatel může získat nebo udržovat významnou tržní sílu, pokud jeho zákazníci
804 nemají možnost přejít k jinému podnikateli.

805 Zákazníci mohou mít při nákupu služeb z různých důvodů slabou vyjednávací pozici.
806 Projevuje se to nemožností, aby zákazník „pohrozil“ přechodem nebo skutečně přešel
807 ke konkurenčním službám, což může poskytovateli umožnit jednat nezávisle na zákaznících
808 i konkurentech.

809 Úřad posuzuje, zda kupní síla zákazníků je dostatečná pro omezení tržní síly
810 poskytovatele.

811 **c) náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů**

812 Úřad zkoumá, zda relativní výše nákladů, které mohou vzniknout zákazníkovi
813 při přechodu k jinému poskytovateli, umožňuje poskytovatelům jednat nezávisle
814 na zákaznících, kteří tak mají omezenou schopnost využít služeb jiného poskytovatele.

815 **d) překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů**

816 Úřad dále posuzuje existenci i jiných překážek, které by mohly zákazníkovi v přechodu
817 k jinému poskytovateli zabránit (např. existence dlouhodobých smluv a smluvních pokut za
818 předčasné ukončení smlouvy).

819 **Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu**

820 Soutěž na trhu se může vyvíjet k vyšší efektivitě, pokud jsou překážky pro vstup na trh
821 a pro další růst na trhu nízké a pokud trvá situace možnosti potenciální konkurence vstoupit
822 na trh.

823 V souvislosti s konkurencí Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

824 – existence konkurence,

- 825 – existence potenciální konkurence,
826 – překážky pro vstup na trh,
827 – překážky prohlubování konkurence.

828 Neexistence konkurence, ani potenciální konkurence nebo nových účastníků trhu,
829 i když může být způsobena i jinými faktory, je významným ukazatelem, že některý poskytovatel
830 může mít významnou tržní sílu. Toto kritérium je úzce svázáno s překážkami vstupu na trh.
831 Úřad v tomto případě zkoumá, zda lze během časového horizontu posouzení očekávat vstup
832 nových účastníků na trh.

833 Úřad zvažuje i další překážky vstupu resp. růstu, zejména výhodný přístup
834 k infrastruktuře a rádiovému spektru, strategické překážky jako diskriminační ceny stanovené
835 zavedenými provozovateli, vertikální nebo horizontální pákový efekt na trh nebo utopené
836 náklady.

837 **2.2.1.2 Zkoumání společné významné tržní síly**

838 Úřad může za podniky se společnou významnou tržní silou označit dva nebo více
839 podniků, jestliže i při neexistenci strukturálních nebo jiných vazeb mezi nimi působí tyto
840 podniky na relevantním trhu, jenž není efektivně konkurenční a na němž nemá žádný z těchto
841 podniků sám o sobě významnou tržní sílu.

842 **Kritéria stanovení společné významné tržní síly**

843 Metodika byla pro účely této analýzy vzhledem k rozvoji teorie i praxe posuzování
844 společné významné tržní síly, k Evropské unii i v České republice a vzhledem k nahrazení
845 vyhlášky č. 430/2005 Sb. vyhláškou č. 228/2012 Sb., upravena. Úřad považuje za rozhodující
846 pro oblast elektronických komunikací splnění kritérií uvedených ve Vyhlášce č. 228/2012 Sb.
847 Za zásadní považuje rovněž aplikaci kritérií používaných v soutěžním právu, tzv. kritéria „Air
848 Tours“ a rovněž bere v potaz i další faktory, jejichž použití je při prokazování významné
849 společné tržní síly relevantní. Kritéria uvedená ve Vyhlášce jsou obsažena v analýze, kterou
850 Úřad provádí k ověření splnění kritérií „Airtours“. Úřad bude pro větší přehlednost nejprve
851 analyzovat splnění kritérií „Airtours“ a následně posoudí dílčí kritéria podle Vyhlášky.

852 **Kritéria „Airtours“**

853 Kritéria existence společné významné tržní síly v případě soutěžitelů, mezi kterými
854 neexistují strukturální nebo obdobné vazby, popsal Tribunál Evropské unie v rozhodnutí
855 Airtours (T-342/99) a je základem pro soutěžní právo:

- 856 a) trh musí být dostatečně transparentní, aby každý člen oligopolu mohl dostatečně
857 přesně a rychle zjistit soutěžní chování ostatních členů;
- 858 b) stav tacitní koordinace musí být udržitelný v čase, musí tedy existovat možnost
859 odvetných opatření, kterými může být odchylka od společné strategie potrestána tak,
860 že se stane nevýhodnou;
- 861 c) předvídatelná reakce mimostojících soutěžitelů a spotřebitelů nesmí být schopna
862 ohrožit výsledky společného postupu.

863 Tyto podmínky ovšem musejí být chápány ve vzájemném kontextu a zároveň
864 v kontextu trhu a chování, které je posuzováno. Na to správně upozornil Soudní dvůr Evropské
865 unie ve věci Impala (C- 413/06 P)³¹.

866 **Kritéria podle Vyhlášky**

867 Při posuzování existence společné významné tržní síly musí Úřad dále brát dle
868 vyhlášky č. 228/2012 Sb. následující kritéria.

869 **a. Malá pružnost poptávky:** čím nižší je elasticita poptávky, tím méně mohou reagovat
870 spotřebitelé na zvýšení ceny nad konkurenční úroveň snížením poptávaného množství a tím
871 větší může být zisk oligopolistů z tacitní koluze. Zároveň platí, že čím nižší elasticita, tím nižší
872 je motivace oligopolních soutěžitelů k porušení oligopolu například cenovou válkou, protože
873 v neelastické oblasti poptávkové křivky zvýšení objemu způsobené snížením ceny nenahradí
874 ušlé výnosy způsobené snížením ceny. Míra elasticity je nepřímo úměrná potřebě účinnosti
875 odstrašujících mechanismů pro úspěšný rozvoj tiché koluze: je-li poptávka neelastická, mají
876 oligopolisté malou motivaci k odklonu od koluzního chování, a není proto třeba, aby byla
877 „disciplína“ tiché koluze udržována silnými odstrašujícími mechanismy. Je-li elasticita vysoká,
878 je tomu naopak.

879 **b. Podobné tržní podíly:** mají-li soutěžitelé podobné podíly, dochází na trhu
880 k rovnováze tržní síly, kdy každý ze soutěžitelů musí počítat s tím, že se v případě
881 nepřátelského (individualistického) chování dočká od ostatních soutěžitelů stejně silné reakce.

882 **c. Velké právní nebo ekonomické překážky pro vstup na trh:** je-li na trhu
883 realizována monopolní renta, zvyšuje to atraktivitu trhu pro potenciální nově příchozí
884 soutěžitele; takoví noví soutěžitelé, přilákání vysokou ziskovostí trhu, zvyšují míru soutěže na
885 trhu a snižují jeho výnosnost; čím jsou tedy překážky vstupu nižší, tím větším soutěžním tlakem
886 působí potenciální konkurenti, kteří mohou svým vstupem zhatit zamýšlený účinek tacitní
887 koluze.

888 **d. Vertikální integrace se společným odmítáním dodávek:** pokud oligopolní
889 soutěžitelé společně disponují významnou tržní silou na vertikálně nadřazeném trhu, mohou
890 omezit či vyloučit účast třetích soutěžitelů na trhu vertikálně podřazeném tím, že odmítnou
891 nebo ztíží takovým třetím soutěžitelům přístup k potřebným vstupům; tím mohou vyloučit nebo
892 omezit nebezpečí účinné konkurence na takovém vertikálně podřazeném trhu, jež by zhatila
893 účinek tacitní koluze. Společné odmítání dodávek zároveň ukazuje na paralelismus chování,
894 který je jedním z projevů tacitní koluze.

895 **e. Nedostatečná kupní síla na straně poptávky:** čím je poptávková strana trhu méně
896 koncentrovaná, tím menší je pravděpodobnost reakce odběratelů, která by mohla zhatit účinek
897 tacitní koluze. Tím složitější je zároveň pro jednotlivé členy oligopolu skrytě se odklonit od
898 společné strategie (např. formou tajných slev). Úřad v tomto ohledu posuzuje jednak míru
899 koncentrace poptávkové strany trhu, jednak zjišťuje další aspekty ovlivňující kupní sílu
900 odběratelů, zejména existenci překážek změny dodavatele.

901 **f. Nedostatečná potenciální konkurence:** viz bod c.

³¹ Viz odst. 121 až 126 tohoto judikátu.

902 **Další zohledňované skutečnosti**

903 Uvedený výčet kritérií podle § 1 odst. 2 Vyhlášky je ovšem toliko demonstrativní. Úřad
904 tak může brát a bere v potaz i další faktory, jako například již zmíněnou transparentnost trhu
905 a možnost odvetné reakce každého ze členů oligopolu.

906 Krom toho Úřad také zkoumá skutečnou míru soutěže na analyzovaném trhu. Pokud
907 totiž Úřad shledá, že trh ve skutečnosti není efektivně konkurenční, může tím mít bez dalšího
908 za prokázané, že na něm existuje podnik nebo podniky s významnou tržní silou. Ačkoliv je
909 přitom prováděná analýza analýzou prospektivní, může Úřad přihlížet i k historickému vývoji
910 analyzovaného trhu, neboť nelze-li v budoucí době pokryté analýzou očekávat relevantní
911 změnu soutěžních podmínek, je možné předvídat, že trh bude fungovat stejně, jako dosud.
912 Byly-li tedy na trhu projevy tacitní koluze pozorovány v nedávné minulosti, plyne z toho, že lze
913 důvodně předpokládat, že bez relevantní změny soutěžních podmínek na trhu dojde k tacitní
914 koluzi i v budoucnosti, a že tedy na trhu působí podniky s významnou tržní silou. Při zkoumání
915 skutečné míry soutěže na trhu Úřad zkoumá zejména:

916 a) Vývoj tržních podílů: dlouhodobá stabilita tržních podílů je indicií nedostatečné soutěže
917 na trhu.

918 b) Míru ziskovosti: vysoká ziskovost ukazuje na realizaci monopolní renty, a tedy na
919 nedostatečnou cenovou soutěž na trhu.

920 c) Existenci cenových rozdílů: daří-li se soutěžitelům uplatňovat v dlouhodobém časovém
921 horizontu různé ceny pro různé odběratele, které nejsou odůvodněny legitimními
922 důvody (objektivním ospravedlněním), může to ukazovat na nedostatečnou soutěž na
923 trhu.

924 d) Úroveň poptávky: je-li pozorována nízká úroveň poptávky, ukazuje to, že panující cena
925 neodpovídá soutěžnímu ekvilibriu trhu.

926 e) Míru inovace: nevyžívají-li soutěžitelé v plné míře možností inovace, ukazuje to na
927 nedostatečně soutěžní prostředí na trhu.

928 Při zkoumání existence společné významné tržní síly Úřad nejprve zkoumá, zda jsou
929 splněny podmínky pro rozvoj tacitní koluze na relevantním trhu. Pokud zjistí, že tomu tak je,
930 bude to dostatečným základem pro to, aby stanovil podniky disponující společnou významnou
931 tržní silou. Dále Úřad pro úplnost a kontrolu správnosti této analýzy ještě prověří výhodnost
932 koluzního chování ekonometrickou analýzou (viz příloha) a prozkoumá, zda jsou projevy tacitní
933 koluze patrné na dosavadním vývoji trhu. V časovém horizontu dané analýzy posoudí faktory,
934 které by mohly ovlivnit vývoj trhu.

935 **2.2.1.3 Přenesená významná tržní síla**

936 Úřad posoudí, zda je subjekt, který má významnou tržní sílu na jednom trhu, schopný
937 rozšířit tuto svou dominanci i na trh úzce související, a to buď vertikálně, nebo horizontálně.

938 **2.3 Postup při určení nápravných opatření**

939 V závislosti na výsledcích analýzy relevantního trhu a vyhodnocení dosavadních
940 regulačních opatření Úřad navrhne v souladu s § 51 Zákona, s čl. 9 až 13a Směrnice
941 2002/19/ES (Přístupová směrnice) a s čl. 17 Směrnice 2002/22/ES (Směrnice o univerzální
942 službě) vhodná nápravná opatření. Tato nápravná opatření musí být přiměřená, objektivní
943 a odůvodněná.

944 Úřad je oprávněn navrhnout podle Zákona pro podnik s významnou tržní silou jedno
945 nebo několik z následujících nápravných opatření:

- 946 a) průhlednost podle § 82 Zákona a čl. 9 Přístupové směrnice,
- 947 b) nediskriminace podle § 81 Zákona a čl. 10 Přístupové směrnice,
- 948 c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona a čl. 11 Přístupové směrnice,
- 949 d) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona
950 a čl. 12 Přístupové směrnice,
- 951 e) umožnění volby a předvolby operátora podle § 70 odst. 1 Zákona a čl. 12 Přístupové
952 směrnice,
- 953 f) související s regulací cen podle § 56 až § 58 Zákona a čl. 13 Přístupové směrnice,
- 954 g) funkční separace podle § 86a Zákona a čl. 13a Přístupové směrnice.

955 Úřad je oprávněn na základě analýzy uložit dotčeným podnikům i jiná než výše
956 uvedená nápravná opatření týkající se přístupu, a to po obdržení souhlasného stanoviska
957 Komise.

958 V případě, že Úřad na základě analýzy relevantního trhu dojde k závěru, že uložením
959 výše uvedených povinností by nebylo dosaženo účinné hospodářské soutěže a že zároveň
960 přetrvávají významné problémy či tržní selhání v souvislosti s poskytováním služeb přístupu
961 nebo propojení na velkoobchodním trhu, může jako mimořádné opatření Úřad uložit podniku
962 s významnou tržní silou, který je vertikálně integrován, povinnost funkční separace podle
963 § 86a.

964 Stanovil-li Úřad podnik s významnou tržní silou na některém relevantním trhu
965 pro koncové uživatele a dospěl-li po provedení konzultace podle § 130 a § 131 Zákona
966 k závěru, že uložením výše uvedených povinností nebude sjednána náprava, je Úřad
967 oprávněn dotčenému podniku rozhodnutím zakázat:

- 968 a) neodůvodněné nebo nepřiměřené zvýhodňování některých koncových uživatelů,
- 969 b) nepřiměřené vzájemné vázání služeb,
- 970 c) účtování neúměrně vysokých cen,
- 971 d) omezování hospodářské soutěže stanovením dumpingových cen.

972 Pokud výše uvedené zákazy již na trhu existují, Úřad může rozhodnout o jejich
973 zachování, změně nebo zrušení.

974 V případě nadnárodních trhů Úřad postupuje v souladu s právem Evropské unie
975 a provádí společně s dotčenými národními regulátory analýzu relevantního trhu a popřípadě
976 stanoví subjekt s významnou tržní silou. Po projednání s dotčenými národními regulačními
977 úřady může Úřad rozhodnout o uložení zavedení povinností pro subjekt/subjekty s významnou
978 tržní silou.

979 Úřad při analýze a volbě nápravných opatření zvažuje pravděpodobný dopad svých
980 zásahů a sleduje jejich účinky během celého intervalu mezi jednotlivými analýzami.

981 Část C – Test tří kritérií

982 Úřad v roce 2012 vymezil maloobchodní trh jako trh hlasových volání ve veřejných
983 mobilních telefonních sítích GSM a UMTS³², který tvoří v obecné rovině segment trhu veřejně
984 dostupných služeb elektronických komunikací poskytovaných ve veřejných mobilních sítích.
985 Úřad odvodil související velkoobchodní trh a jeho vliv na rozvoj konkurence na dotčeném
986 maloobchodním trhu. Toto věcné vymezení je popsáno a náležitě zdůvodněno již v opatření
987 obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4, kterým Úřad stanovil relevantní trh č. 8 – trh přístupu
988 a původu volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích. Aby mohl být takový trh
989 označen jako trh relevantní, musí kumulativně splnit test tří kritérií. Tento test Úřad poprvé
990 provedl na přelomu let 2011 a 2012 a dospěl k závěru, že vymezený trh splnil současně
991 všechna tři kritéria, a je tak trhem relevantním. Úřad identifikoval na sledovaném trhu existenci
992 strukturálních a regulačních překážek vstupu. Struktura trhu byla vyhodnocena jako
993 nesměřující v příslušném časovém úseku k účinné hospodářské soutěži. Vzhledem k odmítání
994 velkoobchodního přístupu bylo shledáno, že uplatňování práva hospodářské soutěže samo
995 o sobě dostatečně neřeší dotčené(á) selhání trhu.

996 Poté, co Úřad předmětný trh zařadil do výčtu relevantních trhů vhodných pro ex-ante
997 regulaci, zahájil podle § 51 Zákona jeho analýzu. V průběhu jejího provádění Úřad postupně
998 na posuzovaném trhu identifikoval významné změny situace, ze které Úřad vycházel při
999 provádění testu tří kritérií v době stanovení trhu č. 8 relevantním trhem.

1000 Před provedením dalších etap analýzy trhu (provedení vlastní analýzy tržní situace
1001 a případný návrh nápravných opatření) provedl Úřad dále uvedené nové posouzení testu tří
1002 kritérií v návaznosti na změny, ke kterým na vymezeném trhu došlo od roku 2012. K tomuto
1003 kroku Úřad přistoupil také v návaznosti na vydání nového [Doporučení](#), ve kterém EK
1004 nezařadila stejně jako v minulém Doporučení tento trh mezi trhy, u kterých dovodila naplnění
1005 podmínek testu tří kritérií a určila je jako trhy pro ex-ante regulaci.

1006 Úřad při provádění nového testu tří kritérií respektoval věcné vymezení trhu, jak bylo
1007 provedeno v rámci předchozího testu tří kritérií, obsaženého v odůvodnění OOP/1/04.2012-4.

1008 Velkoobchodní trh vymezil věcně Úřad v opatření obecné povahy č. [OOP/1/04.2012-4](#)
1009 a níže uvádí zkrácený výtah z věcného a územního vymezení relevantního trhu. Časové
1010 vymezení, vzhledem k časovému odstupu od původní verze z roku 2012, Úřad mírně pozměnil
1011 tak, jak je uvedeno níže.

1012 Věcné vymezení trhu

1013 Velkoobchodní trh zahrnuje služby elektronických komunikací určené výhradně pro
1014 podnikatele zajišťující veřejné telefonní síť a/nebo poskytující veřejně dostupnou telefonní
1015 službu. Na velkoobchodní úrovni trhu jsou poptávány služby přístupu a původu volání
1016 (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích (včetně interního poskytování této služby
1017 – tzv. samozásobení nebo také self-supply).

1018 Služba původu volání (originace) poskytovaná na velkoobchodní úrovni zahrnuje
1019 veškerá volání v rámci České republiky i do zahraničí, s výjimkou služby roamingového volání
1020 regulované na nadnárodní úrovni.

1021 Veřejnou mobilní telefonní síť se pro účely tohoto vymezení rozumí taková
1022 komunikační síť, která v koncovém bodě této sítě umožňuje poskytovat mobilní veřejně
1023 dostupnou telefonní službu. Za mobilní veřejně dostupnou telefonní službu se považuje taková
1024 služba, která je poskytována za pohybu bez přerušení komunikace (umožňující tzv. handover
1025 mezi jednotlivými základnovými stanicemi dané veřejné mobilní telefonní sítě).

³² Operátoři využívají oba typy sítě pro poskytování služeb „souběžně“ (je-li území pokryto sítí UMTS). Z pohledu účastníka neexistují na trhu oddělené nabídky služeb volání pro síť GSM a UMTS.

1026 Věcné vymezení zahrnuje na základě vymezení maloobchodního trhu pouze služby
1027 veřejných mobilních telefonních sítí GSM a UMTS.

1028 Z věcného vymezení trhu jsou tedy vyloučeny služby poskytované v pevném místě,
1029 které jsou předmětem věcného vymezení relevantních trhů služeb poskytovaných v pevném
1030 místě.

1031 Velkoobchodní služby, které mohou být poskytovány na tomto trhu, jsou velkoobchodní
1032 služby přístupu a původu volání poskytované pro MVNO a pro účely služeb národního
1033 roamingu. Součástí trhu tvoří i služby přístupu a původu volání poskytované v rámci vertikálně
1034 integrovaných mobilních operátorů (samozásobení). Součástí trhu je i originace volání na čísla
1035 služeb s přidanou hodnotou a originace volání prostřednictvím virtuálních volacích karet.

1036 Národní roaming je charakterizován jako umožnění využívání infrastruktury (rádiové
1037 přístupové infrastruktury) a poskytování služeb jiným mobilním operátorům v těch částech
1038 území, kde nemá tento operátor vlastní pokrytí, a to na základě uzavřené dohody s vlastníkem
1039 sítě.

1040 Jako MVNO jsou označovány společnosti poskytující mobilní služby koncovým
1041 účastníkům, které nedisponují vlastní mobilní sítí. MVNO kupují přístup do mobilních sítí
1042 a originaci provozu od MNO.

1043 Volání na čísla služeb s přidanou hodnotou a originace volání prostřednictvím
1044 virtuálních volacích karet jsou považovány za součást trhu, obdobně jako je tomu
1045 u velkoobchodních služeb originace v pevném místě, a není důvod pro odlišné nakládání
1046 s těmito službami (segmentace věcného vymezení trhu). Tyto služby tvoří marginální část
1047 služeb poskytovaných na trhu.

1048 **Územní vymezení trhu**

1049 Poskytovatelé služby přístupu a původu volání (originace) ve veřejných mobilních
1050 telefonních sítích neomezují svoji nabídku na vybrané regiony, ale nabízejí služby plošně na
1051 území celé České republiky. Jednotlivé služby jsou podnikateli poskytujícími přístup a původ
1052 volání (originaci) ve veřejné mobilní síti poskytované za stejných cenových podmínek v rámci
1053 celé České republiky. Soutěžní podmínky jsou na celém území České republiky dostatečně
1054 homogenní. Služby tedy nejsou nabízeny v jednotlivých regionech za odlišných podmínek.

1055 Územním vymezením velkoobchodního trhu přístupu a původu volání (originace) ve
1056 veřejných mobilních telefonních sítích je území celé České republiky.

1057 **Časové vymezení trhu**

1058 Ve zkoumaném období využívají oprávnění k provozování veřejných mobilních
1059 telefonních sítí GSM a UMTS následující tři podnikatelské subjekty: O2, T-Mobile a Vodafone.

1060 Úřadu není znám v současné době záměr podnikatelského subjektu na vstup na trh na
1061 základě disponibility volných frekvencí a národního roamingu jako MNO nebo formou
1062 plnohodnotného MVNO.

1063 Za rozhodující pro další vývoj trhu je tak možno považovat zejména masový rozvoj sítí
1064 LTE a VoLTE včetně koncových zařízení umožňujících VoLTE.

1065 S ohledem na charakter trhu a očekávané promítnutí významných změn v jeho vývoji
1066 v horizontu cca 2 let je časový rámec pro analýzu vymezen obdobími dvou let.

1067 **3. Závěry testu tří kritérií velkoobchodního RT 8**

1068 Úřad provedl posouzení níže uvedených tří kritérií pro vymezený velkoobchodní trh
1069 přístupu a původu volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích s cílem prověřit,

1070 zda se i nadále jedná o relevantní trh, a zda tedy lze v národních podmínkách České republiky
1071 oprávněně uplatnit, v souladu s § 51 Zákona, regulaci ex ante.

1072 EK v Doporučení o relevantních trzích uvádí nutnost použít pro identifikaci trhů, které
1073 připadají v úvahu pro regulaci ex ante, následující kritéria:

1074 a. přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh,

1075 b. struktura trhu nesměřuje v příslušném časovém úseku k účinné hospodářské soutěži,

1076 c. uplatňování práva hospodářské soutěže samo o sobě dostatečně neřeší dotčené(á)
1077 selhání trhu.

1078 Trh, který není uveden v novém Doporučení o relevantních trzích, lze za trh relevantní
1079 a vhodný pro ex-ante regulaci považovat pouze v případě, že splňuje kumulativně výše
1080 uvedená tři kritéria. V případě, že není prokázáno splnění jednoho nebo více kritérií nelze trh
1081 označit z pohledu regulace ex ante za trh relevantní, na kterém lze oprávněně použít regulaci
1082 ex-ante v souladu s § 51 Zákona. Při hodnocení Úřad vycházel zejména z metodiky uvedené
1083 v části B), Doporučení a podkladů ERG³³.

1084 **3.1 Kritérium č. 1 – Přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh**

1085 V rámci tohoto kritéria jsou jako významné hodnoceny zejména dva druhy překážek
1086 vstupu – strukturální překážky a právní nebo regulační překážky.

1087 Strukturální překážky vstupu vyplývají z velikosti vstupních nákladů nebo povahy
1088 poptávky, které vytvářejí asymetrické podmínky mezi současnými a novými soutěžiteli a brání
1089 novým soutěžitelům ve vstupu na trh nebo jim ho ztěžují. Za strukturální překážku je například
1090 považována situace, kdy je trh charakterizován podstatnými úsporami z rozsahu či sortimentu,
1091 kapacitními omezeními a vysokými počátečními investičními náklady. Související strukturální
1092 překážky mohou také existovat tam, kde poskytování služby vyžaduje část sítě, kterou nelze
1093 technicky replikovat nebo ji lze replikovat pouze za cenu nevhodnou pro soutěžitele.

1094 Právní nebo regulační překážky vyplývají z legislativních, administrativních nebo jiných
1095 opatření, která mají vliv na podmínky vstupu a/nebo postavení operátorů na relevantním trhu.
1096 Právní nebo regulační překážky, které budou s velkou mírou pravděpodobnosti odstraněny ve
1097 lhůtě časového vymezení trhu, nejsou považovány za překážku vstupu na trh ve smyslu
1098 splnění tohoto kritéria. Příkladem regulační překážky je stanovení konečného počtu
1099 podnikatelů, kteří mají přístup ke kmitočtovému spektru. Může jím být i regulace cen nebo jiná
1100 cenová opatření, které negativně ovlivňují ziskovost při poskytování služeb na souvisejících
1101 trzích³⁴ a tím i motivaci podniků ke vstupu na posuzovaný trh.

1102 **3.1.1 Strukturální překážky**

1103 Úřad pro hodnocení strukturálních překážek vstupu na trh hodnotí, v souladu
1104 s dokumentem ERG³⁵, následující kritéria:

- 1105 • Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné,
- 1106 • Vysoké počáteční investiční náklady,
- 1107 • Úspory z rozsahu a úspory ze sortimentu.

³³ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test

³⁴ Např. regulace roamingových služeb a z ní plynoucí pokles ziskovosti může v některých případech negativně omezit motivaci podnikatelů ke vstupu na maloobchodní trh mobilních služeb (nejčastěji jako MVNO).

³⁵ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test

1108 **Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné**

1109 Poskytovat mobilní služby na velkoobchodním trhu mohou jak operátoři, kteří vlastní
1110 fyzickou infrastrukturu nebo jinak disponují fyzickou infrastrukturou (mobilní sítě takového
1111 rozsahu, aby bylo možné nabídnout odpovídající úroveň služeb v rámci celé České republiky),
1112 tak operátoři v roli MVNE³⁶, kteří sami nabízejí služby MVNO, avšak sami je nejdříve musí
1113 nakoupit od MNO (nebo MNE³⁷). MVNE působící na velkoobchodním trhu jsou při poskytování
1114 služeb do značné míry závislí na podmínkách sjednaných pro nákup služeb od MNO a jejich
1115 vliv na rozvoj plnohodnotné soutěže na relevantním trhu je tak omezený. I tak ale mohou
1116 ovlivňovat podmínky na velkoobchodním trhu a usnadňovat vstup MVNO na maloobchodní
1117 trh.

1118 Součástí infrastruktury nesnadno duplikovatelné přitom není jen samotná infrastruktura
1119 mobilní sítě (např. stožáry či antény), ale i frekvence nutné k provozování mobilní sítě
1120 a poskytování služeb. Obecně platí, že frekvence, potřebné k poskytování mobilních služeb,
1121 jsou omezeným zdrojem, a proto nedostatek volných frekvencí představuje omezení pro nový
1122 vstup na trh přístupu a původu volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích.

1123 Základní sítě pro poskytování mobilních hlasových služeb jsou v současnosti GSM sítě.
1124 Pokrývají zhruba 99 – 100 % obyvatelstva, což představuje v zásadě plné pokrytí. Obdobná
1125 míra pokrytí GSM sítěmi se vztahuje i na území (94 – 98%). UMTS sítě k červenci roku 2015
1126 pokrývaly od 68,3 % (v případě společnosti Vodafone) až po 83,1 % (v případě společností
1127 O2 a T-Mobile) obyvatelstva. Další rozšiřování sítí UMTS však již není aktuální vzhledem
1128 k upřednostnění výstavby sítí LTE. K mírnému zvýšení pokrytí u společností T-Mobile a O2
1129 však může docházet vlivem sdílení sítí.

1130 **Tabulka č. 1: Pokrytí území České republiky mobilními sítěmi GSM a UMTS**

Operátor	Pokrytí signálem	Síť GSM k 31.12.2014 (v %)	UMTS K 5.7.2015 (v %)
O2 Czech Republic, a.s.	pokrytí obyvatelstva	99,6	83,1
	pokrytí území	98	43,1
T-Mobile Czech Republic a.s.	pokrytí obyvatelstva	99,8	81,0
	pokrytí území	97	41,2
Vodafone Czech Republic a.s.	pokrytí obyvatelstva	99	68,3
	pokrytí území	94	20,3

1131 Zdroj: Pro sloupec UMTS k 5. červenci 2015 je zdrojem výpočet Úřadu zveřejněný k 5. červenci 2015 na
1132 <http://lte.ctu.cz/pokryti/>, pro ostatní data je zdrojem ESD

1133 Úřad si je vědom skutečnosti, že služby poskytované přes nové sítě LTE nepatří do
1134 věcného vymezení velkoobchodního trhu. Přesto Úřad níže uvádí přehled aktuálního pokrytí
1135 signálem těchto sítí v jednotlivých kmitočtových pásmech na doložení jejich rostoucího
1136 významu a z něj plynoucího poklesu motivace operátorů investovat do starší generace sítí
1137 UMTS.

³⁶ Mobile Virtual Network Enabler – operátor, který nevlastní mobilní radiovou přístupovou síť ani neuzavírá smlouvy s účastníky, ale tvoří nejčastěji prostředníka mezi MNO a MVNO.

³⁷ Mobile Network Enabler – obdoba MNO, ale bez vlastních smluv s účastníky, působí pouze na velkoobchodní úrovni.

Tabulka č. 2: Pokrytí území České Republiky mobilními sítěmi LTE k 5. 7. 2015

Operátor	Pokrytí signálem	LTE 800 (v %)	LTE 900 (v %)	LTE 1800 (v %)	LTE 2100 (v %)
O2 Czech Republic, a.s.	pokrytí obyvatelstva	77,2	0	10,1	0
	pokrytí území	75,5	0	0,9	0
T-Mobile Czech Republic a.s.	pokrytí obyvatelstva	75,3	0	10,9	0
	pokrytí území	75,1	0	1,3	0
Vodafone Czech Republic a.s.	pokrytí obyvatelstva	52,5	43,3	19,1	27,3
	pokrytí území	37,7	61,4	3,5	8,9

1139

Zdroj: Výpočet Úřadu zveřejněný k 5. července 2015 na <http://lte.ctu.cz/pokryti/>

1140

Stávajícími mobilními operátory jsou využívány pro síť GSM radiové kmitočty v pásmech 900 MHz a 1800 MHz a pro síť UMTS kmitočty v pásmu 2100 MHz. Ještě před aukcí kmitočtů, která proběhla v letech 2012 – 2013, začali stávající operátoři v České republice v omezené míře (lokálně) využívat pásmo 1800 MHz i pro LTE síť.

1141

1142

1143

1144

V pásmu 900 MHz již nebyly volné kmitočty pro vytvoření další celoplošné GSM sítě. Využití kmitočtů pouze z pásma 1800 MHz pro celoplošné pokrytí je sice technicky proveditelné, avšak z hlediska konkurenceschopnosti není bez dalšího ekonomicky rentabilní. Úřad proto v rámci aukce zvýhodnil vstup na trh pro nového, čtvrtého operátora, jednak vyčleněním specifického přidělu kmitočtů pouze pro nově vstupujícího (v pásmech 800 MHz a 1800 MHz) a rovněž uložením povinnosti stávajícím soutěžitelům poskytnout národní roaming ve svých 2G, 3G, (4G) sítích. Právě národní roaming měl umožnit překlenout (max. na 8 let) nově vstupujícímu na trh nedostatek v pokrytí obyvatelstva vlastním signálem do doby vybudování celoplošné sítě.

1145

1146

1147

1148

1149

1150

1151

1152

1153

I přes nastavení zvýhodněných podmínek pro vstup nového (čtvrtého) operátora, nebyla tato možnost v aukci ukončené počátkem roku 2014 využita, a nový operátor na trh nevstoupil. Volné kmitočty v pásmu 800 MHz získali stávající mobilní operátoři. Vyhrazený úsek kmitočtového pásma 1800 MHz však nebyl přidělen. Úřad proto hodlá v roce 2015 uspořádat další výběrové řízení za účelem udělení práv k využívání zbylých volných rádiových kmitočtů z předchozí aukce k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 1800 MHz a 2600 MHz. V rámci tohoto výběrového řízení se předpokládají, ve vztahu k národnímu roamingu, stejné podmínky, jako v předešlé aukci (obdobně i ve vztahu k požadavku velkoobchodní nabídky 4G služeb). Vedle tohoto Úřad připravuje i aukci na kmitočty pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtovém pásmu 3600 – 3800 MHz. I když Úřad předpokládá v počátku využití těchto kmitočtů především pro služby nomadického charakteru, je toto kmitočtové pásmo určeno i pro budoucí využití mobilními sítěmi.

1154

1155

1156

1157

1158

1159

1160

1161

1162

1163

1164

1165

V návaznosti na proběhlou aukci síťoví mobilní operátoři zveřejnili³⁸ povinné referenční nabídky přístupu (pro full MVNO). Tyto velkoobchodní nabídky tedy umožňují vstup MVNO na maloobchodní trh mobilních služeb, byť na tu část trhu (tvořenou službami poskytovanými přes LTE síť), která nebyla do věcného vymezení maloobchodního trhu zahrnuta. Na rámec toho Úřad s odkazem na výše uvedené doplňuje, že uvedená povinnost velkoobchodní nabídky mimo vlastní zveřejnění referenční nabídky znamená i povinnost jednat s dalšími zájemci (jinými MVNO než plnohodnotný MVNO) o poskytnutí velkoobchodních LTE služeb. Jak však

1166

1167

1168

1169

1170

1171

³⁸ Společnost Vodafone dne 3. září 2014, společnost T-Mobile dne 8. září 2014 a společnost O2 dne 26. září 2014.

1172 bylo popsáno již výše (v části A), budou služby poskytované přes tento typ sítí nabývat na
1173 důležitosti a ovlivňovat úroveň konkurenčního prostředí i na vymezeném maloobchodním trhu
1174 a současně trhu velkoobchodním. Úřad po vyhodnocení podmínek nastavených operátory
1175 v povinných referenčních nabídkách a plnění závazků převzatých³⁹ operátory v souvislosti
1176 s aukcí kmitočtů⁴⁰ (zejména závazku nastavit ceny velkoobchodních služeb tak, aby
1177 umožňovaly stejně efektivním operátorům ziskové podnikání) všechny dotčené operátory
1178 vyzval k úpravě cen a dalších podmínek⁴¹, a to nejpozději do 30. dubna 2015. K danému datu
1179 všichni vyzvaní operátoři vydali nové referenční nabídky s upravenými cenami. Protože
1180 schopnost ziskově replikovat ceny je ovlivněna měnícími se provozními parametry
1181 poskytovaných maloobchodních služeb (množství spotřebovaných mobilních služeb – hlasu,
1182 SMS a dat), jejich cenami a náklady na poskytování daných služeb, bude Úřad kontrolovat
1183 plnění závazku operátorů průběžně a v případě zjištěného pochybení na straně operátorů
1184 plnění závazku vymáhat.

1185 V souvislosti s LTE sítěmi je rovněž třeba zmínit, že v některých případech došlo
1186 k dohodě mezi MNO a MVNE/MVNO o poskytování služeb přes tento typ sítě, a to mimo režim
1187 povinné referenční nabídky. Na maloobchodním trhu tak působí řada MVNO⁴², kteří nabízejí své
1188 služby i přes LTE síť. Tyto služby (poskytované přes LTE síť) jsou kvalitnější typicky jak co
1189 do rychlosti stahovaných (či odesílaných) dat, tak co do objemu datového limitu (u některých
1190 MVNO až do 10 GB).

1191 Od roku 2013 jsou využívány pro vstup na maloobchodní trh mobilních služeb
1192 velkoobchodní nabídky všech tří síťových mobilních operátorů pro MVNO. Stejně tak na trhu
1193 došlo k dohodám mobilních síťových operátorů (případně MVNO či MVNE) s dalšími subjekty,
1194 které na maloobchodním trhu působí jako značkoví přeprodejci (tzv. branded reseller).

1195 Na trhu působí i MVNE, kteří usnadňují vstup i fungování MVNO na maloobchodním
1196 trhu. Tento typ operátora (MVNE) je vhodný zejména pro poskytování služeb subjektům
1197 s malým potenciálním počtem účastníků, kterým dokáže mnohdy nabídnout lepší podmínky,
1198 než jaké by (vzhledem své očekávané velikosti) získali u MNO.

1199 **Závěr:** Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že kontrola infrastruktury je
1200 vzhledem k omezeným přírodním zdrojům pro nově vstupujícího operátora na obě úrovně trhu
1201 (velkoobchodní i maloobchodní) významnou a trvalou překážku vstupu na trh mobilních
1202 služeb. Tato překážka však byla nastavením podmínek Úřadem v rámci aukcí volných kmitočtů
1203 zmírněna, a to umožněním národního roamingu v sítích 2G, 3G i 4G pro nově vstupujícího
1204 síťového operátora. Protože na trh žádný nový síťový operátor nevstoupil, tato možnost
1205 zůstala zatím nevyužita⁴³. S možností využít národní roaming se však počítá i v rámci návrhu
1206 chystaného vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových
1207 kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 1800 MHz a 2600 MHz⁴⁴. Vstup na
1208 velkoobchodní trh ve formě MVNE je však umožněn také na základě velkoobchodních nabídek
1209 ze strany MNO.

1210 **Vysoké počáteční investiční náklady**

1211 Obecně je vstup na maloobchodní i velkoobchodní trh mobilních služeb ve formě MNO
1212 spojen s vysokými počátečními investičními náklady, a to jak na nákup kmitočtů, tak na
1213 budování mobilní sítě. V situaci, kdy je poptávka na maloobchodním trhu již saturována, je

³⁹ Viz kapitola 4 na str. 6 [Prohlášení o přijetí závazků Žadatelem](#).

⁴⁰ Viz kapitola 5.7.2 [Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz](#).

⁴¹ U kterých Úřad shledal, že nejsou v souladu s opatřením obecné povahy č. OOP/7/07.2005-12, kterým se stanoví rozsah, forma a způsob uveřejňování informací týkajících se přístupu k síti nebo propojení sítí elektronických komunikací, jakož i náležitosti, rozsah a forma referenční nabídky přístupu nebo propojení, ve [znění pozdějších změn](#).

⁴² V době zpracování této analýzy to byli např. MVNO [MAXPROGRES](#), [GoMobil](#) či [Dragon](#).

⁴³ Možnost národního roamingu může ovšem využít každý nový subjekt na trhu pokud bude schopen si tuto možnost vyjednat se stávajícími operátory.

⁴⁴ Blíže viz [tato webová stránka](#) Úřadu.

1214 navíc návratnost vynaložených investic podmíněna úspěšností při získávání zákazníků
1215 konkurenčních operátorů. To vyžaduje nejen nabídku kvalitních a konkurenceschopných
1216 služeb, ale i značné marketingové náklady na jejich propagaci. Celkově tak lze tento typ vstupu
1217 na trh mobilních služeb považovat za kapitálově (investičně) náročný.

1218 Jak je však uvedeno již výše u hodnocení infrastruktury nesnadno duplikovatelné, lze
1219 ke vstupu na maloobchodní (i velkoobchodní) trh ve formě MNO využít nabídku národního
1220 roamingu, a tím rozložit investiční náklady do budování sítě na delší období, během kterého
1221 již nový subjekt může působit na trhu a prodávat své služby uživatelům.

1222 Subjekty vstupující na maloobchodní trh ve formě MVNO pak již na velkoobchodním
1223 trhu nakupují služby s definovanými parametry od MNO či MVNE a jejich vstupní investice jsou
1224 relativně zanedbatelné.

1225 **Závěr:** Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že existují vysoké počáteční
1226 investiční náklady spojené se vstupem MNO na maloobchodní i posuzovaný velkoobchodní
1227 trh. Ty však mohou být zmírněny možností využití národního roamingu úspěšným zájemcem
1228 o vstup na trh, který má možnost získat potřebné kmitočty v připravované aukci pásem 1800
1229 a 2600 MHz. Na základě závazků z minulé aukce všichni mobilní operátoři zveřejnili své
1230 referenční nabídky národního roamingu v rozsahu podle podmínek aukce. Při vstupu na
1231 maloobchodní trh formou MVNO, který již na velkoobchodním trhu nakupuje služby od MNO
1232 nebo MVNE, jsou vstupní náklady relativně zanedbatelné⁴⁵. To potvrzuje i dosavadní vývoj na
1233 maloobchodním (i velkoobchodním) trhu, na kterém jen během roku 2013 vzniklo několik
1234 desítek nových MVNO (vč. značkových přeprodejců), a to jak majetkově propojených, tak
1235 i majetkově nezávislých na MNO. Růst jejich počtu a podílu pokračoval i v roce 2014.

1236 **Úspory z rozsahu a sortimentu**

1237 Pro síťová odvětví je charakteristické, že jsou podmíněny vysokými fixními a nízkými
1238 variabilními náklady, přičemž průměrné náklady s rostoucím objemem provozu (produktu)
1239 klesají. Dochází tak k poklesu nákladů na jednotku provozu (produktu), a tím je dosahováno
1240 tzv. úspor z rozsahu.

1241 Všichni zavedení operátoři mohou těžit z relativně vysokých objemů provozu a dobrého
1242 využití svých sítí. Úspory z rozsahu zavedených operátorů tak obecně působí jako překážka
1243 vstupu na trh pro nové poskytovatele. Lze předpokládat, že vytvoření vlastní, dostatečně veliké
1244 zákaznické základny, by nově vstupujícímu operátorovi ve formě MNO trvalo několik let a po
1245 tuto dobu by bylo možné očekávat asymetrickou výši dosahovaných úspor z rozsahu. I zde
1246 však platí, že možnost rozložit vstupní investice do delšího časového období a využívání
1247 národního roamingu ze strany nového MNO tuto nevýhodu zmírňuje. Nový operátor by totiž
1248 mohl začít poskytovat své služby dříve, než by měl zcela vybudovanou mobilní síť.

1249 Jak je již popsáno výše, dva ze tří mobilních operátorů, uzavřeli dohodu o sdílení 2G
1250 a 3G sítí, která je v současné době reálně implementována, posléze uzavřeli dohodu i o sdílení
1251 sítí 4G, která v současné době implementují při výstavbě sítí LTE. Význam tohoto sdílení pro
1252 dosažení vyšších úspor z rozsahu zúčastněných operátorů na vymezeném velkoobchodním
1253 trhu (tj. pro služby poskytované přes GSM a UMTS sítě) je však omezený, protože oba
1254 operátoři začali sdílet již vybudované sítě. Úspora investičních nákladů v tomto případě tak
1255 není taková, jako v případě budování nové LTE sítě. Proto ani dopad sdílení 2G a 3G sítí na
1256 vymezený trh, z pohledu úspor z rozsahu či sortimentu, nebude významný. Přesné výši

⁴⁵ Relativně zanedbatelné k výši investičních nákladů na vstup MNO, který vynakládá investice jak do nákupu rádiového spektra, tak do budování vlastní mobilní sítě. Náklady na vstup MNO se tak pohybují v řádu miliard Kč, zatímco náklady na vstup MVNO se pohybují primárně v závislosti na typu MVNO od stovek tisíc či jednotek milionů Kč v případě značkových přeprodejců a service providerů až po desítky či max. stovky milionů Kč v případě plnohodnotného (full) MVNO. Investiční náklady MVNO jsou ovlivněny také plánovaným objemem poskytovaných služeb, pro které se dimenzuje potřebné kapitálové vybavení a rovněž stávajícím vybavením zájemců o vytvoření MVNO, kdy lze očekávat, že operátoři již působící na jiných trzích elektronických komunikací mohou pro vytvoření MVNO využít své stávající IT (např. úpravou a rozšířením billingového systému).

1257 nákladových úspor pro všechny typy sítí se Úřad věnoval již výše v části C, podkapitole Sdílení
1258 sítí.

1259 Snížením průměrných nákladů na výrobu dvou nebo více produktů za použití společné
1260 infrastruktury nebo správy provozních a zákaznických systémů je dosaženo tzv. úspor ze
1261 sortimentu. Toto vede k vyšší efektivitě a posilování tržní síly zavedených operátorů na trhu.
1262 Tento argument je možno v podmínkách České republiky doložit skutečností, že všichni GSM
1263 mobilní operátoři poskytují celé portfolio mobilních služeb, spravují sítě GSM, UMTS i LTE,
1264 poskytují služby v těchto sítích a rovněž jsou poskytovateli služeb elektronických komunikací
1265 v pevném místě.

1266 Pro řadu na trh nově vstupujících operátorů, jejichž primární podnikatelská činnost se
1267 nachází mimo trhy elektronických komunikací (např. maloobchodní prodejní řetězce,
1268 distributoři energií), však toto rozšíření sortimentu ve formě mobilních služeb představuje spíše
1269 nové možnosti realizace úspor za využití stávající distribuční sítě.

1270 **Závěr:** Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že všichni stávající mobilní síťoví
1271 operátoři disponují dostatečným počtem účastníků, velikostí provozu a poskytují široký
1272 sortiment služeb elektronických komunikací tak, aby bylo možno realizovat výnosy z rozsahu
1273 i sortimentu. Význam úspor z rozsahu by však pro nově vstupujícího MNO byl zmírněn
1274 možnostmi využívat národní roaming. Pro mobilní virtuální poskytovatele maloobchodních
1275 služeb pak platí, že ke vstupu na (maloobchodní i velkoobchodní) trh nepotřebují vysoké
1276 investiční náklady a zpravidla nakupují na velkoobchodě jen takový objem služeb, který mohou
1277 na maloobchodě (MVNE na velkoobchodě) okamžitě prodat. Navíc v cenách velkoobchodní
1278 služeb již mohou být zohledněny úspory z rozsahu i sortimentu MNO. Někteří operátoři také
1279 sami vyvíjejí další aktivity mimo sektor elektronických komunikací a mohou tak realizovat
1280 vlastní úspory ze sortimentu (např. využitím stávající distribuční sítě či call center). Úřad tak
1281 za současných podmínek nepovažuje úspory z rozsahu a sortimentu za významnou překážku
1282 vstupu na vymezený velkoobchodní trh.

1283 **Závěr ke strukturálním překážkám:** Na základě vyhodnocení jednotlivých parametrů,
1284 kterými jsou kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné, existence vysokých počátečních
1285 investičních nákladů a úspory z rozsahu a úspory ze sortimentu, Úřad konstatuje, že
1286 strukturální překážky vstupu na velkoobchodní trh přetrvávají. Nejsou však takové povahy, aby
1287 znemožňovaly vstup na relevantní jak ve formě MNO, tak (zejména) MVNO (jako kupující) či
1288 MVNE (jako kupující i prodávající).

1289 3.1.2 Právní a regulační překážky

1290 Právní a regulační překážky vstupu jsou charakterizovány jako překážky, které nejsou
1291 založeny na hospodářských podmínkách, ale vyplývají z legislativních, administrativních nebo
1292 jiných státních opatření, která mají přímý vliv na podmínky vstupu a/nebo postavení operátorů
1293 na relevantním trhu. Právní nebo regulační překážky, které lze odstranit v určitém časovém
1294 horizontu (dle časového vymezení trhu), nejsou považovány Úřadem za překážky vstupu na
1295 trh. Za příklad právních nebo regulačních překážek je považována⁴⁶ například regulace cen
1296 nebo jiná cenová opatření uložená podnikům, která mají dopad nejen na vstup ale i na
1297 postavení podniku na trhu.

1298 Za právní a regulační překážky vstupu je považováno zejména zkoumání následujících
1299 indikátorů⁴⁷:

- 1300 - Potřeba získání licence nebo jiného oprávnění pro podnikání na trhu
- 1301 - Vliv sektorové regulace uplatněné na souvisejících trzích

⁴⁶ Čl. 13 Doporučení.

⁴⁷ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test

1302 **Potřeba získání licence nebo jiného oprávnění pro podnikání na trhu**

1303 V podmínkách České republiky není od roku 2005 vstup na trh elektronických
1304 komunikací licencován. Podnikatel pouze provádí oznámení o zahájení, změně, přerušení,
1305 nebo ukončení činností elektronických komunikací do evidence podnikatelů, která je pro
1306 poskytovatele služeb v elektronických komunikacích obdobou k živnostenskému oprávnění.
1307 Tento způsob oznamování nepovažuje Úřad za překážku vstupu.

1308 **Závěr:** Na základě výše uvedeného nepovažuje Úřad potřebu získání licence nebo
1309 jiného oprávnění pro podnikání na trhu za překážku vstupu na velkoobchodní i související
1310 maloobchodní trh.

1311 **Vliv sektorové regulace uplatněné na souvisejících trzích**

1312 Za regulační překážku vstupu na velkoobchodní trh je možné v případě některých
1313 specifických subjektů⁴⁸ považovat sektorovou regulaci cen za terminaci volání v mobilních
1314 sítích (zejména v její současné podobě ve formě cen stanovených ve výši čistých přírůstkových
1315 nákladů pro velkoobchodní službu terminace). V případě většiny nových a rozvíjejících se
1316 operátorů však spíše platí, že objem provozu terminovaného v sítích ostatních mobilních
1317 operátorů převyšuje objem provozu terminovaného ve vlastní síti, a nižší cena za terminaci
1318 stanovená Úřadem ve výši účelně a efektivně vynaložených nákladů tak menším operátorům
1319 vstup na velkoobchodní trh usnadňuje. Naopak jako regulační bariéru vstupu je možno
1320 hodnotit regulaci cen mezinárodního roamingu. Přestože tato regulace není překážkou vstupu
1321 sama o sobě a je uplatněna na všechny subjekty na trhu, lze očekávat její dopad na
1322 očekávanou výši zisku nových subjektů po vstupu na trh a tedy i úvahy o samotném vstupu na
1323 trh. Tento vliv však Úřad nepovažuje za zásadní, neboť primární motivací každého nově
1324 vstupujícího subjektu na trh by mělo být poskytování služeb na vymezeném maloobchodním
1325 trhu, nikoliv poskytování služeb, které do tohoto vymezení zahrnuté nebyly.

1326 **Závěr:** Na základě výše uvedeného nepovažuje Úřad vliv sektorové regulace za
1327 překážku vstupu na trh. Odrážejícím účinkem může působit cenová regulace mezinárodních
1328 roamingových služeb, která snižuje ziskovost při poskytování služeb, a tedy i motivaci služby
1329 poskytovat (resp. motivaci vstoupit na trh). Naopak nově vstoupivší operátoři mohou těžit
1330 z regulace cen za terminaci v mobilních sítích a tato regulace může jejich vstup na relevantní
1331 trh usnadnit.

1332 **Závěr ke kritériu č. 1: Úřad konstatuje, že první kritérium není splněno. Na RT 8**
1333 **neexistují v České republice významné a trvalé překážky vstupu na trh.**

1334 **3.2 Kritérium č. 2 – Struktura trhu nesměřuje v příslušném časovém úseku k účinné**
1335 **hospodářské soutěži**

1336 Cílem druhého kritéria je posoudit, zda struktura vymezeného trhu není takové povahy,
1337 která jej, i přes prokázanou existenci významných a trvalých překážek vstupu⁴⁹, předurčuje
1338 k rozvoji účinné hospodářské soutěže v příslušném časovém období.

1339 Řádné vyhodnocení druhého kritéria tedy předpokládá naplnění kritéria prvního.
1340 Protože však Úřad při hodnocení prvního kritéria nedospěl k závěru, že vstupu na
1341 velkoobchodní trh brání významné a trvalé překážky, lze druhé kritérium vyhodnotit toliko „pro
1342 úplnost“, a to posouzením, zda další charakteristiky trhu (viz níže) napomáhají (urychlují) jeho

⁴⁸ Může se jednat o subjekty, které pro úspěšnou realizaci svého obchodního záměru počítají s výrazným podílem výnosů za terminaci volání. Např. zájemci o vstup na trh v podobě plnohodnotného (full) MVNO mohou svůj záměr, v reakci na regulaci mobilních terminačních cen, přehodnotit.

⁴⁹ Viz např. recitál 15 na str. 3 [Doporučení](#), ve kterém EK uvádí, že i když se trh vyznačuje velkými překážkami vstupu, mohou jiné strukturální faktory na tomto trhu znamenat, že trh stále směřuje k tomu, aby se stal účinně konkurenčním v příslušném časovém období.

1343 rozvoj směrem k účinné hospodářské soutěži (k tomu rozvoji je však předurčen již na základě
1344 závěrů hodnocení prvního kritéria).

1345 Zkoumání druhého kritéria Úřad zaměřil výhledově, tzn., že analyzoval předpokládaný
1346 vývoj trhu z hlediska vymezeného časového rámce. Přitom Úřad posuzoval v souladu
1347 s Doporučením o relevantních trzích nikoli to, zda v daném časovém rámci bude skutečně
1348 dosaženo účinné hospodářské soutěže, nýbrž zda existují jednoznačné důkazy svědčící
1349 o tom, že se trh v rámci sledované doby chová dynamicky, a že je tedy předpoklad dosažení
1350 účinné hospodářské soutěže, aniž by bylo třeba daný trh regulovat ex ante.

1351 Úřad v rámci tohoto kritéria, v souladu s dokumentem ERG⁵⁰, postupně hodnotil níže
1352 uvedené parametry. Ty jsou do značné míry obdobné s parametry vyhodnocovanými v rámci
1353 samotné analýzy úrovně konkurenčního prostředí a hledání podniku s významnou tržní silou.
1354 Cílem je zhodnotit, zda i přes překážky vstupu na trh (které však Úřad nenalezl) existuje
1355 potenciál pro rozvoj hospodářské soutěže na vymezeném trhu.

1356 Vyhodnocovaná kritéria:

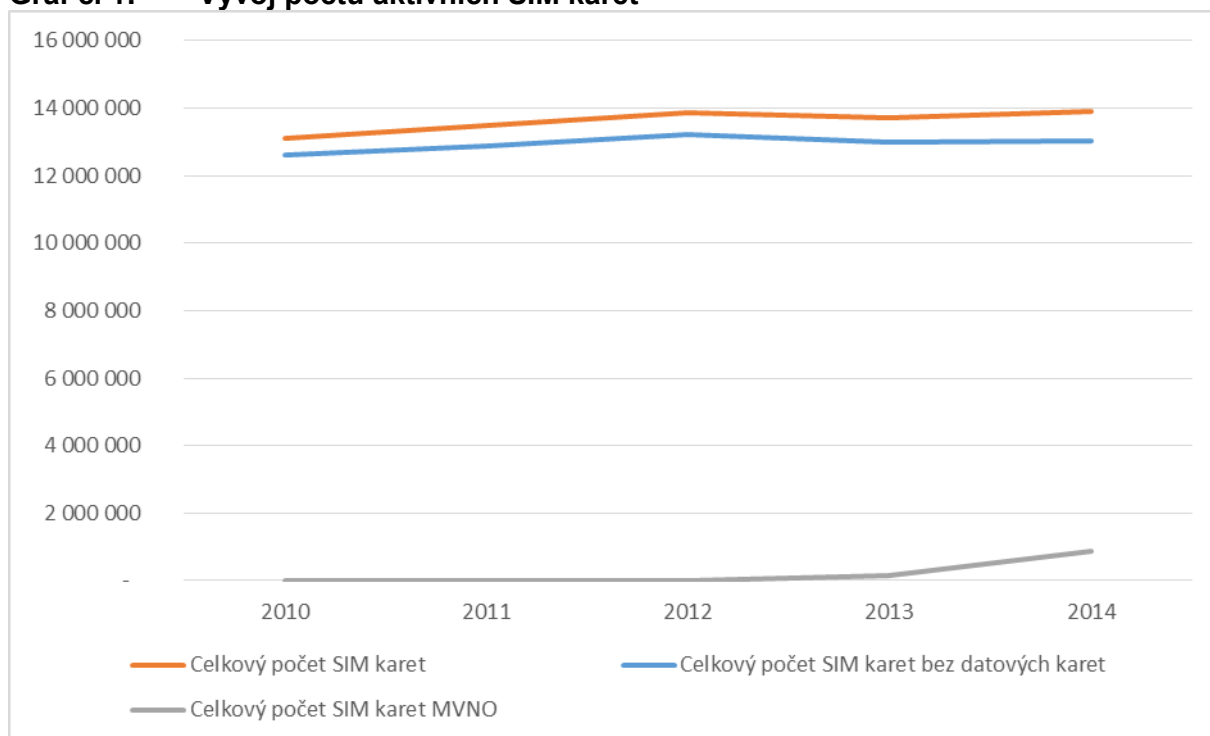
- 1357 - Tržní podíl a jeho vývoj,
- 1358 - Vývoj cen,
- 1359 - Vývoj trhu
- 1360 - Bariéry růstu,
- 1361 - Překážky přechodu účastníků mezi poskytovateli služeb,
- 1362 - Potenciální konkurence.

1363 **Tržní podíl a jeho vývoj**

1364 Úřad vyhodnotil vývoj velkoobchodního a souvisejícího maloobchodního trhu, trendy
1365 a tržní podíly za účelem posouzení současné situace a predikce budoucího vývoje trhu.

⁵⁰ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test

1366 **Graf č. 1: Vývoj počtu aktivních SIM karet**

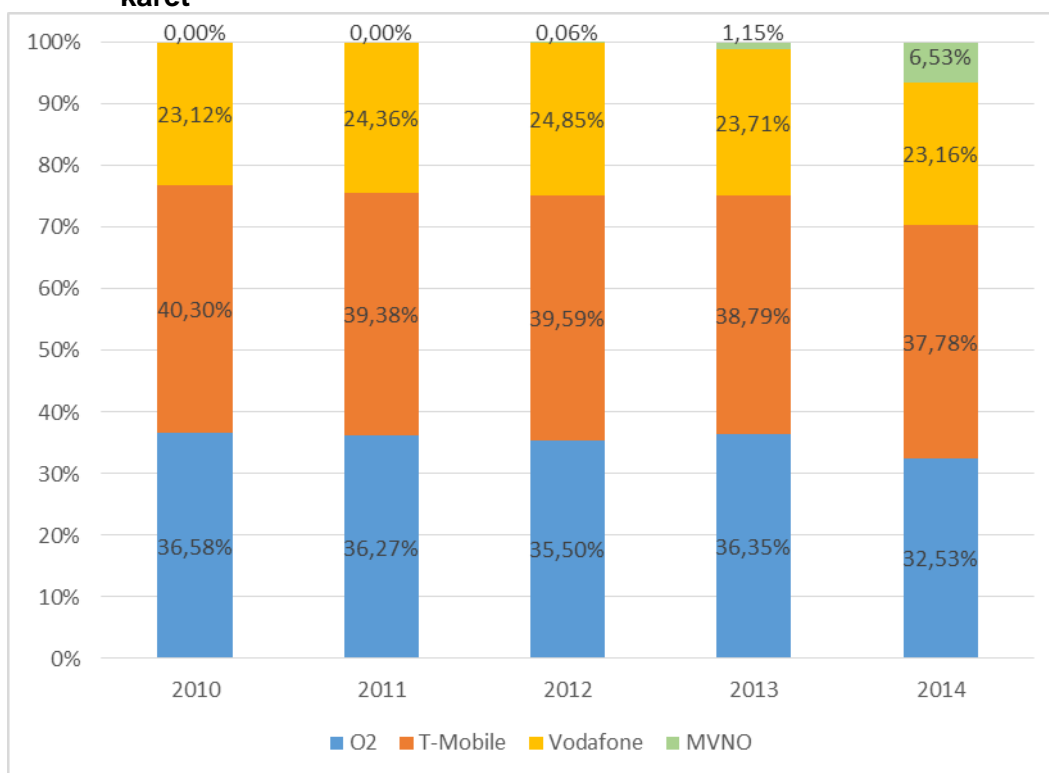
1367
1368 Pozn.: Z celkového počtu SIM karet MVNO jsou vyloučeny datové karty a značkoví přeprodejci, kteří jsou zahrnuti
1369 v celkovém počtu SIM karet.

1370 Od poloviny roku 2010 dochází k mírnému růstu počtu aktivních SIM karet, což lze
1371 považovat i za důsledek rozšíření nabídky služeb pro koncové uživatele vstupem dalších
1372 subjektů na maloobchodní trh formou MVNO (vč. značkových přeprodejců). SIM karty, určené
1373 především pro poskytování hlasových služeb považuje Úřad, i vzhledem k vysoké penetraci
1374 (132,03 % ke konci roku 2014, což přibližně odpovídá průměru EU – 131,6 %, bez datových
1375 karet, které nespádají do vymezení velkoobchodního ani maloobchodního trhu, činí penetrace
1376 123,54 %), za stabilizovaný, a neočekává výrazné změny v počtu tohoto typu SIM karet.

1377 V níže uvedeném grafu je uveden vývoj tržních podílů (na počtu SIM karet) MNO
1378 a MVNO od roku 2010 na maloobchodním trhu. Podíl značkových přeprodejců je v grafu č. 2
1379 zahrnut do podílu těch subjektů, se kterými mají uzavřenou smlouvu, na jejímž základě nabízí
1380 služby koncovým uživatelům. Do podílu MVNO jsou zahrnuty jak MVNO, kteří jsou majetkově
1381 propojení s MNO, tak MVNO majetkově nezávislí na MNO.

1382
1383

Graf č. 2: Vývoj maloobchodních tržních podílů na základě počtu aktivních SIM karet

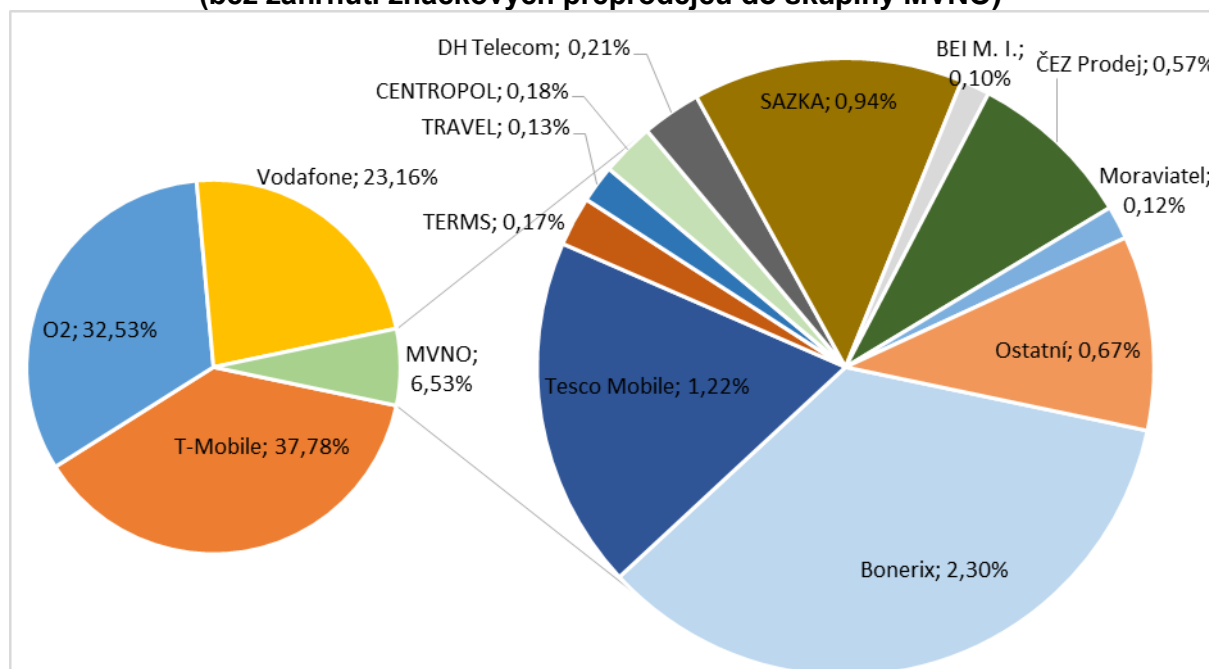

1384
1385
1386
1387

Podíl MVNO na maloobchodním trhu dosáhl k 31. prosinci 2014 hodnoty 6,53 %. Za rok 2014 se tak jedná o růst o 5,38 procentního bodu (z tržního podílu 1,15 % ke konci roku 2013).

1388
1389

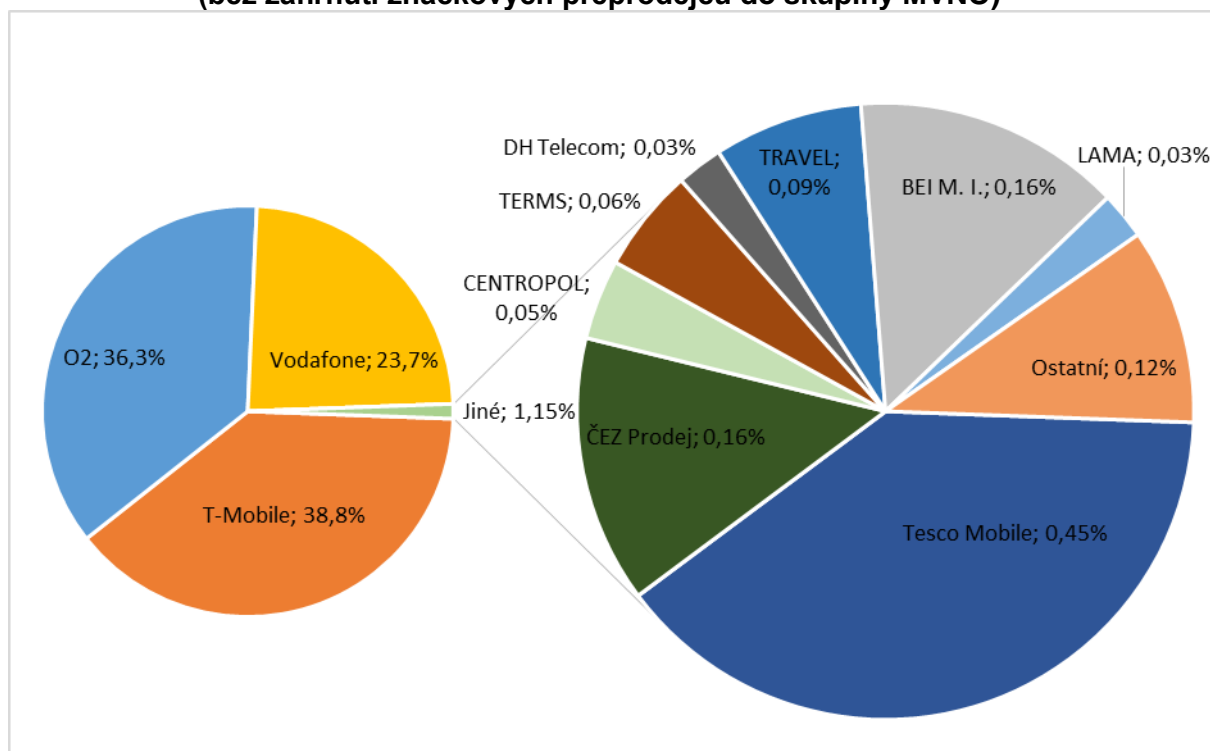
Graf č. 3 : Tržní podíly na maloobchodním trhu podle počtu SIM karet k 31. 12. 2014 (bez zahrnutí značkových přeprodejců do skupiny MVNO)

1390

1391
1392

Graf č. 4 : Tržní podíly na maloobchodním trhu podle počtu SIM karet k 31. 12. 2013 (bez zahrnutí značkových přeprodejců do skupiny MVNO)

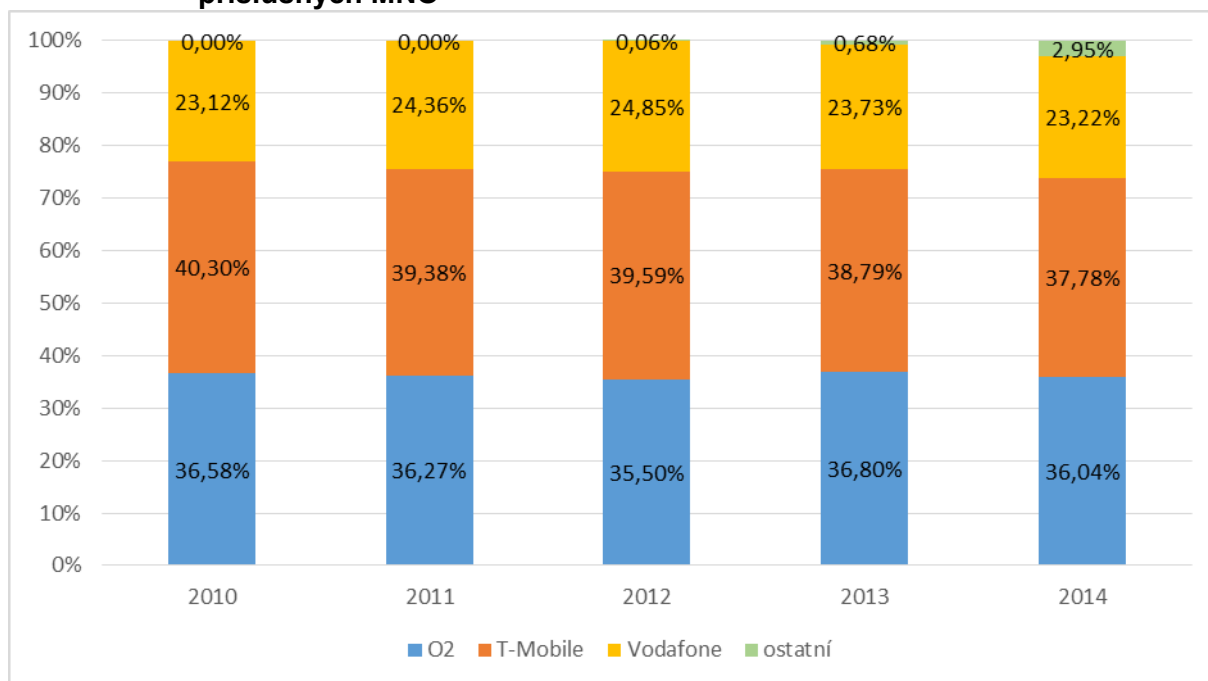
1393

1394 Dále se Úřad zabýval majetkovou provázaností mezi jednotlivými MNO a MVNO. Ke
1395 konci roku 2014 byly tři MVNO majetkově provázáni se síťovým operátorem. Jednalo se
1396 o společnost Bonerix (O2), Tesco Mobile (O2) a COOP Mobil (Vodafone). Níže uvedený graf
1397 znázorňuje podíly jednotlivých operátorů v letech 2010 – 2014, pokud k nim jsou připočteny
1398 majetkově propojené subjekty. Z grafu je patrné, že tržní podíl majetkově propojených MVNO
1399 je více jak poloviční z pohledu celkového podílu všech MVNO. Nicméně i když je podíl
1400 majetkově nepropojených MVNO (s vyloučením značkových přeprodejců) méně než poloviční
1401 oproti tržnímu podílu všech MVNO (2,95 % vs. 6,53 %), došlo i u této skupiny v průběhu roku
1402 2014 k růstu tržního podílu, a to o 2,27 p. b. (resp. o více jak 330 % oproti stavu ke konci roku
1403 2013). Z analýzy velkoobchodních smluvních vztahů, kterou Úřad provedl, přitom nevyplyvá,
1404 že by větší tržní podíl majetkově propojených MVNO byl důsledkem systematického
1405 zvýhodňování ze strany MNO, neboť podmínky smluvních vztahů mezi MNO a všemi jeho
1406 MVNO se obvykle příliš neliší (byť jak Úřad konstatoval již výše, smluvní vztahy uzavírané
1407 různými MNO jsou navzájem poměrně variabilní). Důvody vyššího tržního podílu skupiny
1408 MVNO majetkově propojených s MNO tak lze hledat především v silném postavení značky
1409 Tesco a jejím distribučním řetězci (tržní podíl Tesca vzrostl meziročně o 0,77 p. b., tj. o 171 %,
1410 zatímco např. tržní podíl dalšího kapitálově silného MVNO s dobrou distribuční sítí, ČEZ
1411 Prodej, vzrostl za stejné období jen o 0,41 p. b., tj. o 256 %) a také v dlouhodobém působení
1412 společnosti Bonerix (od 1. června 2015 O2 Family), která však svou zákaznickou bázi převedla
1413 do režimu standardní velkoobchodní nabídky až v průběhu roku 2014, čímž se zařadila do
1414 skupiny MVNO operátorů. Tím se dlouhodobě budované tržní postavení této společnosti
1415 (majetkově propojené se společností O2) započítalo do tržního podílu MVNO majetkově
1416 propojených s MNO.

1417 Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že z globálního pohledu všech majetkově
1418 nezávislých MVNO, nemá poznatky indikující riziko vytlačení majetkově nepropojených MVNO
1419 z velkoobchodního i navazujícího maloobchodního trhu mobilních služeb.

1420
1421
1422

Graf č. 5: Vývoj maloobchodních tržních podílů na základě počtu aktivních SIM karet se zahrnutím podílu majetkově propojených MVNO do podílu příslušných MNO

1423
1424

Pozn.: V grafu jsou do podílu ostatních (tj. MVNO) uvedeni pouze MVNO majetkově nepropojení s MNO.

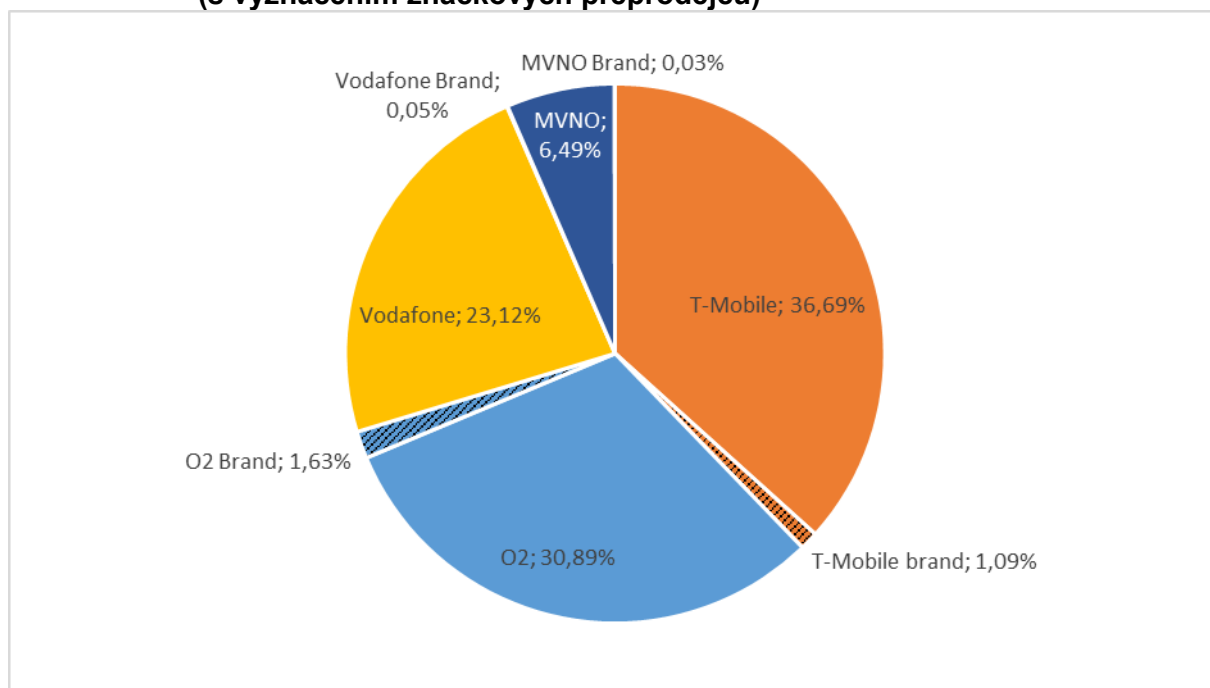
1425 Značkoví přeprodejci tvořili ke konci roku 2014 2,80 % všech aktivních SIM karet na
1426 maloobchodním trhu. Podíl i celkový počet aktivních SIM karet značkových přeprodejců od
1427 konce roku 2013 poklesl⁵¹. Největším značkovým přeprodejcem je Bleskmobil v síti O2
1428 s podílem 1,54 % na celkovém počtu SIM karet, druhým největším je Mobil.CZ působící
1429 v síti operátora T-Mobile s podílem 0,96 % a třetím značkový přeprodejce RWE
1430 s podílem 0,13 % (rovněž v síti T-Mobile)). Dále na trhu působilo dalších 15⁵² značkových
1431 přeprodejců s celkovým podílem 0,17 % všech aktivních SIM karet.

⁵¹ Tento pokles je z velké části způsoben poklesem vykázaných SIM karet značkového přeprodejce „Bleskmobil“. Vzhledem k tomu, že „Bleskmobil“ v médiích informoval o nárůstu počtu zákazníků, propad je pravděpodobně způsoben velkým počtem prepaid SIM karet, které nebyly po nejméně 3 měsíce aktivní a dle metodiky Úřadu nejsou do počtu SIM karet vykazovaných Úřadu v rámci ESD zahrnuty.

⁵² Jedná se o Startel, Studentfone, VBC CZECH, 1.Servisní, PRE, NGA Services, Dvcomputer, Česká Informatika, Gorila Mobil, Komutel, MITRANET.CZ, VIRTUAL DREAM, Netstone, Profinetworks a TOWER Net.

1432
1433

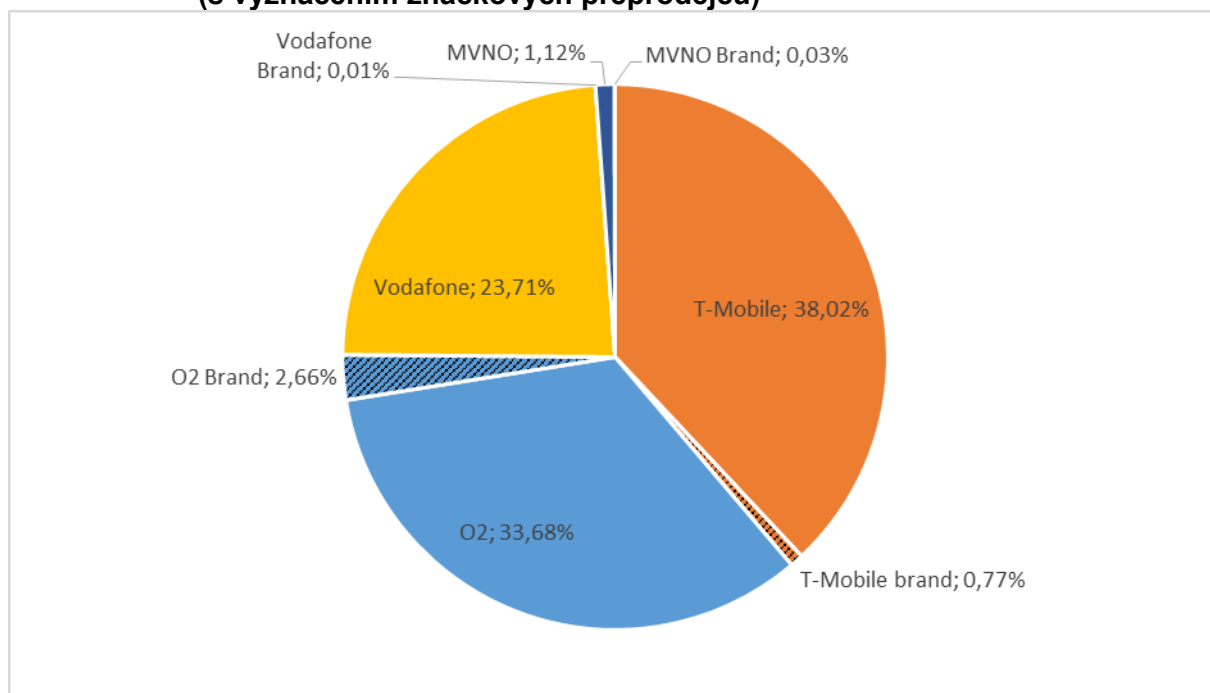
Graf č. 6: Tržní podíly na maloobchodním trhu podle počtu SIM karet k 31. 12. 2014 (s vyznačením značkových přepradeců)

1434

1435
1436

Graf č. 7: Tržní podíly na maloobchodním trhu podle počtu SIM karet k 31. 12. 2013 (s vyznačením značkových přepradeců)

1437

1438 Úřad rovněž zkoumal, zda růst tržního podílu MVNO, dokumentovaný ve výše
1439 uvedených grafech, je koncentrován pouze na skupinu několika málo největších MVNO, nebo
1440 se na růstu podílí i skupina malých MVNO s celkovým počtem SIM karet do 50 tis. Výsledkem
1441 tohoto zkoumání je zjištění, že mezi roky 2013 – 2014 rostl tržní podíl obou skupin MVNO, byť
1442 absolutně i relativně rychleji pro menší skupinu velkých MVNO (s počtem SIM karet nad
1443 50 tis.). Zatímco na konci roku 2013 činil tržní podíl (na počtu SIM karet) čtyř největších

1444 MVNO⁵³ 1,92 %, o rok později to bylo již 5,03 % (tj. růst byl o 3,11 p. b., nebo také o 162 %).
1445 Naproti tomu tržní podíl všech ostatních MVNO vzrostl za stejné období z 0,95 % na 1,5 % (tj.
1446 o 0,55 p. b., resp. o 58 %). Z těchto dat je patrné, že na růstu tržního podílu MVNO se podílí
1447 obě vymezené skupiny virtuálních operátorů a tržní podíl postupně získávají i menší operátoři.
1448 Na druhou stranu se mezi lety 2013 – 2014 zvětšil rozdíl v tržním podílu mezi skupinou velkých
1449 a úspěšných MVNO a skupinou menších operátorů, kteří mají omezenější prostředky na
1450 marketing, méně rozvinutou distribuční síť a následně tak i menší povědomí o značce
1451 u potenciálních zákazníků.

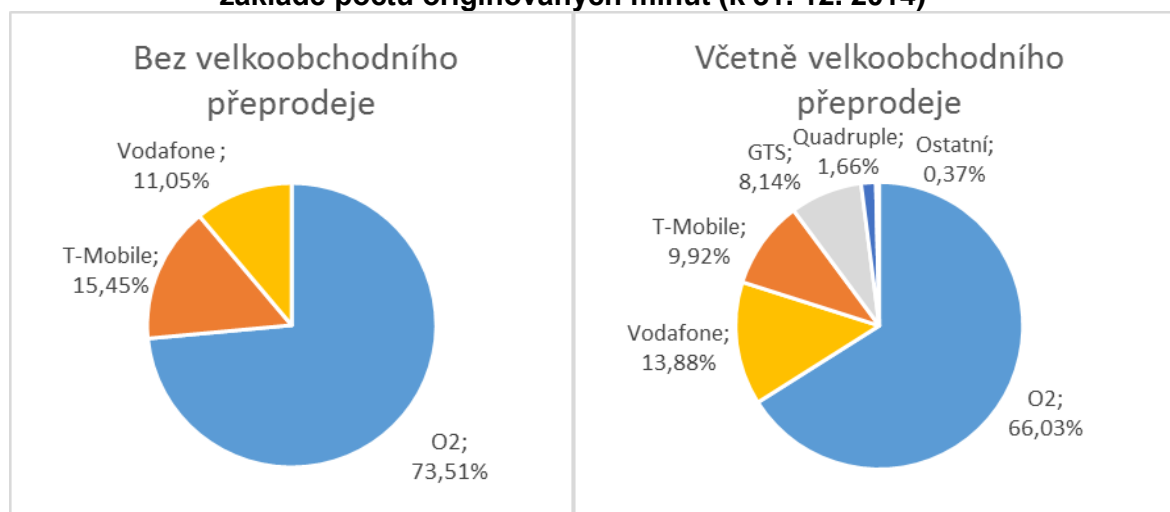
1452 Byť se celkový tržní podíl všech MVNO (vč. značkových přeprodejců) může ve srovnání
1453 se třemi největšími MNO jevit jako malý, je třeba si uvědomit, že tohoto tržního podílu dosáhl
1454 za pouhých 2,5 roku své existence a působení na maloobchodním trhu.

1455 Obdobně při pohledu na dostupná data o postavení virtuálních operátorů v jiných
1456 členských státech EU lze konstatovat, že celkově malý tržní podíl virtuálních operátorů je spíše
1457 pravidlem, zatímco vyšší tržní podíl nad 10 % výjimkou. EK ve své zprávě⁵⁴ z roku 2013 uvádí
1458 přehled tržních podílů virtuálních operátorů ve 13 zemích EU. Za virtuální operátory pro účely
1459 dané zprávy považuje operátory s vlastními SIM kartami a vlastním kódem sítě, ale bez
1460 jakékoliv vlastní mobilní síťové infrastruktury. Z tržních podílů byli vyřazeni operátoři vlastnění
1461 z více než 50 % mobilními síťovými operátory v daných zemích. Průměrný tržní podíl takto
1462 definovaných virtuálních operátorů ve zkoumaných zemích byl 4,68 %, medián tržních podílů
1463 2,6 % a jen ve dvou zemích z 13 (ve Francii a Nizozemí) mají virtuální operátoři tržní podíl
1464 větší než 10 %.

1465 S ohledem na zkušenosti z jiných států EU tak pravděpodobně ani v České republice
1466 nelze očekávat významné postavení virtuálních operátorů, měřeno velikostí tržního podílu. To
1467 však nutně nemusí být na škodu konkurenčnímu prostředí. Jejich samotná existence
1468 a dostupnost alternativních služeb pro uživatele na maloobchodním trhu mohou ovlivňovat
1469 chování největších MNO, kteří by při nabídce svých služeb měli zohledňovat zvýšené
1470 konkurenční prostředí, tvořené právě i MVNO.

1471 Úřad dále analyzoval tržní podíly z hlediska velkoobchodního prodeje originovaných
1472 minut ostatním subjektům (MVNE a MVNO).

1473 **Grafy č. 8 a 9: Tržní podíly na velkoobchodním trhu (bez zahrnutí samozásobení) na**
1474 **základě počtu originovaných minut (k 31. 12. 2014)**

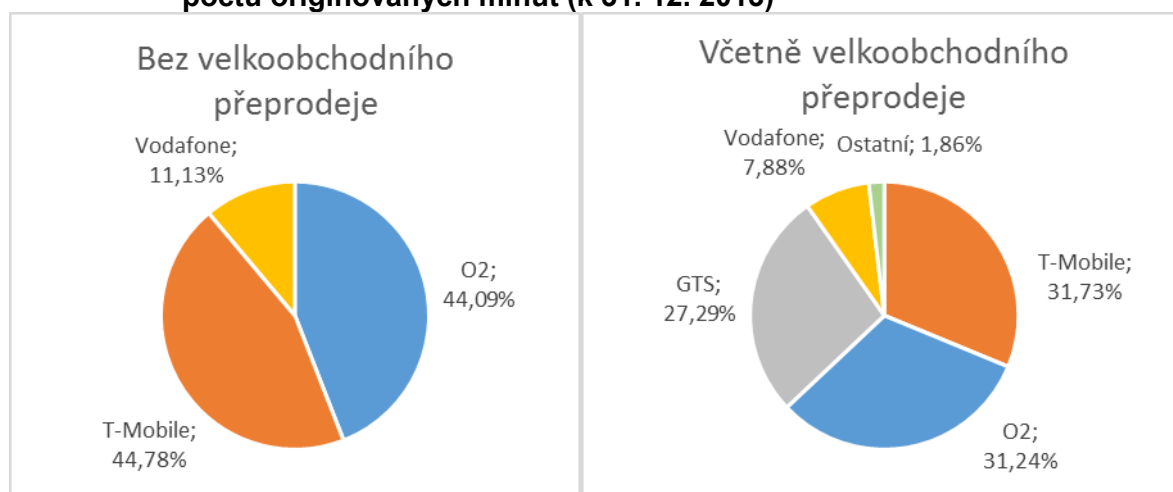
1475

⁵³ Měřeno počtem SIM karet ke konci roku 2014.

⁵⁴ [Commission Staff Working Document](#), Digital Agenda Scoreboard 2013, SWD(2013) 217 final z 12. 6. 2013.

1476
1477

Grafy č. 10 a 11: Tržní podíly na velkoobchodě (bez zahrnutí samozásobení) na základě počtu originovaných minut (k 31. 12. 2013)

1478

1479 V roce 2013 bylo nejvíce velkoobchodně prodaných originovaných reálných minut
1480 v sítích společností T-Mobile a O2 – s tržními podíly ve výši 44,8 %, respektive 44,1 %.
1481 Společnost Vodafone zaostávala s 11,1 %. Pokud je zahrnut do celkového objemu i přeprodej,
1482 pak nejvíce originovaných minut velkoobchodně prodaly společnosti T-Mobile, O2 a GTS
1483 s přibližně třetinovými podíly na celkovém počtu (pře)prodaných minut.

1484 V roce 2014 došlo k výraznému růstu podílu velkoobchodně přeprodaných reálných
1485 originovaných minut v síti společnosti O2, tento podíl vzrostl ze zmíněných 44,1 % na 73,51 %.
1486 Tento růst byl způsobem změnou zákaznických smluv mezi společnostmi O2 a Bonerix, v jejímž
1487 důsledku se počínaje rokem 2014 služby poskytované společností Bonerix považují za služby
1488 velkoobchodní (tedy jako služby pro MVNO), nikoliv služby pro firemní zákazníky společnosti
1489 O2 (jako tomu bylo ještě za rok 2013).

1490 Pokud je zahrnut do celkového objemu i přeprodej, pak nejvíce originovaných minut
1491 velkoobchodně prodala společnost O2 – 66,03 %, následovaná společnostmi Vodafone
1492 13,88 %, T-Mobile 9,92 % GTS – 8,14 % a Quadruple 1,66 %.

1493 Z výše uvedeného vývoje tržních podílů za roky 2013 a 2014 lze usuzovat, že
1494 velkoobchodní trh se nachází ve stádiu dynamického rozvoje, během kterého dochází během
1495 relativně krátké doby k výraznějším změnám ve výši tržních podílů.

1496 **Závěr:** Úřad očekává, že v době časového vymezení trhu bude docházet k dalšímu
1497 růstu poptávky po službách poskytovaných MVNO na maloobchodním trhu a k mírnému
1498 navyšování jejich tržního podílu (jak majetkově propojených MVNO s MNO, tak majetkově
1499 nepropojených MVNO) na celkovém počtu aktivních SIM karet. Odrazem této zvýšené
1500 poptávky ze strany uživatelů bude i růst objemu služeb poskytovaných na velkoobchodním
1501 trhu.

1502 Kritérium tržních podílů tak hovoří ve prospěch hypotézy o dalším rozvoji konkurence
1503 na velkoobchodním i souvisejícím maloobchodním trhu.

1504 Vývoj cen

1505 Protože k vytvoření velkoobchodního trhu, na kterém jsou prodávány služby
1506 (nejčastěji) MVNO došlo na přelomu let 2012 a 2013 a všechny komerčně uzavřené dohody
1507 jsou tak stále relativně nové, lze vývoj cen v delším časovém období sledovat pouze na
1508 souvisejícím maloobchodním trhu. Pro posouzení dlouhodobého vývoje cenové hladiny na

1509 maloobchodním trhu uvádí Úřad v tabulce č. 3 vývoj průměrného maloobchodního výnosu⁵⁵
1510 za 1 minutu volání v období let 2005 – 2014. Z tabulky vyplývá, že dlouhodobý trend poklesu
1511 průměrného výnosu pokračoval i v roce 2014, meziročně o 22,5 %. Průměrný maloobchodní
1512 výnos za minutu volání se v roce 2014 pohyboval na úrovni necelých 37 % ceny z roku 2005⁵⁶.

1513 Maloobchodní cenovou hladinu od roku 2013 ovlivnily již i nabídky MVNO, byť jejich
1514 váha na celkovém počtu provolaných minut zůstává prozatím relativně nízká. Skutečnost, že
1515 na maloobchodním trhu nedochází ke stagnaci cen (či dokonce jejich růstu), ale naopak k jejich
1516 poklesu, lze samo o sobě považovat za signál fungujícího konkurenčního prostředí.

1517 **Tabulka č. 3: Vývoj průměrného maloobchodního výnosu za 1 min. volání**

Rok	Průměrná maloobchodní cena za 1 min. volání v Kč bez DPH	% změna k roku 2005	% změna meziroční
2005	4,65		
2006	4,84	4,09 %	4,09 %
2007	4,43	-4,73 %	-8,47 %
2008	3,81	-18,06 %	-14,00 %
2009	3,17	-31,83 %	-16,80 %
2010	2,99	-35,70 %	-5,68 %
2011	2,45	-47,31 %	-18,06 %
2012	2,19	-52,90 %	-10,61 %
2013	1,6	-65,59 %	-26,94 %
2014	1,24	-73,33 %	-22,50 %

1518 Vstupu MVNO na maloobchodní trh v průběhu roku 2013 předcházely vznik
1519 velkoobchodního trhu pro služby přístupu a původu volání poskytované ze strany MNO. Do té
1520 doby byl velkoobchodní trh tvořen jen relativně okrajovými službami „bezplatného“ volání
1521 (přístupové kódy ke službám na účet volaného).

1522 Úřad analyzoval vybrané⁵⁷ velkoobchodní smlouvy mezi MNO a MVNO, popřípadě
1523 mezi MNO a MVNE a MVNE a MVNO. Z analýzy vyplynulo, že v rámci velkoobchodních smluv
1524 se lze setkat s poměrně širokým rozpětím velkoobchodních cen za hlasové služby. V případě
1525 hovorů v rámci „sítě“ MVNO si MNO účtují ceny v rozmezí od ■ Kč/minutu do ■ Kč/minutu.
1526 V případě hovorů do sítě poskytovatele síťové kapacity (partnerského MNO poskytujícího
1527 velkoobchodní služby přístupu), si operátoři účtují ceny v rozmezí od ■ Kč/minutu do
1528 ■ Kč/minutu, za hovory do ostatních národních sítí poskytovatelé mobilních služeb hradí
1529 částku v rozmezí od ■ Kč/minutu do ■ Kč/minutu. Výše ceny je ovlivněna zejména druhem
1530 velkoobchodní smlouvy (tj., zda je přímo mezi MNO a MVNO nebo do řetězce vstupuje navíc
1531 i MVNE), ale výraznější rozdíly jsou patrné i u cen mezi typově stejnými druhy operátorů.

1532 Cenové rozpětí lze nalézt i u dalších mobilních služeb (SMS, data) a cen za přenos
1533 čísla (cenové rozpětí je od ■ Kč do ■ Kč), jednorázové ceny za prodej SIM karty (cenové
1534 rozpětí činí ■ Kč/SIM až ■ Kč/SIM) a měsíční ceny za každou aktivní SIM kartu (cenové
1535 rozpětí od ■ Kč/SIM do ■ Kč/SIM⁵⁸).

⁵⁵ Průměrný maloobchodní výnos za 1 minutu volání je podílem veškerých maloobchodních výnosů za hlasové služby a celkového počtu reálně provolaných minut za všechny operátory působící na trhu. Od roku 2013 jsou tak ve výpočtu zohledněni i MVNO. Průměrný výnos je vypočítán jak za nepodnikající, tak i podnikající fyzické osoby a za právnické osoby.

⁵⁶ Výraznou změnu cenové hladiny v roce 2013 oproti předchozímu roku 2012, vlivem představení nových tarifů ze strany tuzemských MNO, lze dosvědčit např. i cenovým srovnáním dle spotřebních košů společnosti Strategy Analytics, které Úřad publikoval v měsíční monitorovací zprávě č. 8/2013 za srpen 2013, str. 16-42.

⁵⁷ Do srovnání Úřad zahrnul celkem 28 velkoobchodních smluv.

⁵⁸ V případě cen za každou aktivní SIM kartu je v případě pre-paid tarifů účtována vyšší cena, zpravidla kolem ■ Kč/SIM.

1536 Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že ceny služeb poskytovaných na
1537 velkoobchodním trhu jsou poměrně variabilní a ke sjednávání jejich výše dochází individuálně
1538 mezi jednotlivými smluvními partnery.

1539 Při pohledu čistě na ceny hlasových služeb, kde se výše marže mezi průměrným
1540 maloobchodním výnosem za minutu volání a velkoobchodními cenami za originaci volání
1541 zpravidla pohybuje kolem ■ % (s výjimkou volání do ostatních mobilních sítí), se lze domnívat,
1542 že komerčně ujednané velkoobchodní ceny uplatňované MNO jsou v současné době
1543 přiměřené a umožňují ostatním poskytovatelům na základě velkoobchodní služeb nabízet
1544 služby maloobchodní. Platnost tohoto předpokladu potvrzují i údaje o zvýšení tržního podílu
1545 MVNO mezi rokem 2013 a 2014 z 1,15 % na 6,53 % (měřeno počtem SIM karet, s vyloučením
1546 značkových přeprodejců). Je nanejvýš pravděpodobné, že má-li tento stav platit
1547 i do budoucna, budou se muset se změnou maloobchodní cenové hladiny průběžně měnit
1548 i cenové podmínky na velkoobchodním trhu mezi MNO na jedné straně a MVNE a MVNO na
1549 straně druhé. V případě některých velkoobchodních smluv se již operátoři na pravidelné
1550 změně cen dohodli a k jejich automatickému poklesu dochází každý rok o sjednané procento.
1551 V ostatních případech Úřad očekává, že operátoři budou reagovat na tržní vývoj
1552 a maloobchodní změnu cen a přizpůsobí jim také podmínky velkoobchodních smluv.

1553 **Závěr:** Úřad konstatuje, že na trhu dochází k dlouhodobému poklesu maloobchodní
1554 cenové hladiny, a tento vývoj považuje za signál fungujícího konkurenčního prostředí. Zároveň
1555 na velkoobchodní trh vstoupily již desítky MVNO a podmínky komerčně uzavřených smluv jim
1556 umožnily průběžně zvyšovat tržní podíl. Navíc zjištěná variabilita (nejen) cenových podmínek
1557 dává vznikajícím MVNO (či MVNE) možnost vybrat si mezi různorodou nabídkou
1558 velkoobchodních podmínek tu pro ně nejvhodnější, a tím MVNO umožňuje odlišit své nabídky
1559 od ostatních poskytovatelů a přispět k rozvoji konkurence. Úřad proto nenalezl indicie
1560 umožňující konstatovat, že trh v časovém horizontu nadcházejících dvou let nesměřuje
1561 k účinné hospodářské soutěži.

1562 Vývoj trhu

1563 Úřad se v souladu s názorem EK při posuzování, zda je pravděpodobné, že překážky
1564 vstupu budou v případě neuplatnění regulace přetrvávat, zaměřil na prověření existence
1565 a frekvence vstupů na trh. To je, zda v daném odvětví došlo k častým a úspěšným vstupům
1566 na trh a zda tyto vstupy jsou nebo v budoucnu pravděpodobně budou dostatečně rychlé
1567 a trvalé tak, aby omezily sílu největších subjektů na trhu.

1568 Po předchozích a často i opakovaných neúspěšných pokusech poskytovatelů služeb
1569 v pevném místě, byla uzavřena smlouva o zřízení MVNO až v roce 2013. Od okamžiku
1570 uzavření první smlouvy o zřízení MVNO prošel trh bouřlivým vývojem, v České republice
1571 v současnosti (k 31. prosinci 2014) působí 116 MVNO a 9 MVNE (z toho 6 MVNE poskytují
1572 služby i v kategorii MVNO⁵⁹) a rovněž 18 značkových přeprodejců. Na konci roku 2013
1573 působilo v České republice 51 MVNO a 7 MVNE (z toho 5 MVNE poskytovalo služby
1574 i v kategorii MVNO⁶⁰). Během pouhého roku (2014) tak vzniklo 64 nových MVNO a 2 MVNE.
1575 Počet značkových přeprodejců vzrostl během stejného období z 12 na 18.

1576 Úřad považuje tento proces, s ohledem na zkušenosti s vývojem MVNO v celé EU, za
1577 nezvratný. Případná snaha MNO o přibrzdění rozvoje MVNO či přímo jejich vytlačení z trhu by
1578 mohla být zvrácena existencí povinných referenčních nabídek k síti LTE, a obecnou povinností
1579 MNO jednat se všemi zájemci o využití Velkoobchodní (LTE) nabídky na základě aukce.
1580 V současné době na trhu probíhá proces etablování nových subjektů jak na maloobchodním
1581 trhu (MVNO), tak na trhu velkoobchodním (MVNE). Úřad předpokládá, že dojde jak

⁵⁹ Celkem tedy je to k 31. prosinci 2014 119 subjektů, z toho 110 jako čistí MVNO, 6 subjektů jako MVNO i MVNE a 3 subjekty jako čistí MVNE.

⁶⁰ Celkem tedy bylo k 31. prosinci 2013 53 subjektů, z toho 46 jako čistí MVNO, 5 subjektů jako MVNO i MVNE a 2 subjekty jako čistí MVNE.

1582 k posilování tržní pozice některých nových subjektů, tak i oslabování a fúzí, akvizicím
1583 a ukončení činnosti některými z těchto subjektů. I přes tuto skutečnost lze současný
1584 i předpokládaný vývoj hodnotit pozitivně pro koncového účastníka, a to jak z pohledu rozšíření
1585 nabídky, tak i poklesu cen.

1586 **Závěr:** Na základě existence velkoobchodní nabídky a vstupů nových subjektů na
1587 maloobchodní i velkoobchodní trh Úřad konstatuje, že i kritérium chování trhu a pobídky hovoří
1588 ve prospěch předpokladu o dalším rozvoji účinné hospodářské soutěže na velkoobchodním
1589 (i souvisejícím maloobchodním) trhu.

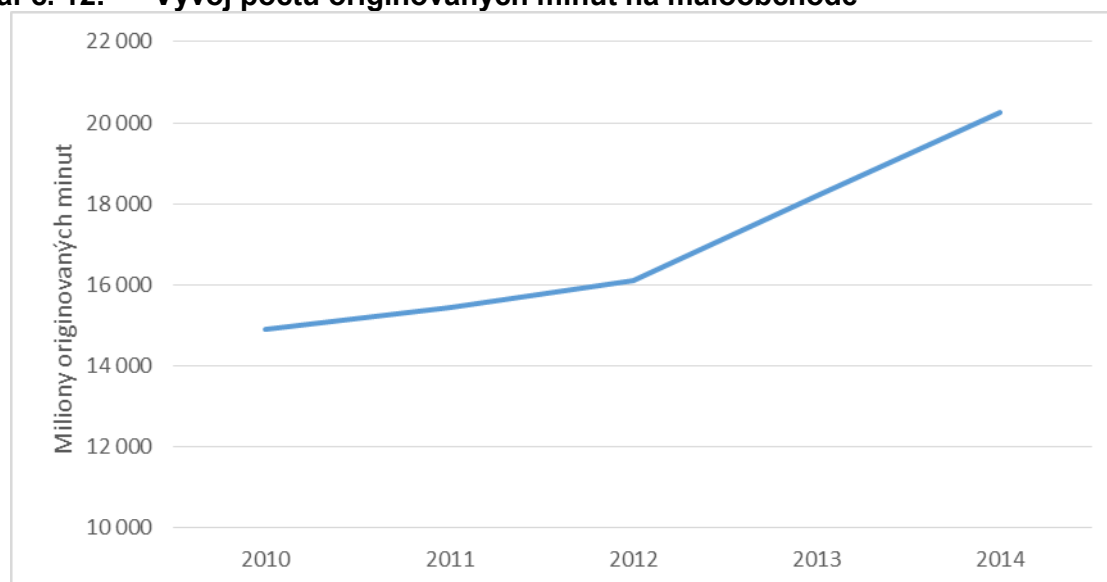
1590 **Bariéry růstu**

1591 V kritériu bariéry růstu hodnotí Úřad charakter vymezeného trhu s ohledem na další
1592 perspektivu jeho rozvoje, tedy zda existuje potenciál jeho dalšího růstu, který by mohl
1593 motivovat ke vstupu nové subjekty, či zda naopak existují bariéry jeho rozvoje.

1594 V současné době je možno označit růst nejen originovaného mobilního volání, ale
1595 především datových mobilních služeb⁶¹, za intenzivní. Na straně nabídky dochází ke
1596 zkvalitňování ve využívání přírodních zdrojů (disponibilních frekvencí), a to jak poměrně
1597 rychlým rozvojem nových generací mobilních sítí (rychlá výstavba LTE), tak i průběžně
1598 prováděným vylepšením stávajících sítí GSM/UMTS (zvýšení technické úrovně síťových prvků
1599 a zařízení), včetně jejich využití pro nasazení technologie LTE (viz LTE 900 společnosti
1600 Vodafone).

1601 Z níže uvedeného grafu je patrné, že od roku 2012 ke konci roku 2014 dochází
1602 k výraznému růstu objemu volání. Lze předpokládat, že tento jev je způsoben faktem, že velká
1603 část zákazníků, kteří svou spotřebu dříve omezovali, ji naopak v reakci na snížení cen
1604 (zejména zavedením tarifů s neomezeným voláním v první polovině roku 2013) výrazně
1605 navýšili již v průběhu roku 2013. Je tedy možno předpokládat, že sice i nadále bude docházet
1606 k růstu v počtu originovaných minut, ne však již tak výraznému.

1607 **Graf č. 12: Vývoj počtu originovaných minut na maloobchodě**

1608 Lze však očekávat, že další růst bude ovlivňovat ve stále větší míře i přechod od
1609 prioritních hlasových k datovým službám, který by měl v následujícím období zaznamenat ještě
1610 větší dynamiku. To se odráží i ve způsobu zpoplatňování hlasových služeb, jak již nastiňuje
1611

⁶¹ Viz pozn. pod čarou č. 13.

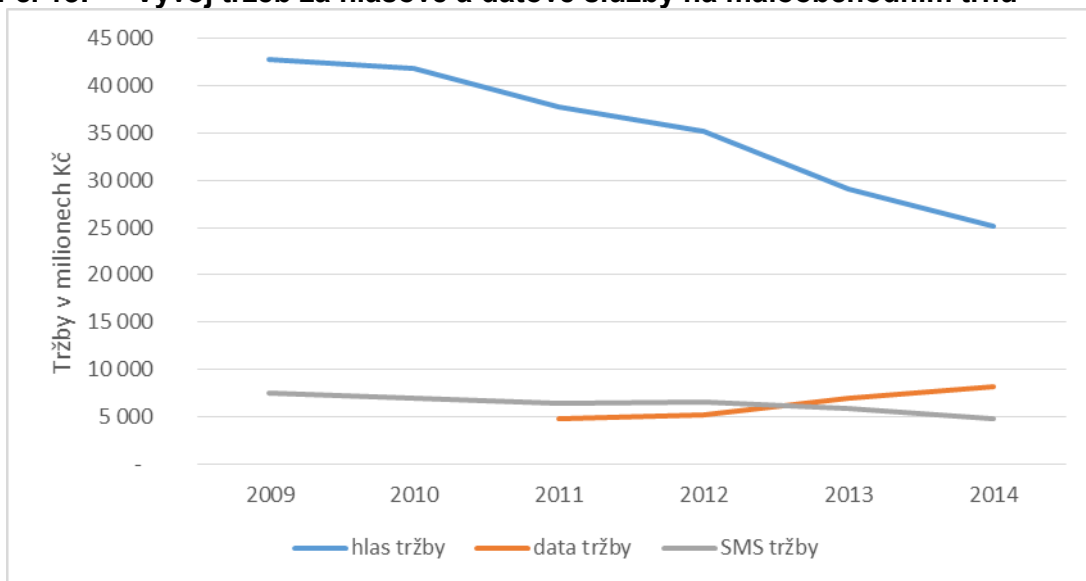
1612 rozšíření tarifů z tzv. neomezeným voláním, kdy již nedochází ke zpoplatnění každého
1613 jednotlivého hovoru.

1614 Na vývoj mobilních hlasových služeb bude mít v širším kontextu dlouhodobý vliv
1615 i přechod od klasických hlasových služeb k hlasovým službám poskytovaným v datových
1616 sítích. Lze předpokládat, že dojde k obdobnému vývoji, jaký právě probíhá u hlasových služeb
1617 poskytovaných v pevném místě, tedy přesunu k přenášení hlasu pomocí datových paketů. Vliv
1618 na tento přechod bude mít jak rozvoj LTE sítí a zavedení VoLTE, tak i masové rozšíření
1619 adekvátních přístrojů.

1620 V neposlední řadě je třeba zmínit i vliv tzv. OTT služeb, obdobně je jako tomu
1621 u hlasových služeb poskytovaných v pevných sítích.

1622 Vývoj tržeb za hlasové a datové služby za poslední tři roky dokumentuje následující
1623 graf.

1624 **Graf č. 13: Vývoj tržeb za hlasové a datové služby na maloobchodním trhu**

1625 Úřad konstatuje, že trh hlasových služeb je (z pohledu provozu) trhem stále mírně
1626 rostoucím, současně však dochází i k výraznému růstu důležitosti datových služeb, a to i na
1627 úkor služeb hlasových. Úřad očekává, že tento trend bude pokračovat i ve sledovaném období.
1628

1629 Úřad vzal do úvahy, že z hlediska počtu uživatelů (penetrace) je možno považovat
1630 mobilní trh v České republice za nasycený. Nově vstupující na trh tak nebude získávat zcela
1631 nové uživatele⁶², ale bude soutěžit o uživatele stávajících poskytovatelů služeb. Toto je možno
1632 považovat za bariéru růstu, která se z maloobchodního trhu bude přenášet do rozvoje trhu
1633 velkoobchodního. Významnost této bariéry do značné míry závisí na existenci překážek
1634 přechodu, včetně nákladů na tento přechod.

1635 Budování nových LTE sítí a následná nabídka služeb pak bude nutně ovlivňovat
1636 i úroveň soutěžního prostředí na maloobchodním trhu a přeneseně trhu velkoobchodním.
1637 Rostoucí maloobchodní poptávka po službách s kvalitnějšími parametry pro datové připojení
1638 totiž může být (díky povinným referenčním nabídkám na LTE sítě, i obecné povinnosti jednat
1639 o poskytnutí Velkoobchodní/LTE nabídky) uspokojována i ze strany MVNO a tím jim
1640 poskytovat další možnost růstu.

1641 **Závěr:** Úřad identifikoval jako možnou bariéru růstu nasycenost trhu, která by
1642 v kombinaci s vysokými náklady na přechod (vyhodnocené níže) mohla představovat překážku

⁶² Byť si Úřad uvědomuje, že každý rok dospívá generace lidí, kteří si požívají služby mobilních operátorů poprvé, tvoří počet těchto lidí pouze zlomek z celkového počtu všech uživatelů.

1643 dalšího rozvoje pro nově vstupující subjekty (MVNO). Na druhou stranu by tato možná bariéra
1644 růstu a potažmo dalšího rozvoje konkurence mohla být postupem času vyvážena vlivem
1645 rostoucí konkurence ze strany služeb poskytovaných prostřednictvím LTE sítí (na jejichž
1646 poskytování se mohou díky povinným referenčním nabídkám účastnit i MVNO).

1647 **Překážky přechodu účastníků mezi poskytovateli služeb**

1648 V kritériu překážky přechodu Úřad posuzuje, zda na velkoobchodním či souvisejícím
1649 maloobchodním trhu neexistují významné překážky přechodu mezi jednotlivými poskytovateli
1650 služeb, které by buď omezovaly ochotu účastníků (tj. na maloobchodním trhu) přecházet, či
1651 ztěžovaly realizaci přechodu operátorům na velkoobchodním trhu. Významné překážky
1652 přechodu by tak omezovaly rozvoj konkurenčního prostředí.

1653 Překážky přechodu mohou mít různé formy jako např. náklady na přenos čísla, náklady
1654 na nový účastnický terminál (koncové zařízení), vyrovnání závazku vůči stávajícímu
1655 operátorovi, úhradu zálohy, ztrátu bonifikace nebo jiné výhody zohledňující „VIP členství“
1656 apod. a mohou být jak na maloobchodní, tak i velkoobchodní úrovni trhu. Za překážku
1657 přechodu lze považovat i administrativní náročnost a délku realizace přechodu účastníka mezi
1658 jednotlivými poskytovateli služeb na maloobchodní úrovni trhu. Administrativní náročnost
1659 přechodu však má stejně tak dopad i na trh velkoobchodní. Překážky přechodu tedy mohou
1660 existovat na obou úrovních trhu.

1661 Při posuzování překážek přechodu na maloobchodním trhu je třeba vzít do úvahy jak
1662 jednání poskytovatele služeb, od něhož účastník odchází, tak i jednání poskytovatele služeb,
1663 k němuž účastník přechází.

1664 Při přenosu čísla mezi dvěma poskytovateli vznikají opouštěnému operátorovi náklady,
1665 které může v souladu se Zákonem⁶³ účtovat přejímajícímu operátorovi (tj. na velkoobchodní
1666 úrovni). Na maloobchodním trhu tak opouštěný operátor již zpravidla žádné další ceny
1667 odcházejícím uživatelům neúčtuje⁶⁴. V této souvislosti Úřad zmiňuje i zákonnou úpravu⁶⁵
1668 náležitostí smlouvy mezi podnikateli a uživateli, podle níž jsou smluvní ujednání, která by
1669 obsahovala takové podmínky a postupy pro ukončení smlouvy, které jsou odrazující od změny
1670 poskytovatele služeb elektronických komunikací, neplatná. V současné době by lhůta pro
1671 přenesení telefonního čísla neměla trvat déle než 4 pracovní dny⁶⁶ a Úřad tuto lhůtu
1672 nepovažuje za (výraznou) administrativní překážku pro uživatele při realizaci přenosu čísla
1673 mezi operátory. Úřad však identifikoval dílčí problémy s prodlužováním faktické doby pro
1674 přenesení čísla z důvodu uplatnění celé smluvně stanovené výpovědní doby, a to i v případě
1675 výpovědi z důvodu podané žádosti u jiného operátora o přenesení čísla. Pro nápravu tohoto
1676 stavu Úřad připravil a Ministerstvu průmyslu a obchodu předal návrh potřebné legislativní
1677 úpravy formou změny Zákona.

1678 Většina poskytovatelů služeb na maloobchodním trhu, včetně síťových, se chová vůči
1679 nově přichozímu účastníkovi vstřícně a náklady spojené s přechodem na přichozícího účastníka
1680 formou jednorázových cen nepřenáší⁶⁷. Existují však i MVNO, kteří na účastníka tyto náklady

⁶³ Viz § 55 odst. 1 Zákona.

⁶⁴ V praxi se výjimečně lze setkat i s operátory, kteří uživatelům účtují cenu za přenesení čísla do cizí sítě, nicméně jejich existence potvrzuje obecné pravidlo, podle něž uživatelé opouštěným operátorům za přenos čísla neplatí.

⁶⁵ Viz § 63 odst. 8 Zákona.

⁶⁶ Viz čl. 5 odst. 4 v [OOP/10/10.2012-12](#), kterým se stanoví technické a organizační podmínky pro realizaci přenositelnosti telefonních čísel a zásady pro účtování ceny mezi podnikateli v souvislosti s přenositelností telefonních čísel, a které nabylo účinnosti dne 1. září 2013.

⁶⁷ V praxi tak např. všichni tři největší síťoví operátoři umožňují novým uživatelům přenést si stávající telefonní číslo do sítě zdarma. Společnost T-Mobile specificky po nových uživatelích předplacených karet Twist požaduje zaplacení ceny 300 Kč, o tuto částku však zároveň uživatelům navýší kredit pro čerpání služeb. Obdobně umožňuje přenos čísla zdarma např. největší MVNO Tesco Mobile, či MVNO společnosti ČEZ.

1681 na přechod přenáší, a to v řádu několika set korun⁶⁸. Celkově však lze konstatovat, že ceny
1682 požadované novými operátory (MVNO) za přenesení čísla do své sítě (resp. sítě hostujícího
1683 operátora) nepředstavují pro uživatele vážnější překážku přechodu. To potvrzuje i konstantně
1684 rostoucí počet přenesených čísel, který mezi lety 2010 a 2014 vzrostl o 70 %.

1685 Mezi skutečnosti, ovlivňující bariéry přechodu z pohledu koncového uživatele, patří
1686 volání ve vlastní síti operátora. Účastník, který je motivován k využívání této služby (nižšími
1687 cenami za volání ve vlastní síti), bude mít nižší motivaci k přechodu, zejména pokud v rámci
1688 jedné sítě existují určité uzavřené skupiny s trvalými vazbami (rodina, přátelé, spolupracující
1689 osoby). I u levnějších, tzv. neomezených, tarifů je toto rozlišování cen za volání v rámci vlastní
1690 sítě a národních volání do jiných mobilních a pevných sítí zachováno. U všech tří síťových
1691 operátorů je do vlastní sítě směřováno více než 60 % hlasového provozu. Podíl těchto volání
1692 na celkových voláních měl růstový trend. Úřad proto považoval strukturu nabídek, která
1693 zvyhodňuje volání do vlastní sítě za určité omezení pro nového poskytovatele služeb na trhu,
1694 neboť toto může představovat zvýšení nákladů na získání nových účastníků. Na druhou stranu
1695 takováto zvýhodnění mohou být pro skupiny uživatelů citlivějších na cenu výhodná a jsou
1696 jedním z parametrů, které uživatelé zvažují při výběru služby, a který je tak i nástrojem pro
1697 odlišení nabídek mezi operátory a vzájemnou konkurenci mezi nimi.

1698 Obdobný vliv může mít na rozhodování o přechodu i nabídka tzv. balíčků služeb, které
1699 přináší koncovému uživateli výhody jejich společného odběru, zejména však cenové úspory.
1700 Právě neexistence velkoobchodních vstupů k mobilním službám byla v roce 2013 odstraněna
1701 otevřením velkoobchodního trhu přístupem pro MVNO, čímž bylo poskytovatelům služeb
1702 v pevném místě umožněno nabídnout na maloobchodním celou škálu balíčků a řada subjektů
1703 této možnosti využila. V současnosti existuje 43 MVNO⁶⁹, kteří poskytují své služby jak
1704 v pevném místě, tak mobilní služby.

1705 Pro hodnocení druhého kritéria jsou neméně důležité i náklady na přechod, které
1706 vznikají na velkoobchodní úrovni. Velkoobchodní náklady v podmínkách České republiky
1707 zahrnují především velkoobchodní platby za přenesení telefonního čísla, které musí být ze
1708 Zákona⁷⁰ nákladově orientované. Aktuální výše velkoobchodních cen, účtovaná opouštěnými
1709 operátory, se pohybuje kolem 200 Kč za jednotlivé číslo (nižší jednotkovou cenu lze docílit
1710 hromadnou objednávkou na větší počet přenášených telefonních čísel). Pokud by tedy
1711 účastník zůstal u jednoho operátora přinejmenším 2 roky (na které operátoři často uzavírají
1712 smlouvy se závazkem), činila by výše měsíčního nákladu méně, než 9 Kč. Tento náklad tak
1713 dle Úřadu nelze považovat za nepřiměřeně vysoký či zatěžující operátory do té míry, že by
1714 vytvářel významné překážky přechodu a tím ztěžoval další rozvoj konkurence.

1715 Úřad s ohledem na již dosaženou penetraci předpokládá, že nově vstupující na trh
1716 bude získávat své účastníky především z řad účastníků stávajících operátorů, což představuje
1717 vyšší vynaložené náklady. V případě vstupu nového síťového operátora lze předpokládat, že
1718 marketingové náklady, které by musel vynaložit na získání dostatečného počtu účastníků,
1719 budou řádově odpovídat marketingovým nákladům jednotlivých síťových operátorů. Přitom
1720 Úřad bere do úvahy, že náklady na reklamu a marketing mobilních operátorů jsou v České
1721 republice jedny z nejvyšších v porovnání s ostatními podniky v odvětví elektronických
1722 komunikací i v porovnání s podniky z ostatních odvětví národního hospodářství⁷¹.

1723 Na trhu mobilních hlasových služeb však vzhledem k nabídce velkoobchodního
1724 přístupu nepůsobí pouze síťoví operátoři, ale odběratelem služeb na trhu přístupu a původu

⁶⁸ Např. operátor Mitranet si účtuje za přenos čísla jednorázový poplatek 300 Kč a operátor Aquamobil 200 Kč, případně může být cena rozdělena na cenu za příchod k danému MVNO a následně na cenu za uvolnění k přechodu (odchod) k jinému MVNO/MNO. Air Telecom si za přenesení čísla do své sítě účtuje cenu 332 Kč. Alternativně se také může jednat třeba o formu volací jistiny, která je po určité době převedena na úhradu služeb (např. City mobil požaduje volací jistinu 300 Kč, která bude za 6 měsíců převedena na úhradu služeb).

⁶⁹ Jedná se například o Axfone s.r.o., FAYN Telecommunications s.r.o., a SMART Comp. a.s.

⁷⁰ Viz § 55 odst. 1 Zákona.

⁷¹ V TOP 10 největších zadavatelů reklamy do médií za rok 2013 uvádí zdroj Admosphere všechny tři mobilní operátory s částkou cca 600 mil. Kč.

1725 volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích jsou i MVNO. Vzhledem ke
1726 skutečnosti, že tito operátoři nemusí vynakládat náklady v takovém rozsahu jako by bylo
1727 nezbytné při budování vlastní sítě, ale nakupují služby na velkoobchodním trhu, mohou odebírat
1728 jen takové množství služeb, které odpovídá potenciálu jejich zákazníků, a rovněž tak
1729 vynakládat v odpovídajícím rozsahu i náklady spojené se získáním, přechodem a udržením
1730 zákazníka. Navíc je třeba vzít v úvahu i odlišný podnikatelský plán některých MVNO, kteří
1731 mobilní služby nabízejí jen jako doplnění portfolia již nabízených služeb (služby v pevné síti,
1732 poskytování internetového připojení či prodej plynu a elektřiny). V takovém případě jsou
1733 marketingové náklady na získání mobilního zákazníka výrazně nižší.

1734 Existence významných překážek přechodu tedy může omezovat rozvoj konkurence,
1735 ale vzhledem k existenci možností, jak se některým nákladům vyhnout či je omezit, a to jak na
1736 maloobchodní úrovni pro uživatele (např. mnozí operátoři neúčtují cenu za přenos čísla), tak
1737 na té velkoobchodní (ze Zákona nákladová orientace cen za přenesení telefonního čísla) je
1738 jejich význam pro rozvoj konkurence na maloobchodním a přeneseně i velkoobchodním trhu
1739 v České republice snížen.

1740 **Závěr:** Na základě výše uvedeného vyhodnocení Úřad konstatuje, že na
1741 maloobchodním ani velkoobchodním trhu nenalezl takové překážky přechodu, které by
1742 znemožňovaly či výrazně ztěžovaly rozvoj konkurence na vymezeném velkoobchodním trhu.

1743 **Potenciální konkurence**

1744 Při zkoumání potenciální konkurence se Úřad zaměřil v prvé řadě na to, zda subjekty,
1745 které nejsou v současné době přítomny na trhu (potenciální konkurence), mohou svým
1746 případným vstupem napomoci zvýšit dynamiku trhu v nadcházejícím období⁷². Jak je uvedeno
1747 již výše, v současné době jsou k dispozici volné kmitočty pro nového mobilního operátora. Tyto
1748 kmitočty jsou technologicky neutrální a mohou být tedy využity pro budování jak staršího typu
1749 GSM/UMTS sítí, tak nových sítí LTE. Nově vstupující subjekt na trh ve formě síťového
1750 operátora by však jen s nízkou mírou pravděpodobnosti budoval starší typ sítí, který by mu na
1751 maloobchodním trhu neumožnil poskytovat datové služby za stejných kvalitativních parametrů,
1752 jako operátorům nabízejícím služby pomocí LTE sítí. Výstavbu GSM/UMTS sítě tak Úřad
1753 nepovažuje za rentabilní a vstup nového síťového operátora na vymezený velkoobchodní
1754 a maloobchodní trh za pravděpodobný.

1755 Na maloobchodní trh mobilních služeb, prostřednictvím nákupu služeb na trhu
1756 velkoobchodním, však mohou vstupovat nové subjekty ve formě MVNO, popřípadě v pozici
1757 značkových přeprodejců. Tyto vstupy představují pozitivní rozšíření nabídky pro koncového
1758 účastníka na maloobchodním trhu.

1759 Obdobně na velkoobchodní úroveň trhu mohou vstupovat nové subjekty v pozici
1760 MVNE, kteří následně zvyšují nabídku velkoobchodních služeb a přispívají k růstu konkurence
1761 na tomto trhu.

1762 V průběhu roku 2013 a 2014 začala své služby (ať již na velkoobchodním či
1763 maloobchodním trhu) poskytovat řada nových subjektů – MVNO i MVNE. Úřad má za to, že
1764 ke vstupu nových subjektů bude docházet i v budoucnu (nejen v období časového vymezení
1765 velkoobchodního trhu) a současně bude probíhat etablování již vstoupivších subjektů a jejich
1766 konsolidace. I když Úřad nemá informace o případném plánovaném vstupu plnohodnotného
1767 MVNO/MVNE, nelze takový vstup, který by dále podpořil soutěžní prostředí na
1768 velkoobchodním i maloobchodním trhu, vyloučit.

1769 Zájem o vstup na obě úrovně trhu mobilních hlasových služeb může být dále v tomto
1770 období podpořen i povinnou velkoobchodní nabídkou v sítích LTE, vyplývající z podmínek
1771 aukce. Služby poskytované přes tento typ sítě nejsou zahrnuty do věcného vymezení

⁷² Je zjevné, že toto kritérium je úzce spjata se zkoumáním bariér vstupu na trhu a výsledky jeho hodnocení by se od výsledků hodnocení bariér vstupu neměly odlišovat.

1772 maloobchodního ani velkoobchodního trhu, budou však úroveň konkurence na těchto trzích
1773 ovlivňovat. Jak je již opakovaně uvedeno výše (v části A analýzy a kritériu Bariéry růstu), do
1774 budoucnosti lze s postupným budováním LTE sítí a rozšiřováním jim přizpůsobených koncových
1775 zařízení očekávat rostoucí podíl hlasových služeb uskutečněných prostřednictvím technologie
1776 VoLTE nebo prostřednictvím speciálních OTT aplikací pro přenos hlasu pomocí internetového
1777 protokolu.

1778 **Závěr:** Na základě výše uvedeného vyhodnocení Úřad konstatuje, že lze očekávat
1779 rozvoj potenciální konkurence na maloobchodním i velkoobchodním trhu, a tedy směřování
1780 vymezeného velkoobchodního trhu k účinné hospodářské soutěži.

1781 **Závěr ke kritériu č. 2: Úřad konstatuje, že druhé kritérium není splněno**
1782 **a struktura vymezeného trhu směřuje v příslušném časovém období k účinné**
1783 **hospodářské soutěži. Vývoj tržních podílů, nízké náklady na přechod uživatelů,**
1784 **možnosti dalšího vstupu nových subjektů i nepřímý vliv na konkurenci prostřednictvím**
1785 **rozvoje služeb poskytovaných přes LTE sítě podporují učiněný závěr Úřadu. Jak je však**
1786 **naznačeno již v úvodu vyhodnocování tohoto kritéria, jde v zásadě o hodnocení nad**
1787 **rámec testu tří kritérií, neboť druhé kritérium by mělo být hodnoceno za podmínky**
1788 **naplnění prvního kritéria.**

1789 **3.3 Kritérium č. 3 – Uplatňování práva hospodářské soutěže samo o sobě dostatečně** 1790 **neřeší dotčené(á) selhání trhu**

1791 Smyslem třetího kritéria je posoudit, zda na trhu, splňujícím první dvě kritéria⁷³, nelze
1792 dosáhnout nápravy (tj. účinné hospodářské soutěže) mírnější cestou prostředky soutěžního
1793 práva. Protože však Úřad již na základě hodnocení prvního kritéria⁷⁴ předpokládá rozvoj
1794 vymezeného trhu směrem k účinné hospodářské soutěži, rigorózní hodnocení třetího kritéria
1795 není možné. Úřad tak opět jen pro úplnost v níže uvedeném textu rozvádí možnosti soutěžního
1796 práva a jeho schopnost zasáhnout na vymezeném trhu ve prospěch rozvoje účinné
1797 hospodářské soutěže.

1798 Obecně platí, že soutěžní úřad, v podmínkách České republiky ÚOHS, může na
1799 základě relevantní legislativy⁷⁵ přijmout všechna nezbytná opatření vůči podniku, který
1800 zneužívá své dominantní postavení tak, aby bylo protiprávní jednání ukončeno a hospodářská
1801 soutěž obnovena.

1802 Z hlediska ochrany hospodářské soutěže je ÚOHS oprávněn zasáhnout především
1803 proti praktikám narušujícím hospodářskou soutěž. K narušení soutěže může dojít zejména
1804 zneužitím dominantního postavení, spojením soutěžitelů nebo uzavřením zakázaných
1805 dohod⁷⁶.

1806 V případě možného narušení hospodářské soutěže provádí ÚOHS tzv. sektorová
1807 šetření na daném relevantním trhu (který může být vymezen rozdílně od vymezení
1808 relevantního trhu Úřadem pro účely regulace ex-ante). Zjistí-li ÚOHS možné porušení zákona,

⁷³ Tj. na trhu, na kterém existují významné a trvalé překážky vstupu a jehož struktura nesměruje v přiměřeném časovém období k účinné hospodářské soutěži.

⁷⁴ Obdobně i druhé kritérium svědčí ve prospěch rozvoje trhu směrem k účinné hospodářské soutěži, jak však Úřad uvedl již v úvodu hodnocení druhého kritéria, jeho řádné vyhodnocení předpokládá naplnění kritéria prvního. Ve vztahu k metodologii testu tří kritérií je tak vyhodnocování druhého kritéria v případě nenaplnění prvního kritéria v zásadě bezpředmětné a Úřad ho uvedl toliko pro úplnost a na dokreslení charakteristicky vymezeného velkoobchodního a maloobchodního trhu.

⁷⁵ V České republice se jedná především o zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže) a článků 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie.

⁷⁶ Za takovou dohodu lze považovat dohodu, která vede k narušení hospodářské soutěže, ať už přímým nebo nepřímým určením cen, omezením nebo kontrolou výroby, odbytu nebo investic, rozdělením trhu nebo nákupních zdrojů, vázáním smluv na přijetí dalšího plnění, které nesouvisí s předmětem smlouvy nebo uplatněním rozdílných podmínek, které znevýhodňují jiné soutěžitele.

1809 zahajuje správní řízení a rovněž má pravomoc k uložení nápravného opatření⁷⁷ k obnovení
1810 hospodářské soutěže, případně i k uložení pokuty, a to až do výše deseti procent z čistého
1811 obratu soutěžitele za předchozí ukončené účetní období. V případech možného ovlivnění
1812 obchodu mezi členskými státy EU je ÚOHS povinen spolupracovat s Evropskou komisí.

1813 ÚOHS rovněž může provést ekonomické a ekonometrické analýzy ve věcech zneužití
1814 dominantního postavení, fúzí nebo zakázaných dohod.

1815 Intervence podle práva hospodářské soutěže tedy předpokládá, že ke zneužití
1816 dominantního postavení mohlo dojít nebo již došlo. Na základě soutěžního práva však nelze
1817 předem ukládat povinnosti nebo pravidla, která by vedla k odstranění potenciálních problémů
1818 s omezováním hospodářské soutěže na trhu.

1819 Sektorově specifická regulace ex ante je navržena tak, aby na jejím základě bylo
1820 možno zmírnit nebo eliminovat případné problémy s omezováním hospodářské soutěže na
1821 relevantním trhu. Cílem nápravných opatření na velkoobchodním trhu je dosažení udržitelné
1822 hospodářské soutěže na souvisejícím trhu maloobchodním.

1823 Na základě vyhodnocení zejména prvního kritéria dospěl Úřad k závěru, že trh
1824 (maloobchodní i velkoobchodní) směřuje k účinné hospodářské soutěži. Za rozhodující Úřad
1825 považuje vznik a využívání komerčních velkoobchodních nabídek přístupu (vznik MVNO,
1826 MVNE, popř. značkových přeprodejců), které vedly k rozšíření nabídky maloobchodních
1827 služeb a snížení cenové hladiny na maloobchodním trhu.

1828 Současná a v předchozích kritériích vyhodnocená situace a její předpokládaný vývoj
1829 vedou Úřad k závěru, že potenciální tržní selhání nejsou v současné době identifikována, nelze
1830 je však zcela vyloučit. Pokud by k ojedinělému tržnímu selhání došlo, bude vyžadovat spíše
1831 konkrétní zásah proti dotčenému subjektu. Na základě očekávaného vývoje trhu
1832 (maloobchodního i velkoobchodního) směrem k účinné hospodářské soutěži nepovažuje Úřad
1833 za oprávněné a účelné stanovovat na vymezeném trhu specifickou sektorovou regulaci ex
1834 ante. V tomto kontextu lze tedy považovat právo v oblasti hospodářské soutěže za dostatečné,
1835 aby případná tržní selhání vyřešilo.

1836 Úřad tak má za to, že v současných tržních podmínkách a s přihlédnutím k predikci
1837 budoucích tržních podmínek není oprávněn k uplatnění regulace ex ante na vymezeném
1838 velkoobchodním trhu. Právo hospodářské soutěže lze považovat za dostačující pro řešení
1839 případných tržních selhání i bez uložení regulace ex ante.

1840 **Závěr ke kritériu č. 3: Úřad konstatuje, že třetí kritérium nebylo splněno. Uplatňování**
1841 **práva hospodářské soutěže samo o sobě postačuje řešit případná selhání trhu. Jak je**
1842 **však naznačeno již v úvodu vyhodnocování tohoto kritéria, jde v zásadě o hodnocení**
1843 **nad rámec testu tří kritérií, neboť třetí kritérium by mělo být hodnoceno za podmíněk**
1844 **naplnění prvních dvou kritérií.**

1845 **4. Shrnutí závěrů provedeného testu tří kritérií**

1846 Úřad analyzoval, že na trhu vymezeném jako velkoobchodní trh přístupu
1847 a původu (originace) volání ve veřejných mobilních telefonních sítích neexistují vysoké
1848 a trvalé překážky vstupu a trh tak směřuje k účinné hospodářské soutěži i bez zásahu
1849 Úřadu. Nadto i struktura trhu svědčí o směřování k rozvoji trvalé hospodářské soutěže
1850 a uplatňování práva hospodářské soutěže samo o sobě dostatečně řeší případná
1851 selhání trhu.

⁷⁷ ÚOHS je oprávněn, podle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), např. zakázat další zneužívání dominantního postavení (§ 11 odst. 2), rozhodnout o zastavení řízení za podmínky, že účastníci řízení ÚOHS společně navrhli závazky ve prospěch obnovení účinné hospodářské soutěže, které jsou dostatečné pro ochranu hospodářské soutěže a jejich splněním se odstraní závadný stav, a že zneužití dominantního postavení nemělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže (§ 11 odst. 3) nebo uložit opatření k nápravě, jejichž účelem je obnovení účinné hospodářské soutěže na trhu, včetně stanovení přiměřené lhůty k jejich splnění (§ 20 odst. 4).

1852 Kritéria testu nepovažuje Úřad za kumulativně splněná a velkoobchodní relevantní trh
1853 č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích je proto
1854 nezbytné vyjmout ze seznamu relevantních trhů v České republice, na kterých je Úřad
1855 oprávněn uplatnit regulaci ex ante.

1856 **Na základě výše uvedeného rozhodla Rada Úřadu, že velkoobchodní trh přístupu**
1857 **a původu (originace) volání ve veřejných mobilních telefonních sítích není**
1858 **v podmínkách České republiky trhem relevantním, na němž lze uplatnit regulaci ex ante.**

1859 Závěrem Úřad dodává, že trh průběžně monitoruje a jeho vývoj vyhodnocuje.
1860 V případě, že by došlo k zásadní změně směřování vývoje trhu v neprospěch rozvoje
1861 hospodářské soutěže, je Úřad oprávněn přistoupit k provedení nové analýzy trhu, za účelem
1862 zjištění, zda se jedná o trh relevantní, na němž lze uplatnit regulaci ex-ante. Úřad v této
1863 souvislosti konstatuje, že, kromě přímé regulace ex ante, rovněž disponuje pravomocí stálého
1864 dohledu nad smluvními vztahy uzavíranými na velkoobchodní úrovni trhu. Podle Zákona jsou
1865 subjekty povinny předávat Úřadu kopie uzavřených velkoobchodních smluv o přístupu, nebo
1866 smluv o propojení sítí, včetně příloh. Stejná povinnost platí i pro předávání jejich změn
1867 a dodatků. Úřad je také oprávněn v souladu s ustanovením § 80 odst. 6 Zákona vstoupit
1868 z vlastního podnětu nebo z podnětu kterékoliv dotčené strany do jednání podnikatelů
1869 o smlouvě o přístupu nebo o smlouvě o propojení sítí a ke sporné části návrhu smlouvy nebo
1870 k důvodům odmítnutí vydat stanovisko. Úřad rovněž podrobuje průběžnému vyhodnocení
1871 všeobecné podmínky poskytování maloobchodních služeb. Povinností subjektů poskytujících
1872 komerčně služby elektronických komunikací je kromě jejich registrace u Úřadu i povinnost
1873 předkládat v pravidelných intervalech informace v rámci sběru dat. Úřad tak má k dispozici
1874 další nástroje pro včasnost eventuálního zásahu při řešení tržních selhání, respektive eliminaci
1875 jejich možného vzniku.

1876 *****

1877 **5. Konzultace s ÚOHS**

1878 **6. Vypořádání připomínek**

1879 **7. Připomínky Evropské komise k oznámení návrhu opatření a jejich vypořádání**

1880 za Radu Českého telekomunikačního úřadu:
1881 Ing. Mgr. Jaromír Novák
1882 předseda Rady
1883 Českého telekomunikačního úřadu